

A magyar nép, az Isten adta nemzet...

Az idei év egy szomorú, de mégis magasztos eseménynek a kerek évfordulója. Az 1956-os események az újabbnak magyar történelem nehéz s feledhetetlen pillanataiként maradtak meg bennünk.

De kik is vagyunk mi akik ünnepeljük e 50 éves kerek évfordulót, kik is vagyunk valójában mi magyarok?

Sajnos nemzetünk sok erénye mellé sok gyengeség, hiányosság is felsorakozik, főleg az utóbbi évtizedekben. Miért tapasztalható e komoly széthúzás, irigység s nemtörődömség saját nemzetársaink iránt? Pedig büszkének lehetnénk magunkra, hogy magyarok vagyunk. A világ nemzetei között eltörpülünk mi, a 15 milliós létszámunkkal, s mégis a világtörténelem formáló egyénei között tartanak minket számon. Hány Nobel- és Nobel-díjas tudóst és Oscar-díjas színészt, s sorolhatnám itt a jelzőket, adunk már ki sorainkból! Nemzetiünk, megtörve is, de, már több mint 1000 éve állja a próbákat Közép-Európa viharos színpadán. Árpád apánk honfoglalása után szomszédos törzsek és nemzetek imában fohászkodtak, hogy a magyarok nyilai és haragja kerülje el őket.

(Folytatás az 5. oldalon)

The Hungarian People, the God-Given Nation...

This year marks the 50th anniversary of a sad and yet uplifting occasion. Memories of the events of 1956 remain with us as difficult, unforgettable moments of Hungary's recent history.

But who are we who are about to celebrate this rounded anniversary? Who are we really, we Hungarians?

Sadly, next to our nation's many strengths there are plenty of weaknesses that seem especially to have come to the fore in recent decades. Why do we find ourselves seriously pulling apart, or swallowed up in envy, and indifference towards our own compatriots? Why, when we have every reason to be proud of being Hungarian? Numbering just 15 million we are but a tiny nation, at the same time we are regarded as a formative participant on the world stage of history. Just consider how many Nobel prize-winning scientists and Oscar-winners have come out of our ranks. For over a thousand years, even in spite of being down-and-out, our nation withstood the various trials that fate bestowed upon her in a historically turbulent Central Europe. Following Árpád's conquest of the Carpathian Basin, the neighbouring tribes and nations prayed they would avoid the wrath and the arrows of the Hungarians.

(Continued on p. 28)

In this issue:

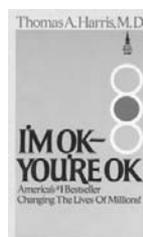
**1848-ra emlékezve
In remembrance of 1848
pp 3-12**

**Mi is történt(-ik) valójában
a Délvidéken?
- Csitári József
15 - 16 .old.**

**Konzuli közlemények
2006 Választások
Consular News
Parliamentary Elections
pp. 17-19**

**Transactional Analysis
- Dr. Endre Maurer
pp. 29-30**

**Misunderstood Genius:
Béla Bartók
pp. 33-34**

**Gyógyítónk a természet:
Stressz-oldó módszerek
- Bernád Ilona
20-22. old.**

**March in Hungarian History
- Paul Hellyer
pp. 31-32**

Sokác Cemetery

Hay-Gatherers

Do this in memory of me...

Winter in the Spring

István CSÓK
(1865, Pusztaegres - 1961, Budapest)

Züzü with the Rooster

Chest with Tulips

If the name rings a bell, it's because István Pekár was the president of Duna TV for 4 years between 2000 and 2004. He was one of the guests of honour at the Hungarian Identity Conference held in Sydney in 2003, not long after having made Duna TV available in Australia and

New Zealand. Coincidentally his daughter, Marianna, won a scholarship to study at Otago University last year. And the world suddenly becomes such a small place.

István relates the recent March 15th celebrations to us. He likens the mood of the people in Hungary to the seemingly feeble efforts of the sun trying to shine through, at the same time the rays not being able to mask the ruthless cold of the unusually long winter. People feel like this because this national day, which symbolises such values as the nation, the homeland, freedom, freedom of the press, and equality have become swamped in the rhetoric of politics and the upcoming election.

István traces the history of the March 15th national day, what it has meant and symbolised over the decades since it was proclaimed as a national day in 1927. The last triumphant celebration of what 1848 genuinely stands for was in 1989 and it was the precursor to the historic events that followed, culminating in the fall of communism. Everyone thought the euphoric atmosphere of that national day would last forever, but the emptiness of this year's celebrations reflects a nation pulling apart, not one celebrating its solidarity.

István observes that the same is not true of Hungarians living abroad. People born Hungarian relate quite differently to their ethnicity and their homeland in comparison with those living outside the borders, who take responsibility, often at some sacrifice, to being Hungarian on a daily basis. And so the message of 1848 is also interpreted differently. For the Székely people in Transylvania, for example, at the grand assembly held in commemoration of March 15th, the message of 1848 was expressed in the public declaration of their commitment to autonomy, (see p. 9 for full text of manifest).

Hungary, István continues, would do well to heed the call of their President, László Sólyom, who believes the country needs to get to know the Hungarian communities living throughout the world and find out what young Hungarians want. István believes there would be much merit in Hungary becoming friends with the diasporas, including investing in the associations with second and third generation Hungarians who feel connected to their roots but who cannot speak the language of their grandparents. (He gives an example of the eye-opening statistic from America's census in the '90's, when 1.7 million Americans claimed to have Hungarian roots, but only 160,000 said they spoke Hungarian at home!)

To conclude, István asserts his faith in making things right... With modern technology breaking down borders and reducing distances, he believes that in time things will change. And then Hungary's honours lists will also reflect the proportion of Hungarians making significant contributions from outside the borders.

Levél Magyarországról

Az óhazában az idén nehezen jön a tavasz. A nemzeti ünnepen bár éreztük a márciusi nap erejét, az árnyékos szegletekben megbúvó hófoltok kegyetlenül sugározták a hideget. Az időjáráshoz hasonló az emberek közérzete is. Most is megérintette a szíveket a zászlók és a kokárdák látványa, hiszen nekünk, magyaroknak március 15-e a legkedvesebb ünnepünk. Verseink, dalaink születtek, amelyeket ezen a napon szavalunk, éneklünk, kokárdánkat csak ekkor viseljük.

Az ünneplésre azonban a magyarországi helyszínek egy részén, különösen az országos eseményeken a választások közeledte rányomta a bélyegét. A pártok vezető személyiségei programjaik ismertetésénél még mindig többet foglalkoztak egymás csepülésével, mint az építkezéssel. Ráadásul annyit hazugozták, tolvajozták egymást az elmúlt félévben, bombázták a választókat ellentmondó statisztikai adatokkal, hogy sokan nem hisznek már senkinek.

A nemzet, a haza, a szabadság, a sajtószabadság, az egyenlőség ilyen fogalmaink, amelyek nekünk magyaroknak elsősorban 1848-hoz kötődnek. A rendszerváltás évében azt hittük, hogy ezután mindig ilyen szépek lesznek az ünnepek, de tévedtünk. Mára megkoptak, kiüresedtek újra...

A választásnak ezt a furcsa rituáléját furcsálljuk, de lassan megszokjuk. Tudomásul vesszük, hogy a pártok egyre inkább csak önmagukkal és egymással törődnek. A törvényesen

rendelkezésükre álló pénzeknél láthatóan többet költenek, a világ leghírhedtebb cipolláit fogadják fel kampányszakértőnek, hogy még inkább manipulálni tudjanak minket. A nemzeti ünnep bevonását a kampányba azonban nehezen viseljük.

Minden nemzetet határozottan jellemez ünnepeinek sora, rendje. A vallási és világi ünnepek aránya-száma, a történelem fontosnak vélt eseményeinek piros betűs nappá emelése, a tisztelgő ceremóniák mind-mind karakteres nemzeti jegyeket viselnek.

A népszerű ünnepekre – és nekünk március 15. mindenképpen az - jellemző, hogy másként viszonyul hozzá az állampolgár és a hatalom. 1848 óta sokkal több idő telt el, amikor hivatalosan nem ünnepelethünk, vagy a hatalom az alkalom lényegét hamis üzenetekkel elfedte. Március 15. csak 1927-ben vált hivatalos ünnepé, a szovjet megszállás évtizedeiben pedig három tavaszt kellett éltetni, 1848 mellett az 1919-es tanácsköztársaságot, és az 1945-ös „felszabadulást” is.

A hetvenes évek elején egy maroknyi fiatal a rendszer elleni tüntetésé emelte a nemzeti ünnepet. Civil ruhás rendőrök vizslatták a kokárdákat, ha nagyobbak találták a kelleténél, levetették, a személyi adatokat feljegyezték. A legtöbbször gumibotozással és letartóztatásokkal ért véget március idusa. Az évtized közepére el is fojtották ezt a szűk körű mozgalmat. 1988-ban éledt fel újra, a brutális rendőrségi jelenléttel együtt, hogy aztán 1989-ben már félelem nélkül tízezrek vonulhassanak fel. Ez volt a rendszerváltó év első nagy hazai eseménye, amelyet Nagy Imre és társainak temetése, a köztársaság kikiáltása, 1956 emlékének megtisztulása, majd a többpárti demokrácia megjelenése követett.

Ekkor 1989. március 15-én érezhettük igazán az ünnep ízét,

emelkedettségét. Vannak fogalmaink, amelyeket gyakran és indokolatlanul használva elfárasztunk, kiüresítünk. Ezek azonban megfelelő időben és helyen újra erővel, tartalommal telnek meg, és a szívünkig hatolnak. A nemzet, a haza, a szabadság, a sajtószabadság, az egyenlőség ilyen fogalmaink, amelyek nekünk magyaroknak elsősorban 1848-hoz kötődnek. A rendszerváltás évében azt hittük, hogy ezután mindig ilyen szépek lesznek az ünnepek, de tévedtünk. Mára megkoptak, kiüresedtek újra.

Nem a nemzet magára találását érezzük, hanem a széthúzást. Újabb ellenségképek születnek, a pártok nem egyesítő pontokat keresnek, hanem egyedül akarják kisebb-nagyobb céljait elérni. Az egyes pártoknak megvan a szimpatizáns köre, akik ilyenkor fegyelmetlenül elmennek a meghirdetett rendezvényekre. A pártszónokok beszédéből valóban azt hallják, amit azok hallatni akarnak, de amint este a rádióban, televízióban összefoglalják a nap eseményeit, az elhangzott gondolatok kioltják egymást, hiteltelenné teszik az ünnep üzenetét is.

Túlzás lenne azonban minden elemében negatív, kaotikus Magyarország-képet festenem az óhazától legtávolabb élő honfitársaimnak, csupán egy általános értelmiségi életérzést szerettem volna érzékeltetni. S talán nem is újkeletű ez a politikai viselkedés. Széchenyi írja, hogy „újabb időkben annyira nőtt, s mindenre mindegyre nő Magyarországon a szólási viselkedés, mintha egyedül a nyelv működése által akarna kibuzogni a magyarnak minden energiája tette nem maradván semmi.”

Élünk, megvagyunk a Kárpát-medencében, a gondok ellenére az Európai Unió jótékony hatásait is egyre inkább érzékelhetjük. A magyar vidék is megmozdult, bár a kései tavasz miatt még most nem láthatjuk, de a rendszerváltás követő mélyponthoz képest évről-évre szebb a határ képe. Most azonban mindent elfed a hó, a belvíz és a választási kampány.

De térjünk még egy kicsit vissza az ünnephez! A Kárpát-medence sok településén – szerencsére az anyaország falvaiban, kisvárosaiban is – és a világban szétszóródott magyar közösségek körében az idén is szívet melengető, emelkedett megemlékezéseket tartottak. Általában ott szépek az ünnepek, ahonnan a haza, a nemzet nem megosztottnak látszik, ahol a fentebb említett gyönyörű fogalmak tisztán jelenhetnek meg.

A magyarországi és a határon túli ünneplők számára ugyanis eltérő 1848 üzenete. Akik születésüknél fogva magyarnak születnek, másként viszonyulnak a hazához és a nemzethez, mint azok, akiknek naponta kell vállalni magyarságukat, olykor áldozatot is kell hozni érte. Határon túli és a világban szétszóródott honfitársaink hazához fűződő viszonya tisztább, erősebb éppen áldozatvállalásuk által. Chateaubriand, a XIX. század elejének híres francia írója és politikusa mondta: „Azt az ösztönt, amely hazánkhoz köt bennünket, akkor érezzük a legerősebben, amikor távol vagyunk tőle.”

Talán egy történelmi napnak voltak a részesei a

Reméljük a rendszerváltás második évtizedének végére az eddig elhanyagolt, vagy nem a maguk súlyán kezelt nemzeti, állami feladatok is sorra kerülnek...

**A közönség, Székelyudvarhely, 2006. március 15.
forrás: www.udvarhely.ro**

Székelyudvarhelyen ünneplők, ahol a székely nagygyűlés résztvevői hitet tettek az autonómia mellett. Ma ez a legaktuálisabb üzenete számunkra 1848-nak. Még akkor is így van ez, ha a magyarországi és az erdélyi politikai elit nagyobb része ellene van, korainak tartja a felvetést, vagy igyekszik kerülni a témát. De Magyarországról is magánemberek ezrei érkeztek, hogy néhány órára érezzék a cselekvő nemzet erejét.

Sólyom László köztársasági elnök operaházi beszédének is hangsúlyos része volt a nemzet határon túli részének kiemelése. Meg kell ismerni az anyaországon kívül élő magyar közösségeket - mondta a köztársasági elnök, - meg kell ismerünk valós problémáikat, tudnunk kell, hogy mit akarnak az ott élő fiatalok.

A beszéd terjedelme miatt nyilván nem tudta kellő mélységében kifejteni az ide tartozó gondolatokat, de érezhető volt, hogy ezen a területen változást akar, határozott változást. Számára fontos a határon túli honfitársaink iránti felelősségvállalás, a kapcsolatok erősítése, ragaszkodásuk

elismerése. Bár jelentős változások történtek a rendszerváltás óta, nem tettünk eleget, különösen a szórványban, és az emigrációban élők érdekében. A legtávolabbi magyar közösségeket is be kell vonni a nemzeti célok megfogalmazásába, végrehajtásába. Az informatika és a tömegkommunikáció lehetőségeit kihasználva szorosabb és sokrétűbb kapcsolatok alakíthatók ki, nemcsak a kulturális és társadalmi, hanem akár gazdasági téren is.

Programot kell készítenünk azok számára is, akik már nem beszélnek nagyszüleik nyelvét, de magyar gyökerűnek vallják magukat. Ők legalább három millióan vannak, a Kárpát-medencei szórványtól Új-Zélandon át a Tüzföldre. Az USA 1990-es évekbeli statisztikája szerint mintegy 1,7 millió állampolgár vallotta magát magyar gyökerűnek, de csak 160 ezer jelezte, hogy otthon magyarul beszélnek. Ennél jobb az arányok, de a tendenciák hasonlóak az ausztráliai, új-zélandi, dél-amerikai magyarság körében. A kádári hatalomnak érthetően rossz volt a viszonya a „disszidensekkel”, hiszen jóérzésük éppen előlük menekült el. A rendszerváltó kormányoknak azonban már felfedezhették volna az emigrációs magyarságban rejlő értékeket: egyes tagjainak tehetségét, a befogadó országhoz fűződő kapcsolataikat, az új iránti nyitottságukat, nemzetközi szinten is kimagasló teljesítményüket. S természetesen az óhazához, a nemzethez való ragaszkodásukat. Emlékeznünk kell Demokritosz görög filozófus szavaira: „Bölcs ember számára minden föld lakható: mert nemes léleknek hazája az egész világ.”

Fontos, mondhatni üzenet értékű, hogy ezzel a témával a Magyar Köztársaság elnöke is foglalkozik, kivételes alkalommal és figyelemre méltó terjedelemben. Az emberek ugyanis nem vagy felszínesen ismerik csak a magyar nemzet határon túli részeit. Még akik érzelmileg kötődnek is a távolra szakadtakhoz, általában homogénnek tekintik a határon túl élő magyar közösségeket, pedig a kisebbség csak számában kisebbség, a minőségében nem. Struktúrája, társadalmi, politikai szervezeteinek, intézményeinek, gazdasági kapcsolatainak sokszínűsége hasonló a többségi nemzethez, ugyanúgy fejlődik, vagy sorvad, átalakul, változik, és nem

mentesek a visszasságoktól sem.

Ezért különösen fontos lenne a határon túli magyar közösségek helyzetének, érdekeinek pontos, árnyalt megismerése, a témával kapcsolatos kutatások, felmérések számbavétele, nemzeti céljaink szerinti feldolgozása. Hasonló alapossággal kellene feltérképezni a magyar közösségek, az anyaország és a többségi nemzet valós viszonyrendszerét, megismerni jelentősebb szervezeteiket, intézményeiket, azokkal folyamatosan kapcsolatot tartani. Az anyaországnak számon kell tartania a kisebbségi közösségek meghatározó személyiségeit, velük megfelelő kapcsolatot ápolni, teljesítményük megbecsülni. S ami a legfontosabb lenne, hogy ne csak egy-egy hivatalos szálon kötődjenek, hanem baráti, civil kapcsolatok szövődékén keresztül.

Reméljük a rendszerváltás második évtizedének végére az eddig elhanyagolt, vagy nem a maguk súlyán kezelt nemzeti, állami feladatok is sorra kerülnek. Ezek azonban nem lehetnek a pártpolitika részei, ezeket fölé kell emelni a hétköznapi gyürközéseknek. Karamzin orosz író, történész, Kölcsey kortársa írta egykor: „A hazaszeretetnek nem szabad elvakítania bennünket: a haza iránti szeretet józan ész tevékenysége, nem pedig vak szenvedély.”

Kedves Honfitársaim! Egy kicsit szigorúra és szárazra sikeredt az óhazai levél. Van örömünk is, de most olyan témát választottam, amihez ez illik. A választásomat két nyomós ok is erősítette. Az egyik, hogy újságíróként, a Duna Televízió elnökeként megismerhettem nemzetem országhatáron túlra szakadt részét, és az első perctől éreztem, hogy a vállalt magyarság több mint az örökölt. Ma is elszorul a torkom, amikor eszembe jut egy-egy erdélyi, délvidéki, vagy ausztráliai emlék. Egy magyar időkre való visszaemlékezés, egy népdal sora: „csillagos ég, merre van a magyar hazám?”, bizony felkavar, mert vannak idők és helyek, amikor az elkoptatott szavak, mondatok életre kelnek, és a szívünkig hatolnak.

Témaválasztásom másik oka személyes. Három gyermekem közül a középső, Marianna a dunedini egyetem hallgatója lassan egy éve, és még egy évig biztosan marad. Nagyon távol él, de naponta váltunk emailt, beszélünk telefonon. Kicsi lett a világ, egy nagy faluvá szűkült. Hozzá hasonlóan még százazrek mennek majd szerencsét próbálni bizonyosan, s remélhetőleg minél többen haza jönnek, hogy a megszerzett tapasztalatokat nemzetük javára hasznosítsák. Marianna nemzedéke már nem száműzetésként éli meg a szülőhelytől oly távoli életet, mint a bolsevizmus elől menekülők, hanem lehetőségnek, nem kalandnak. S remélhetőleg megmaradnak magyarnak, ahogyan kedves olvasóim is. Mert a haza iránti vonzalom olyan, mint az anyai szeretet. Minél többet „pazarlunk” belőle, annál erősebb lesz.

Az informatika csodái látszólag az egyén lehetőségeit erősítik, de nyerhetnek belőle a közösségek is. A közösségek, amelyeknek céljaik, küldetésük van. Ahogyan a székely közösség álma lassan beérik, hasonló álmokat keltenek más vidékek népében, a bácskaiakban, kárpátaljaiakban, palócokban. Szándékaikat megismeri a nemzet, s annak egy része támogatja is. Mindenki nem, ezt jól mutatja a szomorú emlékü népszavazás, de még elegen vagyunk ahhoz, hogy ezek a nemzeti álmok megvalósuljanak.

S eljön az idő, amikor a Kárpát-medencén túl lévő jelentősebb magyar közösségeket is megismerjük, mert megérdemlik, hogy megismerjük őket. Amikor a nemzeti és állami ünnepeken kitüntetések osztanak, (most a kézfogások lábában ég az ország), arányuk, súlyuk szerint legyenek ott azok is, akik tehetségüket máshol bontakoztatták ki, de megmaradtak magyarnak.

Az óhazában nehezen jön a tavasz, de tudjuk, hogy jön!
Pekár István, Budapest, 2006. március 18. □

A Magyar nép, az Isten adta nemzet...

[folytatva az 1. oldalról]

Mi maradt bennünk, mai Magyarokban ebből az összetartásból, összetartozásból, abból a szikrából, amit ősatyáink adtak tovább utódaiknak!?

Gondolkozzunk el mindezen, s büszkén vállaljuk fel nemzeti hovatartozásunk, hiszen hány ember mondhatja, hogy egy olyan nemzet része, amit nem egyszer próbáltak meg az idők során sikertelenül megtörni. Gondoljunk itt időrendi sorrendben: a Török uralom, Osztrák-Magyar Monarchia (1848/49), az első majd a második világháború (Trianon!!!), Szovjet megszállás (1956).

Azt gondolnánk, hogy manapság, amikor Magyarországnak már az Európai Unió tagállama mindez veszíthet a jelentőségéből, fontosságából... De tévedünk!!

Nemzetünk lehet, hogy átélte a történelem viharait, de megosztott! E megosztottság minden erényünket veszélyezteteti, hiszen már a régi rómaiak is ismerték az „oszd meg és uralkodj” elvét. Egy megosztott nemzet könnyű préda, nem túlélő képes.

Sokunkat kényszerítették „új hazába”, gondolok itt Trianonra (Erdély, Felvidék, Kárpátalja, Délvidék), s sokan voltak kénytelenek új hazát választani a Magyarországon dúló háborúk és forradalmak miatt. De mindannyiunkban, legyünk bárhol is a világban, tovább kell, hogy éljen a magyarság s az összetartozás érzése... ezt kell ápolnunk, s ezt kell frissítenünk minden évben nemzeti ünnepeink alkalmából!

Most Március 15-én is érezzük át mindazt, amit e „Isten adta nemzet” elért és átélt több mint ezer éves történelme alatt.

Ne engedjük, hogy megosztódjunk (mint ma is tapasztalható a magyarországi belpolitikai életben).

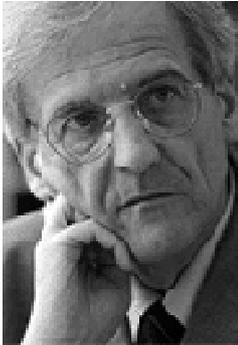
Függetlenül politikai és ideológiai határoktól, ismerjük el határon túli nemzettársunkat egyenrangúnak, biztassuk magyarországi rokonainkat, barátainkat, hogy soha többé ne ismétlődjön meg 2004. december 5-e szégyene. Ne engedjük, hogy a kárpátaljai Magyaroknak, azt mondják „ukrán”, vagy az erdélyinek, hogy „román”. Az ő szülei és nagyszülei éppen úgy vért és verejtéket ontottak a Magyar hazáért, mint a délvidéki, felvidéki vagy a magyarországi magyar!

Arra törekedjünk, hogy a magyar szellem s összetartozás lángja lobogjon bennünk, csak így tudunk méltón felsorakozni őseink árnyékában, nyomdokaiban. Csak így lehetünk méltók, például 1956 emlékére is. S amint készülődünk erre a kerek évforduló megemlékezésére, gondoljunk minderre!

Csitári József □

Address by President László Sólyom Commemorating the 1848/49 Revolution and War of Independence

15 March 2006, Opera House, Budapest

Ladies and Gentlemen,

March 15 is a holiday which the Hungarian nation has shaped for itself. It was a red-letter day in the hearts of the people before it appeared as one on the calendar and it has retained its special role throughout. We have retained the purity of the holiday and can celebrate March 15 with pure hearts and no reservations whatsoever. In fact, it has become the yardstick of the credibility

of official holidays. Gauging the way March 15 lives within the Hungarian people, we immediately know when a government programme rings false. On this day it is appropriate and proper to admit to loving one's country and to feelings of patriotism, and is unworthy of anyone to try to monopolize the holiday. March 15 contains the pure and youthful drive of revolution, it is the spring holiday of freedom, the educator of generations, and that is what it will remain. The events of this day, the deeds of the "March Youth", the young men whose demonstration sparked the revolution, and the publication of their Twelve Point Programme, are etched into the souls of even our small children. Way back in time, I particularly loved my school, the King Matthias Primary School of Pécs, because the stairs and balustrade leading to the courtyard reminded me of the National Museum in Pest, a venue of the 1848 events. On March 15, a classmate would always stand on those school stairs to recite the "Song of the Nation," first heard on that fateful day. The experience and emotions of the day could not be tempered, even by the fact that the year was 1952 or 1953.

This image and its action model for action was returned to and revived in the hearts of our people so many times afterwards, when the great moments of liberty crossed our lives! Remember Imre Sinkovits as a young actor, reciting the Song of the Nation by the statue of the 1848/48 hero General Jozsef Bem on October 23, 1956, and the way it took wing and was recited throughout the country as the overture to revolution. Remember 1989 and that March 15, heady with the sense of liberty, when actor György Cserhalmi chose the symbolic pose on the stairs of Hungarian Television to proclaim the thirteen point demands of the Hungarian nation. The force of 1848 appears throughout the repeated phases of history. Then, the revolutionary leaders marched on printers Landerer and Heckenast in demanding freedom of the press; in 1956 the young people marched on Hungarian Radio, and in 1989 on Hungarian Television. The demands of 1848 became the demands of 1956 and 1989, a little updated from the Twelve Points but essentially the same: freedom of the press, a national and answerable government, the withdrawal of foreign forces, equitable taxation, and freedom for political prisoners. The parallels continued in the Freedom Fight following the Revolution of 1956 as well as in its defeat and in the cruel reprisals. 1848 and 1956 have been inseparably welded into one. In the communist-led Kádár era (1956-1989), as of the 1970s the 1848 heritage was retained by young people who gathered each March 15 at the statue of poet Sándor Petőfi, author of the Song of the Nation and bearer of the beacon of 1848. They

were always forced to disperse but the lies of the "revolutionary youth days" (initiated by the authorities to disguise the real meaning of March 15) were never able to block out the truth.

In 1989/90 we began to dare to hope that only the better half of the history of 1848 would be repeated. Not once since 1848 have we undergone such fundamental change, a change affecting every citizen of our nation, in so brief a time and without bloody sacrifice. As in 1848, as revolution swept Pest, a delegation of Parliament sailed from Pozsony (today's Bratislava) to Vienna to deliver the laws that would change the fundamentals of the regime, so in 1989, our National Round Table designed a new constitution for Hungary. Even the international context was similar. In 1848, all contemporaries reported – to quote the report written by Lajos Kossuth, the revolutionary leader who embodied the soul of 1848 – "The peoples of Europe have been moulded into one by liberty".

Our own regime change of 1989 was a part of a wave of changes that swept through the former communist countries. And there was no defeat and oppression to follow 1990.

So then, have we done it all? All regimes have claimed to be the heirs to 1848 – and now, finally, for the first time, might we say that this is indeed the case?

To answer, we need to focus on the essence of 1848: on freedom as the fundamental basis. The first thing this means is equality before the law; that citizens of equal stature make up the nation living in our land. Equal rights include the guarantees of freedom, civil liberties, and the institutions of sovereignty as desired by the Hungarian nation. Our land must be an independent country. In 1848 Pest and Pozsony wanted a unity of homeland, nationhood, and liberty and they believed it had come about. Since then it has not been possible to speak of nation or liberty without using the words and concepts of 1848. In 1989/90 we were guided by the goals of 1848, and if we look at our laws and our institutions, it would appear that 1848 was brought to fruition in 1990. But, was it really?

There is a contradiction, which even the players of 1848 found disquieting. 1848 proudly created a unified political nation. All residents of the nation became – to use the 19th century legal term – members of the Holy Crown, irrespectively of ethnicity or native language. However, this construction of homeland and nation collapsed under the weight of a different nation-forming demand. The Age of Reforms nourished and raised a different concept of nation in an era of language reform: a nation that lived through its language. The legends and folk poetry of language were collected and the mythology of the origin of the Hungarians became the stuff of epic poetry. To use modern terminology, the political

Although we were unable to harmonize the concepts of nation, homeland, and liberty in 1848 or subsequently, if we believe we are the heirs to 1848, we have an unfinished task to fulfil.

nation and the cultural nation did not coincide. Less than half of the people of the Kingdom of Hungary spoke Hungarian as a native language. Kossuth and his fellow revolutionaries originally placed their trust in the uniting power of European liberty, in the belief that "There is a fundamental, ... constitutional liberty, which can unite different peoples of different language into a common civic nation. ...

May God enlighten us to find strength in unity." (Kossuth) However, the differences between the ethnic groups surfaced immediately and explosively, and, as no one knew how to resolve them, they eventually became one of the factors leading to the post World War I Treaty of Trianon (which forced Hungary to cede two-thirds of its territory and over half its population to its neighbours).

Where are today's celebrations taking place? Where are people singing our Anthem, where are they reciting the Song of the Nation? Throughout the Carpathian Basin, it warms our hearts to know! All persons celebrating March 15 are part of the Hungarian nation, wherever they may live. March 15 celebrates the Hungarian identity. Although we were unable to harmonize the concepts of nation, homeland, and liberty in 1848 or subsequently, if we believe we are the heirs to 1848, we have an unfinished task to fulfil. Life today offers us new opportunities to resolve the contradiction which created so much historical failures. We can build on the uniformity of civil liberties and remain a Hungarian nation through language, culture, historical identity and cohesion. Uniform liberty is much broader today than in those times leading to the establishment of nation states. Today's rule of law is defined as European norms, including the various forms of autonomy that a cultural nation may take advantage of. We need a thoroughly elaborated and clear policy, agreed upon by all sectors of the nation and implemented consistently in the long term. Establishing and following such a policy truly meshes with the spirit of 1848.

The time has come! But, we now need to realize that if we do not finally act, we may never have another chance. Times change, and our only chance is to meet the changes head on. We respect the feelings of our older generation – people who have suffered and sacrificed so much – but we must fundamentally rethink our policies regarding ethnic Hungarians in neighbouring countries. For instance, we need to learn the basics of the way of thinking of young ethnic Hungarians living in neighbouring countries, people who grew up after the changes in regimes. Why and how do they wish to remain Hungarian? What do they expect of Hungary proper, what new things do they want, to replace or augment traditional aid? We need to study them in a precise and professional manner, to learn the nature of, and the differences between the sizes, the economic and intellectual forces, and organizational levels of ethnic Hungarian societies in

15 March 2006, Opera House, Budapest

neighbouring countries. Some places are fighting for a university while others still need to fight for elementary schools. There is no "one size fits all." Our emotions must be uniform: determination and the certain knowledge that we are one, but our deeds must differ from place to place. The ethnic Hungarians among our neighbours need economic power, intellectual power, and cultural and professional institutions to survive. And although here at home we like to think in terms of an ethnic Hungarian bloc, we must pay very close attention to the needs of those Hungarians who live outside the close-knit ethnic communities, for the sake of our future. The large expanses of area that have always been ethnically mixed have been and will remain the schools of survival and will continue to teach us how to live together. And we also need to try to renew the spirit of living together with neighbouring ethnicities and nations.

***The time has come!
But, we now need to realize that if we do not finally act, we may never have another chance... we must fundamentally rethink our policies regarding ethnic Hungarians in neighbouring countries... Why and how do they wish to remain Hungarian? What do they expect of Hungary proper...?***

I shall do everything that the President of Hungary can do to support a new beginning.

Finally, a word on freedom. The laws of 1848 are our wellspring of ideas of popular representation and legally guaranteed liberty. March 1848 lives on in a nation governed by the rule of law. The independent and answerable Hungarian ministry, that is a government responsible to parliament, remained the model for the constitution established at the time of the regime change.

The liberties of 1848 have another lesson to offer. At the time, they said, only the most essential rights were etched into law, first and foremost freedom of the press. The others were left to be acted upon later. Very few laws on civil liberties were then passed. Nevertheless, there was a period at the end of the 19th century and the start of the 20th when respect for the spirit of civil liberties was sufficient for the liberties to become manifest at the highest level of the time – purely on the basis of "general opinion," and "the general direction of our government life." Since then, the world has become a place with myriads of laws to wade through. Constitutions elaborate the details, and international treaties and charters follow one after the other as regular, constitutional and international courts guard and protect the multitude of human rights. And we must take special care to find the soul of our civil liberties in the plethora of technical refinements. We know that words can kill; it is the heart and soul that brings law to life. Civil liberties are values, first and foremost. They rest on the order of values of a free and constitutional nation. When thinking of March 15, we need to remember the true value of liberty; that is so precious we cannot give it up no matter how our day-to-day life may be threatened. Liberty and security must be brought into balance, but it must not be sacrificed to hopes for security. We must hear the message of the laws of 1848 through the reverberations of a revolution thundering through our land. This is what has come down to the people of today. This is the spirit we need to guide Hungary through its holiday celebrations.

Source: www.keh.hu

Elgondolkodtató !

A 13 ARADI VÉRTANÚ

... Magyarország kedvenc nemzeti ünnepén. Jól ismerjük őket, a tizenhárom aradi vértanút, akik 1848 eszméiért haltak hősi halált. Lehet-e nagyobb áldozatot hozni a hazáért? ... És akkor abba is gondoljunk bele, a tizenhárom közül a „mai Magyarország” határain belül csak ketten születtek!

... On Hungary's favourite national day... We know them well, the thirteen martyrs of Arad, who died as heroes for the cause of the 1848-49 War of Independence. What greater sacrifice can one make for one's country? And of the 13, only 2 were born within the boundaries of present-day Hungary!

Petőfi Sándor:

Bizony mondom, hogy győz most a magyar...

Bizony mondom, hogy győz most a magyar,
Habár ég s föld ellenkezőt akar!
Azért nem győzött eddig is e hon,
Mert sohasem volt egy akaraton;
Most egy a lélek, egy a szív, a kar...
Mikor győznél, ha most sem, oh magyar?
Egy ember a haza, s ez halni kész,
S ezért, oh népem, ép ezért megélsz,
S dicső lesz élted, boldog és szabad,
Amilyen senkié a nap alatt!
S én bátran állom a csaták tüzét,
Tudom, hogy a golyó nekem nem vét,
Tudom, hogy a sors őriz engemet,
Hogy engemet megölni nem lehet,
Mert én leszek, nekem kell lenni, ki
Ha elleninket mind a föld fedi,
Megéneklem majd diadalmadat,
Szabadság, és a szent halottakat,
Akiknek vére volt keresztvized,
S halálhörgése bölcsőened;
Meg kell, hogy érjem azt a szép napot,
Midőn áldásodat reánk adod,
S mi annyi átokteljes év után
Sirunk, mosolygunk az öröm mián,
Midőn, mit eltört láncunk ád, a nesz
Egy szabad nemzet imádsága lesz!
Meg kell, hogy érjem azt a nagy napot,
Amelyért lantom s kardom fáradozt!

Marosvásárhely, 1849. (március 6-7.)

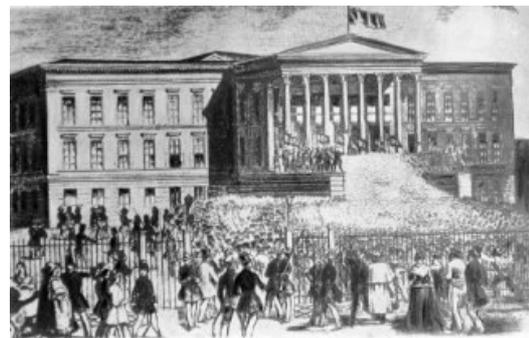
Sándor Petőfi: National Song

Rise up, Magyar, the country calls!
It's 'now or never' what fate befalls...
Shall we live as slaves or free men?
That's the question - choose your 'Amen'!
God of Hungarians, we swear unto Thee,
We swear unto Thee - that slaves we shall no longer be!

For up till now we lived like slaves,
Damned lie our forefathers in their graves -
They who lived and died in freedom
Cannot rest in dusts of thralldom.
God of Hungarians, we swear unto Thee,
We swear unto Thee - that slaves we shall no longer be!

A coward and a lowly bastard
Is he, who dares not raise the standard -
He, whose wretched life is dearer
Than the country's sacred honour.
God of Hungarians, we swear unto Thee,
We swear unto Thee - that slaves we shall no longer be!

Sabres outshine chains and fetters,
It's the sword that one's arm betters.
Yet we wear grim chains and shackles.
Swords, slash through the damned manacles!
God of Hungarians, we swear unto Thee,
We swear unto Thee - that slaves we shall no longer be!

The National Museum, where Petőfi inspired thousands with his National Song on 15 March 1848

Magyars' name will tell the story
Worthy of our erstwhile glory:
We must wash off - fiercely cleansing
Centuries of shame condensing.
God of Hungarians, we swear unto Thee,
We swear unto Thee - that slaves we shall no longer be!

Where our grave-mounds bulge and huddle
Our grandsons will kneel and cuddle,
While in grateful prayer they mention
All our sainted names' ascension.
God of Hungarians, we swear unto Thee,
We swear unto Thee - that slaves we shall no longer be!

Translated by Adam Makkai

A SZÉKELY NAGYGYŰLÉS KJÁLTVÁNYA

Székelyudvarhely, 2006. március 15.

Mi, a 2006. március 15-i székelyudvarhelyi Székely Nagygyűlés résztvevői, gyermekeinkkel és unokáinkkal szembeni történelmi felelősségünk tudatában fordulunk a Román Államhoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Unióhoz, az ENSZ-hez, a világ népeihez.

Mi, a székely települések, a történelmi Székelyföld lakói, megállapítjuk:

Az 1919-es Párizsi Kisebbségi Szerződésben Románia és a Szövetséges és Társult Hatalmak autonómiajogot garantáltak a székelységnek – az alkotmányra hivatkozva ma még népszuverenitásunk gyakorlásától, a helyi népszavazástól is eltiltanak.

Az Egyesült Nemzetek 1993-ban szervezett Konferenciájának Bécsi Deklarációja szerint az önrendelkezés minden népnek joga – így a székelységnek is!

Az Európai Parlament az önkormányzás és a szubszidiaritás elveinek megfelelő védelmi intézkedéseket ír elő az erdélyi magyarság, a székelység számára – de a romániai hatóságok ennek figyelembe vételére sem hajlandók!

Mi, a székely települések, a történelmi Székelyföld lakói, kijelentjük:

Nem akarunk továbbra is kiszolgáltatottságban, alárendeltségben élni!

A történelmi hagyományok alapján, területi önkormányzásunk ősi jussunk, e nélkül szülőföldünkön meg nem maradhatunk és erről soha le nem mondunk!

Alapvető emberi közösségi jogainkért a demokrácia eszközeivel küzdünk és erre azonnali, demokratikus megoldásokat várunk!

Mi, a székely települések, a történelmi Székelyföld lakói, követeljük:

Autonómiát Székelyföldnek – Szabadságot a székelységnek!

1918. december 1-én, a Gyulafehérvári Nagy Nemzetgyűlés Határozatában, teljes nemzeti szabadságot hirdettek az összes együtt élő nép számára – tartsák tehát be ígéretüket! Románia Parlamentje és Kormánya tartsa be a vállalt nemzetközi kötelezettségeket és garantálja a szülőföldjén őshonos székely közösség számára teljes és tényleges egyenlőséget!

Románia Parlamentje hagyja jóvá Székelyföld Autonómia Statútumát!

Az Európa Tanács 1334/2003 sz. Határozata szerint az alkotmányba foglalt nemzetállami minősítés túlhaladott értelmezés, ezért nem lehet akadálya a területi autonómiának – az illetékes hatóságok mégis a nemzetállami tételre hivatkozva utasítják vissza Székelyföld újralétesítését és autonómiáját! Ebben az esetben töröljék az alkotmányból a „nemzetállam” kifejezést!

Az Európai Unió orvosolja a 86 évvel ezelőtt elkövetett jogfosztást és tegye Románia csatlakozási feltételévé Székelyföld autonóm közigazgatási régió létrehozását!

Az Egyesült Nemzetek Szervezete gyakoroljon felügyeletet Székelyföld autonóm státusának rendezése felett!

A SZÉKELY NAGYGYŰLÉS

THE MANIFEST OF THE GRAND SZÉKELY ASSEMBLY

Székelyudvarhely, March 15, 2006.

We, the participants of the Grand Székely Assembly, held on March 15, 2006, in Székelyudvarhely, bearing full awareness of our historical responsibility for our children and grandchildren, hereby appeal to the State of Romania, to the European Parliament, to the European Union, to the United Nations, and to the people of the world.

We, the inhabitants of historic Székelyland and the Székely settlements, state that:

In the 1919 Minority Treaty of Paris, Romania, together with the Allied and Associate Powers guaranteed autonomy rights to the Székely people. - Today, by a reference to the Constitution, we are forbidden even from holding a local referendum for the creation of a Székely autonomous administrative region.

According to the Vienna Declaration of the 1993 United Nations Conference, all people have the right for self-determination and subsidiarity – including the Székely people. The European Parliament calls for protective measures for the Hungarians of Transylvania, including the Székelys, corresponding to the principles of self-government and subsidiarity – the Romanian authorities, however, refuse to take this into consideration.

We, the inhabitants of historic Székelyland and the Székely settlements, express that:

We no longer want to live in defencelessness and subordination.

Based on the historical traditions, territorial autonomy is our ancient right. Without this right we cannot survive in our homeland, therefore we shall never give up this right.

We fight for our basic collective human rights with democratic means, and we expect immediate, democratic solutions.

We, the inhabitants of historic Székelyland and the Székely settlements, demand:

Autonomy for Székelyland – Freedom for the Székelys!

On December 1, 1918, the Gyulafehérvár Grand National Assembly's Decision proclaimed complete national freedom to all nations living together – we demand that this promise be kept!

The Romanian Parliament and Government should fulfil the international responsibilities they have taken and provide for the real and effective equality of the autochthonous Székely community in its homeland.

The Romanian Parliament should ratify the Székelyland Autonomy Statutes.

According to the 1334/2003 Resolution of the European Council, the “nation state” concept included in the Constitution is outdated, and shall not be an obstacle to local autonomy – yet the authorities deny the re-establishment of Székelyland autonomy referring to the “nation state” clause. We demand that the term “nation state” be erased from the Constitution.

The European Union should remedy the deprivation of our collective rights that came to pass 86 years ago, and make the creation of the Székely autonomous administrative region the condition of Romania's accession.

The United Nations Organization should supervise the establishment of the autonomous status of Székelyland.

THE GRAND SZÉKELY ASSEMBLY

Damjanich vörössipkása túramozgalom

The "Damjanich redcaps expedition movement" exist in the spirit of "lest we forget". It preserves the memories of the well-known and the lesser well-known children who fell in the 1848-49 Freedom Fight and War of Independence. Every two years the Damjanich movement organises expeditions to the 33 places of remembrance.

Az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc gyermekhősei előtt kívánunk tisztelni, azok az ismert és ismeretlen vörössipkások előtt, akik fiatal koruk ellenére végigharcolták a dicsőséges tavaszi hadjáratot. Emléküket őrzik a kétévenként rendezett vörössipkás kerékpáros expedíciók és azok a kopjafák, emléktáblák, amelyeket a hagyományőrök állítottak.

A túramozgalmat a Magyarország felfedezői, hagyományőrői, Pro Patria Szövetség (1032 Budapest, San Marcó u. 81.) írta ki és gondozza. A mottójuk (a Görgei 1849 áprilisában Kossuthnak mondott javaslata szerint):

"Adjunk vörös sapkát mindazon zászlóaljoknak, s másnemű hadrészeknek, melyek folytonos vitézségök által e világ tisztelétét, bámulatát, a haza köszönetét megérdemlik..."

EMLEKHELYEK

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében:

I. ZSUJTA

Ebben a faluban született Karsa Ferenc honvédhadnagy. 1848 augusztusában sárospataki jurátus diákként állt be a honvédseregbe. A téli hadjáratban már őrmester, a nagysallói csata után hadnagy, Görgei parancsörtsíztje. Harcol Komáromnál, az elsők között jut fel Budavárba. A világsí fegyverletétel után Erdély hegyei között harcol tovább, majd bujdosni kényszerül. Hadinaplójában megörökítette a szabadságharc sok érdekes epizódját és a gyermekhősök emlékét is. Szülőházán 1989 nyarán helyeztek el emléktáblát.

2. NAGYKINIZS

Itt született Szabó József, aki 12 éves kisbojtárként állt be 1848 őszén a honvédseregbe. Kíváló felderítő, bátor gyermekkatona volt. A tápióbszkei csatában hősi halált halt. A régi iskola udvarában kopjafákat állítottak tiszteletére a hagyományőrök 1989 nyarán.

3. MISKOLC

Herman Ottó világhírű természettudós 13 éves gyermektúrásként vett részt a szabadságharcban. A városban múzeum, szobor, Lillafüreden pedig egykori lakóház-múzeuma őrzi emlékét.

4. SÁTORALJAÚJHELY

Kazinczy és Kossuth városában 1989 nyarán a XXII. Országos Őrsvezetői Találkozó alkalmával a Jókai utcai iskola falán emléktáblát avattak a szabadságharc gyermekhőseinek tiszteletére.

A Magyarországon lévő emlékhelyek

5. SÁROSPATAK

A város híres kollégiumának diákjai lelkesen vettek részt a szabadságharcban. Közülük kerültek ki az első vörössipkások. A diáktüzekek emléktáblája a kollégiumban.

6. BODROGKERESZTÚR

1849. január 22-én véres ütközetben győzték le a jól felszerelt osztrák csapatokat a magyar és lengyel szabadságharcosok. Az elesett hősök közös sírja fölé emlékművet emeltek. A Bodrog partján az egyik ház falába fúródott ágyúgolyó őrzi a csata emlékét.

7. TOKAJ

1849. január 31-én Klapka honvédei a lengyel és olasz légió tagjaival együtt kiűzték a városból az osztrákokat. Ebben a csatában is részt vett Karsa Ferenc és Szabó Jóska. Emléktábla a Fő utcában.

8. MÁD

Itt született 1834-ben Koroknay Dániel, aki 1848 őszén állt be a honvédseregbe, végigharcolta a kemény téli csatákat, a diadalmas tavaszi hadjáratot. A komáromi sáncok előtt már vörössipkás főágyús. A mádi iskolában emlékműzeum, dombormű és kopjafa őrzi emlékét.

9. EGER

1849 februárjában Oroszhegyi Józsa gerillakapitány portyázó különítménye felszabadította a várost az osztrák megszállás alól. 1849. február 25-26-án a kápolnai csata előtt a nagypréposti palotában (Kossuth L. u. 16.) tartózkodott Görgei, Klapka, Dembinszki. A Knéczik Károly u. 7. sz. házban lakott az 1840-es években az Aradon kivégzett hős tábornok. Mindkét épület falán emléktábla található.

10. KÁLKÁPOLNA

1849. február 26-27-én kétnapos csatában az osztrákok Siroktól Kálíg a Tarna völgyében sikertelenül próbálkoztak szétverni a Dembinszki tábornok vezetése alatt küzdő honvédszervezeteket és a lengyel önkénteseket. A kápolnai csata emlékét őrzi a Tarna hídjánál lévő Kossuth-Dembinszki hársfaliget és a falu keleti végén emelt honvédebelszék.

(Ennek szomszédságában emlékkő idézi gróf. Károlyi Mihály első földosztását.)

11. HATVAN

1849. április 2-án a VII. honvéhadtest Gáspár András vezetésével Hatvanból olyan heves erővel verte ki az elbizakodott Schlick osztrák generális csapatait, hogy azok meg sem álltak Gödöllőig. Ennek eredményeként a magyar főhadiszállás még aznap Egerből Gyöngyöstre költözött.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében:

12. SZOLNOK

1849. március 5-én Vécsey csapatai támadást indítottak kelet felől az osztrákok által megszállt szolnoki híd ellen. Ezt követte Damjanich délről indított meglepetésszerű roham. A két tűz közé szorult császáriakat sikerült kiverni a városból. Ezzel a győztes csatával kezdődött a dicsőséges tavaszi hadjárat. A Tisza és Zagyva folyók találkozásánál a Szabadság-tér közepén a győztes csata emlékoszlopát látjuk. Vele szemben a Zagyva túlsópartján lévő Művésztelep parkját carrarai fehér márványból faragott Damjanich-emlékmű díszíti. (Radnai Béla műve.)

13. JASZJÁKÓHALMA

A Damjanich téren 1989-ben kopjafát állítottak 1848/49 emlékére, majd emellé 1991-ben egy kisebb emlékoszlopot Tóth Imre András (1834-1897) tiszteletére, aki gyermekként harcolta végig a szabadságharcot. László Gergely (1824-1907) 13 csatában vett részt. Sírja a helyi temetőben van. Nevét viseli a jászjákóhalmi hagyományőrzők őrsé.

14. JÁSZBERÉNY

A jászok régi központja. Ez a város állította ki a vitézül harcoló Lehel-huszárezredet. (Eredeti zászlójukat a helyi múzeumban őrzik.) A Jászkan kerületi székházában szállt meg 1849. április 3-5-e között Kossuth, Görgei, Damjanich és több más magyar vezető. Innen indultak április 4-én reggel Damjanich vörössipkásai tápióbicskei csatába, amelynek sebesültjeit a városban ápolták. Közülük a sérüléseikbe belehalt honvédek közös sírba temették, amelyet ma is kegyelettel gondoznak a Fehértói-temetőben. A hősök emlékoszlopa a Petőfi-parkban látható. A város 1989-ben toborzó alapítványt tett a hagyományőrző kutatómunkával foglalkozó gyermekek számára: "Meghívást kaphat Jászberénybe, aki az otthoni szülőföldjén, lakóhelyén, környékén felkutatja, kiválasztja azt a történelmi értéket, amely az 1848/49-es szabadságharc emlékét őrzi" - olvasható a felhívásban.

15. CIBAKHÁZA

1849. március 4-én Damjanich seregével itt kelt át a Tiszán, hogy másnap meglepetésszerű támadást indítson Szolnok ellen. A szabadságharc emlékét hirdeti az 1989-ben létesített Aradi vértanúk ligete.

Pest megyében:

16. TÁPIÓBICSKÉ

1849. április 4-én a Tápió hídjánál Görgei, Klapka, Damjanich csapatai és a lengyel önkéntesek megverik Jellacic

A "Rohamozó Honvéd" emlékmű Isaszegen Radnay Béla alkotása. Talapzatán a domborművek: Görgei Artúr főparancsnok; Klapka György, Aulich Lajos és Damjanich János hadtestparancsnokok arcképei.

tábornok Pest felé vonuló seregét. A csata emlékére állították fel a honvéd-tömegsír fölé Horvay János szobrászművész rohamozó honvéd emlékművét. A faluban Fejér István bíró kőkeresztje és Riedesel császári őrnagy kovácsoltvas sírkeresztje őrzi a véres csata emlékét. (Riedesel és Sebők honvéd alezredes párbaját dolgozta fel Jókai a Kőszívű ember fiai c. regényében.) Az V. vörössipkás kerékpáros expedíció alkalmával, 1989 áprilisában avatták fel Szabó Jóska nagykanizsai vörössipkás gyermekhős kopjafáját a honvéd emlékmű mellett, ahol Karsa Ferenc naplója szerint a hídi csatában halálos lövést kapott.

17. NAGYKÁTA

A várostól mindössze 3 km-re lévő Tápió-hídi véres csata sebesültjeinek nagy részét itt ápolták ideiglenesen berendezett katonakórházban. A sebeikbe belehalt honvédek síremléke a temetőben van, a város főterén pedig obeliszk emlékeztet a tápióbicskei csatára. A temetőben Pilaszanovics Béla sírja. 14 évesen halt meg a tápióbicskei csatában.

18. KÓKA

1849. április 6-án reggel érkezett a faluba Damjanich hadteste. Délelőtt érkezett Szentmártonkátáról a magyar vezérkar, Kossuth, Görgei és Horváth Mihály tábori püspök. Kóka legmagasabb pontjáról, a Margit-hegyi kápolnától figyelték a felvonuló sereget, és itt a híres "kókai korszóból". Innen mentek tovább az isaszegi csatárra. A Margit-kápolna falán - sajnos téves szövegű - Kossuth emléktáblát helyeztek el, később pedig emlékoszlopot is állítottak a nevezetes nap emlékére.

19. ZSÁMBOK

A hajdani Beniczky-kastélyban szállásolta be magát 1849 nyarán Paszkievics cári tábornok és vezérkara. A közeli turai csatában elesett honvédek emlékét kőobeliszk őrzi a templomkertben és a temetőben.

20. TURA

1849. július 20-án véres csatában ütköztek meg a falu mellett a cári csapatokkal Perczel Mór parancsnoksága alatt küzdő honvédegységek. A falu szélén lévő erdőben temették el Szele Andor huszárörrmestert és 17 társát. Sírjukat kegyelettel ápolják, a falu főterén pedig emlékoszlopot állítottak tiszteletükre. Ennek közelében áll 1989 áprilisa óta a vörössipkás kerékpáros expedíciók kopjafája.

21. ISASZEG

1849. április 6-án itt, "Pest kapujában" zajlott le a tavaszi hadjárat döntő csatája, amelyben a honvédsereg fényes győzelmet aratott az osztrákok felett. Klapka, Aulich, Damjanich hadtestparancsnokok és Görgei főparancsnok domborművű arcképe díszíti a Szoborhegyen álló rohamozó honvéd emlékművet, Radnai Béla alkotását.

A falu keleti szegélyén lévő erdőben tömegsírokba temették az elesetteket. Itt található az ismeretlen lengyel kapitány kardjából kovácsolt sírkereszt és a vörössipkás kerékpáros expedíciók obeliszkje.

A faluban lévő "új templom" oltárképén is megörökítették a vörössipkás honvédeket.

A község háza falán Wisoczky József emléktáblája méltatja a lengyel önkéntesek részvételét a szabadságharcban.

A gödöllői út mentén lévő református templomot a szabadságharc 100. évfordulóján építették meg azon a helyen, ahol a lengyel tüzérek ütegei álltak. A Pécelre vezető országúton, a Rákos-patak hídjánál emléktábla hirdeti annak a malomnak a helyét, ahová Jól;ai a Baradlay-Palvicz párbajt képzelte. A falumúzeumban igen gazdag emléktanyag idézi a csata eseményeit.

22. GÖDÖLLŐ

Az isaszegi csata hullámozó eseményeit Farkas József gödöllői tanító diákjaival figyelte, és élőláncot alkotva juttatta el a híreket Gödöllőre. A győzelem után a Grassalkovich-kastélyban pihent meg a magyar vezérkar. Másnap - április 7-én - itt tartott díszszemlét Kossuth Lajos a honvédcsepapok felett, és innen bocsátotta ki a győzelmet méltató, lelkes hangú Szózatát. Az isaszegi csata sebesültjeinek nagy részét is itt ápolták. Az elhunytakat közös sírba temették, amely fölél emlékművet emeltek a szadai út mentén lévő temetőben.

23. VÁC

1849. április 10-én Damjanich vörössipkásai kiverték a városból a szívósan védekező császári csapatokat. A döntő rohamra a Gombás-patak barokk-kori kőhídjánál került sor, ahol Földváry Károly zászlóaljparancsnok alól két lovat lőttek ki, ruháját és a kezében tartott hadilobogót pedig 25 golyó fúrta át. Helyi hagyomány szerint az ütközet hevében a váci gyerekek összegyűjtötték az osztrákok által kilőtt ágyugolyókat a magyar tüzérek számára, akik ezeket ismét felhasználták. A csata emlékét dombra emelt obeliszk hirdeti a 2. sz. műút melletti Hétkápolnánál.

Budapest:

24. BUDAI VÁR

A Dísz téren álló honvédszobor a Vár 1849. május 21-i visszafoglalását hirdeti. Ezt a szobrot - Zala György alkotását - 1893-ban állították fel azon a helyen, ahol korábban Hentzi Henrik tábornoknak, a várat védő osztrák csapatok parancsnokának szobra állott. A Fehérvári-kapunál emléktábla jelzi, hogy a Krisztinaváros felől elsőként itt hatoltak be a Várba az ostromló honvédcsepapok.

25. ZUGLIGET

A zugligeti volt Laszlovszki-major (ma szociális otthon) bejáratánál emléktábla jelzi, hogy a vár ostromakor 1849 májusában egy ideig itt volt a honvédsereg vezetőiek főhadiszállása.

26. "ÓRA VILLA"

(Bp. XII. ker. Diana u. 25. Lóránt u. sarok)

Az egykori Svábhegyen lévő "óra-villában" volt a magyar főhadiszállás a Vár ostromának utolsó napjaiban. 1849. május 21-én hajnali 3 órakor innen adott jelt egy röppentyűgolyó az általános támadásra. A honvédek győztes rohamát a villa teraszáról figyelte Görgei Artúr, Aulich Lajos, Knezich Károly, Nagysándor József.

Az épület jelenleg zárt terület. Az utcáról is jól olvasható emléktábla az ostrom helyett egy látogatásról tájékoztat.

27. NÉMETVÖLGY

(XII. kerület) Gesztenyés park

A budai várostrom idején elesettek jelentős részét a mai Kongresszusi Palota helyén lévő egykori németvölgyi temetőbe hantolták el. Emléküket a parksétányon felállított márványobeliszk őrzi.

28. KEREPESI TEMETŐ

A magyar nemzeti panteonnak számító temető honvédpárcellájában a Kossuth-mauzóleum mögött, 1989. március 14-én avatták fel Karsa Ferenc honvéd hadnagy kopjafáját.

Komárom megyében:

29. KOMÁROM - IGMÁNDI ERŐD

A Duna és a Vág folyók összefolyásánál kiépített Komárom várát délről védő erődrendszer részeként véres harcok színtere volt az egykori Új-Szőny, a mai magyar Komárom, a vár ostroma, majd védelme idején. Az erődben lévő múzeum gazdag anyaggal várja az érdeklődőket.

30. ÁCS

1849. április 26-án az ácsi erdőben többórás véres ütközetben Görgei csapatai déli oldalról felmentették a komáromi erődrendszert az osztrák ostromzár alól. Az országút mentén az erdőben emlékoszlop őrzi az elesett honvédek emlékét. A falu melletti régi temetőben van Koroknay Dániel vörössipkás főágyús sírja, amely köré 1987-ben kopjafákat állítottak a IV. vörössipkás kerékpáros expedíció résztvevői.

31. HERKÁLYPUSZTA

A Komárom és Ács között lévő majorból tüzeltek a magyar lovasságra 1849. július 2-án a második szőnyi véres ütközetben a cári orosz hadsereg ágyúi. 1849. szeptember 27-én itt írták alá Klapka és Haynau megbízottjai a komáromi vár átadásáról szóló egyezményt. Itt van a császári katonák tömegsírja.

32. SUKORÓ

A falu református templomában tartották a pákozdi csata előtti viharos tanácskozásukat a honvédsereg vezetői és a magyar kormány küldöttei. A heves vitára jellemző, hogy - a helyi szájhagyomány szerint - az úrasztalán látható csorbulás akkor keletkezett, amikor Móga altábornagy sértődötten hozzávágta a kardját. A templom padjain fémtáblácskák jelzik, hogy ki, hol foglalt helyet a nevezetes megbeszélés alkalmával.

33. PÁKOZDI EMLÉKMŰ

A Velencei-tó felett magasodó mészkőobeliszk a fiatal magyar néphadsereg 1849. szeptember 29-i dicsőséges csatájának emlékét őrzi. Ekkor írta Petőfi: "Fut Bécs felé Jellasics a gyáva, Seregének seregünk nyomába. " Az emlékmű közelében lévő múzeum látványosan mutatja be a sorsdöntő ütközet körülményeit és a szabadságharc történetét.

Forrás: www.fsz.bme.hu/mtsz/jelvszer/damjanic.htm

Gyöngyös Imre: Hazafias leonínusok

*Botladozó Magyarország most nyögi tévHITE sorsát
zsongva hamis szavakon: úgy szavazott szabadon.*

*Messzire lát, kit a távol iromba igézete bájol:
csalfa csodákat idéz, orra elé sose néz.*

*Fontos a lába elébe tekinteni: kátyuba lép-e?
Kell is a nagy figyelem: leskel-e csapda, verem?*

*Álmokat üzve keres, ki az ösök erényeit esdi:
enyhül a múltban a rossz, szépül a bűn s a gonosz.*

*Zászlaiukat, ha kibontjuk, az érdemüket le ne rontsuk,
hogyha vitéz eleink képe előnkbe kering,*

*Hős magyaroknak az áldó szelleme égbekiáltó:
mint keres új rabigát annyi magyar renegát?!*

*Néhai nagy Magyarország, nyers Trianon nyesi sorsát.
Bünteti régi keserv! Váltsa meg isteni terv!*

The **Government Office for Hungarian Minorities Abroad** (GOHMA) has a new president, **Attila Komlós**. In his greeting to visitors to Office's website he says:

"... we would like to inform our readers about every event that occurs in the everyday social, political, economic, religious, and cultural life of the Hungarians living in the Carpathian Basin and in the world at large.

"The government program for the years 2002 to 2006 aims at ensuring the true balance between the three main directions of our foreign policy objectives accepted in 1990 and supported since then, namely Euro Atlantic integration, good relations with Hungary's neighbours, and nationality policy. In this framework, none of these directions can take precedence over the others and none of them can be asserted to the detriment of the others because they not only organically complement each other but are also closely interrelated. The precondition and primary condition of our effective and successful foreign policy is the stability of our region, which we can positively influence through the settlement of the situation of the Hungarian communities abroad.

"The government's policy toward Hungarians living abroad wishes to support these communities in a way that will enable them to meet and confront in their native land the challenges of the third millennium. Accordingly, it supports the further implementation of the law on benefits to Hungarians abroad, and aims at the signing of new agreements acceptable to Hungary's neighbouring states that are in harmony with the law's original objectives, with the interests of Hungary and of the Hungarians living abroad, and with European norms.

"The situation of the Hungarian communities abroad can be settled in a durable and satisfactory manner only in the long term in the framework of European integration. However, the problems of the Hungarian nation will not be automatically solved with the admission of Hungary into the European Union. For this reason, the gov-

ernment intends to continue to ensure the organic contact between the Hungarian communities and their motherland following its becoming a member of the EU. We will bring into the EU our system of relations with our neighbours and also our special relationship between Hungarians at home and abroad.

"We believe that an increasingly large number of people will understand the philosophy of our efforts and its real content. It will be understood and especially understood by those who are genuinely thinking about the future nature of Europe and how this future Europe will look like, how one can envision the coexistence of true communities – communities not only of states, but also of local, regional, cultural, national, and religious communities – which will constitute the true fabric of the future Europe. It is our hope that as a result of these processes, the future Europe will be more united, stronger, more democratic, and closer to the people than the present one. A Europe in which the notion and importance of absolute territoriality will fade away and the importance of the larger units above the state and of the smaller units below it will become stronger.

"The thinking behind the law on benefits is in conformity with our notion of the future Europe. With this law, Hungary and all Hungarian communities have stated that they wish to promote the realisation of the future united, common, and multifaceted Europe. Of a Europe in which one of the most important supporting pillars will be the preservation and consolidation of historical, linguistic, and cultural self-identity, of diversity and of the encompassing all-European culture.

"In our region, all of us – the Hungarian communities abroad, the mother country, and also the progressive forces interested in the democratic development of the given societies – share a common responsibility in seeing that this process be achieved as widely as possible, that the very heavy legacy of the past be "turned into peace" through the satisfactory settlement of the still unanswered issues, and that in the full knowledge of our responsibility, we may at last guide our fate and the course of our history under more favourable auspices."

The English pages of the GOHMA website provide a valuable source of information, especially about Hungarians in countries neighbouring Hungary: www.htmh.gov.hu/en/ □

A Határon Túli Magyarok Hivatalának szerepe

The extract from is from an interview Duna TV had with the new president of the Government Office for Hungarian Minorities Abroad, Attila Komlós early in January. Among the subjects touched on was the new "National Visa" introduced at the beginning of the year for Hungarians living in countries neighbouring Hungary, and the new Consulate-General about to be opened in Csíkszereda (Romania).

A Határon Túli Magyarok Hivatalának új elnöke Komlós Attila (K.A.) a Duna TV-nek januárban adott interjújában így nyilatkozott:

... Az ország lakossága és a határon túli magyar közvélemény előtt részleteiben is váljék minél inkább nyilvánvalóvá, milyen erőfeszítéseket tesz Magyarország határon túli magyar nemzettestvéreinknek az anyaországgal történő kapcsolattartása érdekében — általános értelemben és gyakorlati, politikai értelemben egyaránt, az erkölcsi és anyagi támogatások tekintetében. Az a benyomásom ugyanis, hogy ezek az erőfeszítések csak bizonyos mértékig jutnak el információ formájában az emberekhez. A közvéleményt emellett nagyon sok minden más is befolyásolja: egy csomó előítélet, amelyeknek olykor talán volt is némi alapjuk. Ezeket lehetne - hogy úgy mondjam - gyógyíthatni azzal, hogy helyes és valós információkat közlünk az emberekkel.

... A határon túli magyarokkal való kapcsolattartásunkban sok egyéb mellett nagyon oda kell figyelniük az ő igényeikre is. Egyebek között arra, hogy kapcsolattartásunkban meg kell szüntetni az alá- és fölérendeltségi viszonyt, azaz olyan partnerséget kell kialakítani, amelyben egyenrangúak vagyunk. A határon túli magyarság fiatalabb generációi, de az idősebbek is egyre nehezebben viselik el a megsegített és megsegítő közötti viszonyt. Ez sem morálisan, sem a gyakorlati élet tekintetében nem jó; mi egyenrangú nemzettestvérek vagyunk, ha szabad egy kicsit emelkedettebb kifejezést használnom.

Duna TV Műsorvezető (Mv.): - Január 2-ától, tehát pontosan két napja már kérhetik a nemzeti vízumot a határon

túli magyarok. Van-e már bármiféle visszajelzés, vagy tapasztalat? Egyáltalán melyek azok a feltételek, amelyek mellett kérhetik?

K. A.: - Visszajelzésekről, tapasztalatokról még nemigen tudok beszámolni, hiszen csak kevés idő telt el a nemzeti vízum bevezetése. Vannak pl. olyan sajtóhíradások az erdélyi magyarság köréből sajtóhíradások, amelyek azt jelzik, hogy Románia viszonylatában nem nagyon lehet rohamoszerű igénylésre számítani. El kell azonban mondani, hogy ukrainai, szerbiai és montenegrói nemzetestvéreink köréből feltételezhetően nagyon sokan fognak élni ezzel a lehetőséggel, hiszen - mint köztudott - az ő helyzetük a legbonyolultabb: Ukrajna, valamint Szerbia és Montenegró európai integrációja tekintetében sok még a kérdőjel.

Mv.: - Ennek mindenképpen ellentmond az a Magyar Nemzetben megjelent cikk, amelyben az újságíró felteszi a kérdést, ki fogja igényelni a nemzeti vízumot, hiszen akinek van hol laknia, s még jó anyagi háttérrel is rendelkezik az anyaországban, az értelemszerűen tartózkodási engedélyt kér. A lényegi különbség, hogy a nemzeti vízum a szomszédos országokban működő nagykövetségeken és konzulátusokon is igényelhető. A kolozsvári magyar főkonzul szerint viszont nem lesz kérvényezési roham. Állítólag Cseh Áron szerint a nemzeti vízum elsősorban a hosszabb idejű családlátogatásra utazóknak és a nagyszülőknek kedvez. Mi a véleménye?

K. A.: - Ez inkább csak egy kiragadott példa lehetett a főkonzul úr részéről; azt gondolom, a nemzeti vízum mindenkinek kedvez, aki igénybe veszi, tehát mindenki számára fontos és jó lehetőség. Úgy tudom, hogy ennek a speciális nemzeti vízumnak a megszerzése után egyszerűbben, a nélkül lehet tartózkodási engedélyt kérni, hogy vissza kellene utazni az állampolgárság szerinti országba. Hozzá kell tennem, hogy a nemzeti vízum a magyar kormány éppen egy esztendeje elfogadott ötpontos programjának egyik sarkalatos eleme.

Mv.: - A tavalyi évben gyakorlatilag alig volt határon túli problémákkal kapcsolatos megbeszélés, amelyen ne került volna elő a MÁÉRT [Magyar Állandó Értekezlet] kérdése, hogy mikor tartják már meg és gyakorlatilag mindig elhangzott egy újabb dátum, egy újabb ígéret, hogy most már tényleg összehívják. Egyelőre erre nem adott időpontot a kormány, de szinte az összes határon túli szervezet fölkhívta arra a figyelmet, hogy immár nagyon-nagyon időszerű lenne. Van-e bármiféle újabb időpont?

K. A.: - Ez a kérdés azt hiszem, a magyarországi és a határon túli magyarság közötti hivatalos kapcsolattartás legérzékenyebb pontjai közé tartozik. Azért fogalmaztam így, mert számtalan másféle kapcsolattartás is van, és itt rögtön szeretnék - csak zárójelben ugyan, de mégis hangsúlyosan - utalni arra, hogy a magyarországi és a határon túli magyar civil szféra, civil szervezetek közötti kapcsolattartás legalább olyan fontos, mint a magyarországi és a határon túli magyar politikai-érdekképviselői szervezetek közötti hivatalos kapcsolat.

Mv.: - De van valamilyen dátum?

K. A.: - Nem akarom kikerülni a kérdést, azt tudom mondani, hogy számos anomália vetődött fel a MÁÉRT-tel kapcsolatban. Ott voltam némelyiken és láttam, hogy nagyon saját-

Komlós Attila

ságos kanyarokat vett ennek a képződménynek a fejlődéstörténete. Abban a hiszemben és bizodalomban vagyok, hogy a MÁÉRT-nek, mint ilyennek hihetetlenül fontos szerepe van a kapcsolattartásban, s a szereplők meg fogják találni azokat a megoldásokat, amelyek nyomán újra felvehető lesz ez a fonal.

Mv.: - De nincs dátum. Jó, még talán érdemes lenne néhány szót ejteni a csíkszeredai konzulátusról. Ugye technikai nyitás volt, január 6-án pedig lesz egy hivatalos megnyitó. És mi ennek az intézménynek a valódi jelentősége?

K. A.: - Meggyőződésem, hogy valamennyien örülhetünk neki, hiszen különösen az erdélyi, székelyföldi magyarság számára ez rendkívül fontos fejlemény. Részben szimbolikus jelentősége is van - mint minden ilyen külügyi missziónak -, másfelől azonban egész komoly gyakorlati jelentőséggel bír éppen a nemzeti vízum kiadásával kapcsolatban: az igénylőknek nem kell felutazniuk Bukarestbe, a nagykövetségre vagy Kolozsvárra, az ottani főkonzulátusra, hanem immár két főkonzulátus van, amelyek egyenlő ranggal és igen megerősített személyzettel várják a nemzeti vízumért folyamodókat.

Forrás: www.htmh.gov.hu/

Gyöngyös Imre:

Nemzetkeverők dala

Őszre, ha jár, gólyamadár
is messzire készül,
messzesodort minket a sors
bús száműzetésül.

Merre zavart annyi magyart
harddulta hazája,
szerteeső, múltbavesző
országoknak a kára.

Mégse szidom rózsaszírom
létünk tovaszálltát.
Szép a világ, dísze virág,
bárhogy lekaszálták.

Gólyamadár még hazaszáll
minden kikeletre.
Otthonokat más haza ad
a vándor örökbe.

Gyermekeink élete mind
félíg magyar élet,
nemzetet ölt magvul a föld
népötvözetének.

Tiszta szívünk hordja színünk:
magyarra tekintsen
mind, aki lát és a világ
gazdagszik a kincsen!

Mi is történt(-ik) valójában a Délvidéken?

- Csitári József

Vojvodina - what has been and is actually happening there? We learn about it from a recently arrived Hungarian well-versed in the subject. József Csitári has a background of European politics and economics. Fluent in four languages, he worked close to the core of Serbian politics prior to coming to New Zealand, with particular focus on Serb-Hungarian relations.

József tells us that over the past 2-2½ years incidences of racial violence, aimed in particular at young Hungarians, have become a major issue in Vojvodina. The response by the police and the courts was such that the region's biggest Hungarian political party, Vojvodina Federation of Hungarians, took up the issue with the Hungarian government and various factions of the European Union (EU). In the meantime the atrocities ranging from bullying to grievous bodily harm did not cease and so political pressure was applied by the Hungarian government and the EU. As a result the Serbian authorities began to take the incidences more seriously and the frequency started decreasing.

As it stands there are still examples of ethnic violence. The Serbian police appear to be dealing more effectively with them, but to date there have been no convictions against the perpetrators of ethnically motivated crimes, in spite of some of their victims spending over a week recovering from the injuries caused.

While Hungarians are the main target of ethnic violence in Serbia they are by no means the only ones. With 26 different ethnic groups represented throughout the region, two-thirds of Vojvodina's population is Serbian, just over 14% Hungarian. The composition of the region's population has changed dramatically since the Bosnian War with huge numbers of Serbian refugees being settled in predominantly Hungarian towns and villages and consequent large numbers of old settlers moving out (between 1999 and 2003 an estimated 50,000 Hungarians left Vojvodina).

In fact studies have established that the majority of incidences of ethnic violence have been committed by the "new Serbs". József points out it is not Serbia at large, but those 1.5 million radical Serbs, including Vojvodina's "new Serbs", who continue to hide war criminals Ratko Mladić and Radovan Karađić, and who prevent Serbia from reducing the gap between them and the European Union.

Az utóbbi 2-2,5 évben vajdasági magyarok ellen elkövetett atrocitásoktól hangos a délvidék. Hol „csak” bántalmazták őket a nyílt utcán, hol magyar fiatalokat vertek meg Vajdaság különböző városaiban s mindezt azért mert magyarul (anyanyelvükön) beszéltek, vagy mert magyarok! A rendőrség nem kellő hozzáállása, a bíróságok határozatlansága oda vezetett, hogy a vajdasági magyarság legjelentősebb politikai párta a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) felölelte a problémát, s előbb a budapesti magyar kormány elé terjesztette, majd segítséget kért az Európai Unió (EU) különböző intézményeitől.

Az atrocitások nem szüntek meg, s hétről-hétre érkeztek a hírek különböző városokból, falvakból a kisebb-nagyobb

összetűzésekről, hol csak szóbeli, de gyakrabban fizikai bántalmazásig fajuló eseményekről, aminek kivétel nélkül szerbek voltak az elkövetői, s legtöbbször vajdasági magyar az áldozata. (Bár az idő folyamán más vajdasági kisebbségek is egyre gyakrabban váltak áldozattá, pl. horvátok, szlovákok, romák, stb.)

A budapesti diplomácia megtette a szükséges lépéseket, majd az EU intézményei (parlament, különböző bizottságok) is növelték a politikai nyomást Belgrádra, személy szerint Vojislav Koštunica miniszterelnökre és kabinetjére.

Több bi- és multilaterális találkozóra került sor Koštunica miniszterelnök, a magyar kormány, a VMSZ és az EU képviselők (köztük magyarországi EU parlamenti képviselők is) között.

A szerb hatóságok kezdtek komolyabban foglalkozni a kérdéssel, a VMSZ meg folyamatosan figyelte a terepet s jelentett a budapesti, brüsszeli, sőt később már a washingtoni (időközben bekapcsolódtak magyar származású amerikai

**A firkálás jelentése: Halál a magyarokra
The graffiti reads: Death to Hungarians**

szenátorok és kongresszusi képviselők is a Belgrádra nehezedő diplomáciai nyomásgyakorlásba) adminisztrációnak, szerveknek, ha valamiféle incidens történt Vajdaságban. Az atrocitások mindenek hatására picit csillapodni kezdtek, sőt az Európai Parlament 2005. januárjában egy bizottságot küldött Dorisz Pack asszony vezetésével (az 5 tagú bizottságban két magyarországi EU parlamenti képviselő is helyet kapott), akik megpróbálták feltérképezni a kisebbségek elleni kirohanások okát és gyökereit.

A bizottság tárgyalásokat folytatott áldozatokkal, politikai pártokkal, helyi és tartományi vezetőkkel és persze a szerb kormánnyal s Koštunica miniszterelnökkel. (A tárgyalások Szabadkán, Temerinben, Újvidéken és Belgrádban zajlottak.)

Az incidensek száma 2005. végén részben alábbhagyták, de nem szüntek meg teljesen. Így igazi eredményről azonban mégsem beszélhetünk. A szerb rendőrség „talán” picit hatékonyabban kezdett fellépni az elkövetőkkel szemben, de bíróságon a mai napig egy ítélet se született az elkövetőkkel szemben, amely kimondja, hogy „nemzetiségi alapon nyugvó bántalmazásról” van szó. Mindezt úgy kezelték mint „könnyű fizikai bántalmazás”, holott voltak vajdasági áldozta-

tok kik 8-10 napig, vagy tovább, gyógyultak fel sérüléseikből! Az elkövetőket pedig CSAK pénzbírsággal(!!) sújtották. Eredményről azért se beszélhetünk, mert az Európai Parlament „Tényfeltáró Bizottsága” miután visszatért Brüsszelbe, kitérőt adott a vajdasági tapasztalatokat, eredményeket. Különböző fórumokon megvitatták őket, majd mindenféle lépés vagy határozat nélkül „archiválták” az anyagot. (Szerbiát szóbeli figyelmeztetésben részesítették.) Így a vajdasági magyarság ismét magára maradt, mint ahogy volt is a milosevići diktatúra évei alatt, vagy akár a mai napon is.

**Csak a magyar feliratot festették le...
Only the Hungarian was painted over...**

De mi is idézte elő mindezt a délvidéken, miért pont most s miért éppen a vajdasági magyarságot támadták legfőképpen?

Vajdaság egy multi-etnikai terület. Hivatalosan 26 kisebbség él itt együtt már évszázadok óta. Legújabb adatok szerint a szerb nemzet 67%-át teszi ki vajdaság népességének, meg az ezt követő legnépesebb kisebbség a magyar 14,28%-al (szám szerint 290.207 – ez 2005-ös adat), majd ezt követi a horvát, német, szlovák, román, stb. kisebbségek.

A nemzeti összetétel a háború folyamán 1990-óta nagyon megváltozott. A volt Jugoszlávia különböző területeiről érkező szerb menekültek százezresével lettek betelepítve vajdaság különböző városai és falvaiba. Így mindenképpen megbomlott az etnikai összetétel, s ehhez párosult, hogy a háború hatására sokan hagyták el Vajdaságot az „öslakosok” közül. (Csak vajdasági magyarból 50.000-en távoztak 1990 és 2003 között Magyarországra, Nyugat-Európába vagy tengeren túlra. Így a köztisztviselőkben, a rendőrség és bíróság soraiban is egyre kevesebben dolgoznak a nemzeti kisebbségek soraiból.)

Az érkező szerb menekültek saját homogén környezetükből kitépve, telepítették őket egy multi-etnikai környezetbe. Őket is az úgynevezett „kultúra sokk” érte, ismeretlen volt számukra a többnemzetiségű közösség, a többnyelvűség, a tolerancia más nemzetek iránt. Adatok bizonyítják, hogy az incidenseket elkövető egyének kimagasló hányada e újonnan érkezett szerb közösségből kerültek ki, nem pedig a vajdasági szerb „öslakosság” soraiból!

A háború velejárói a szegénység, a munkanélküliség a szociális és társadalmi elégedetlenség, mindaz ami sújtotta Németországot is a 20-as, 30-as években. Mint ahogy ott akkoriban ennek hatására kialakult a nemzeti szocializmus, így itt Vajdaságban a Szerb Radikális Párt tör előre. A maga komoly választói rétegével (a szerbiai választópolgárok 31-33%-át tudhatja maga mögött), olyan ígérettel csalogatja, hitegeti választóit, mint azt akkoriban a Német Nemzeti Szocialisták tették.

A Szerb Radikális Párt sorait 90%-ban Vajdaságból az utóbbi 10-13 évben odatelepített szerb menekültek teszik ki. Korosztályát tekintve középkorú, munkanélküli, jövő és alternatíva nélküli, alacsony képzettségű, beilleszkedni nem tu-

dó, szűklátókörű egyének. (Csak egy adat az ENSZ 2003-as adata szerint Szerbia 1990-ben a felsőoktatásban éves szinten egy főre 1498,- USD-t költött, addig ez a szám 2000-ben már csak 350,- USD volt fejtenként. Az írástudatlanság aránya 6,7%, s a lakosság CSAK 8,9% végzett felsőfokú tanulmányokat.) Globálisan megfigyelhető a nemek, vallások, nemzetek iránti tolerancia egyenesen arányos a vizsgált nemzet képzettségi (műveltségi) szintjével! A szerb radikálisok nehéz sorsukért a nyugatot, a demokratikus szerb erőket s részben a nemzeti kisebbségeket teszik felelősért.

A magyar városokban, falvakban a 90-es évek derekán sok menekültet helyeztek el, így nyomos többségben sújtja a magyarságot e radikális egyének megnyilvánulása, kirohanása. A demokratikus s európai irányzatú Zoran Đinđić kormány 2001-2003 ciklusa alatt nem volt ez a megnyilvánulás

**„Magyarokat a hűtőszekrénybe”
“Hungarians into the fridge”**

jellemző. Đinđić miniszterelnök 2003. márciusi merényletét követően, 2004 elején felállt a Koštunica féle kormány (a jelenlegi kormány), ami a Đinđić kormány pozitív vívmányait semmisé tette, s Szerbiát, Vajdasággal együtt, idestova már 2 éve megint vakvágányon, erősen a milosevići rezsimhez hasonló módon, kormányozza. Ennek következtében Szerbia társadalma és gazdasága ismét romokban hever, hiszen legkörözöttebb háborús bűnösöket (Ratko Mladić, Radovan Karađić) nem hajlandók kiszolgáltatni a hágai Nemzetközi Bíróságnak, s lassan de biztosan elszigetelték az országot ismét az európai jövőtől.

Magyarán a vajdasági incidensek miatt nem a szerb nézetet mint egészet szabad elítélni, hanem határozottan azt a kb. 1,5 millióra tehető radikális szerbet, akik tetteikkel és ideológiájukkal saját hazájuk európai integrálódását teszik lehetetlenné, Szerbia gazdasági felvirágztatását lassítják, ellehetetlenítik, s a vajdasági nemzetek, közöttük a mi vajdasági magyarjaink, toleráns és példás együttélését is veszélyeztetik. □

A cikk szerzője vajdasági magyar, jó ismerője az ottani aktuális társadalmi, politikai, gazdasági és nemzeti problémáknak. A négy nyelven beszélő Csitári József néhány hete érkezett Wellingtonba. Közgazdaságot végzett, majd nemzetközi kapcsolatok, diplomácia szakirányon szerzett másoddiplomát. Külpolitika és gazdasági téren szerzett az utóbbi években tapasztalatot. Remélhetően a Magyar Szó új munkatársaként hosszútávra velünk maradhat! [szerk.]

Parliamentary Elections in Hungary

The Constitution of the Republic of Hungary declares that the Republic of Hungary is an independent and democratic constitutional state, where all power belongs to the people, who exercise popular sovereignty through elected representatives as well as directly.

The Constitution stipulates the date of the parliamentary election: the general election of Members of Parliament is to be held in April or May of the fourth year following the election of the previous Parliament. The President of the Republic shall set the actual date of the election.

The Act on the election of Members of Parliament, enacted in 1989, (the "Suffrage Act") established a two-round, mixed election system in Hungary, combining elements of the single-member-constituency and the list election systems.

The Hungarian Parliament is made up of 386 members, of which 176, 152 and 58 are elected, respectively, in single-member constituencies and on the basis of the district and national lists.

Accordingly, the Hungarian electoral system is structured as follows:

- 176 single-member constituencies: the country is divided into 176 single-member constituencies, a single candidate to be elected Member of Parliament in each constituency.
- 20 district constituencies: the law has institutionalised 20 district constituencies, which cover the territory of the 19 counties and the capital. In these district constituencies, list election is held. A maximum of 152 mandates are allocated from the lists.
- National (compensatory) list: From this list, a minimum of 58 mandates are allocated in the proportion of the votes cast for those single-member party candidates who have not gained a seat and for district party lists not resulting in a seat (the two collectively referred to as 'surplus votes').

Hungarian citizens have two votes at the parliamentary elections. One of these votes is cast for a single-member constituency candidate, while the other is cast for the district list. No vote is cast for the national list.

Important elements of the electoral system include the mandate threshold, which essentially means that only those parties are allocated seats from the

district and national lists, which have obtained more than 5 percent, on a national basis, of the valid district list votes.

The nomination system has an important additional filtering role by ensuring that only the political forces having the support of a substantial part of the society should get into Parliament.

The nomination process

1. In single-member constituencies, independent and party candidates should accumulate an equal number of at least 750 valid proposal coupons in order to be eligible.
2. A party may start a district list if it has been able to put up candidates in one-quarter of the single-member constituencies within a district, but at least in two single-member constituencies.
3. A party may start a national list if it has put up a district list in seven districts.

The system of the allocation of seats

Single-member constituencies are based on the absolute majority principle, i.e. the candidate having obtained more than half of the votes cast in the constituency shall become Member of Parliament. In the absence of such candidate, a second election round is held in that constituency. For the second election round, the law does not specify absolute majority, thus the seat is obtained by the candidate obtaining the highest number of votes.

In district constituencies, party list candidates obtain seats in the proportion of the votes cast, according to the order of the ballot-paper (fixed list). The seats are allocated by the Hagenbach-Bischoff method, provided that the lists failing to accumulate more than 5 percent of the votes cast for all party lists, totalled on a national basis, shall not be eligible.

On the national list (compensatory list), the parties are allocated seats in the proportion of their surplus votes. Surplus votes include the votes cast in single-member constituencies and not gaining a seat in either election round, and the votes cast in district constituencies - in a valid election round - which proved insufficient for a seat or which exceeded the number of votes utilised for obtaining the seat. Seats are allocated by the d'Hondt method, provided that the parties failing to reach the 5-percent parliamentary threshold shall not obtain a seat on the national list.

Source: www.valasztas.hu/en/

HIRDETMÉNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE KITŰZTE

AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK
2006. ÉVI ÁLTALÁNOS VÁLASZTÁSÁT

AZ ELSŐ FORDULÓ NAPJA:

2006. ÁPRILIS 9. VASÁRNAP

A MÁSODIK FORDULÓ NAPJA:

2006. ÁPRILIS 23. VASÁRNAP

A SZAVAZÁS 6.00 ÓRÁTÓL 19.00 ÓRÁIG TART.

A VÁLASZTÓI NÉVJEGYZÉK

A választópolgárok a névjegyzékbe köztint felvételekért
2006. február 10-ig kapnak értesítést.

A névjegyzék 2006. február 8-tól február 15-ig tekinthető meg
a Polgármesteri Hivataltban.

AJÁNLÁS

A választáson jelöltet ajánlani 2006. március 17-ig ajánlószelvényen lehet.

A jelöléshez legalább 750 választópolgár érvényes ajánlása szükséges.

A SZAVAZÁS

A választópolgár személyesen, lakóhelyén szavazhat.

A szavazás napján lakóhelyétől távol lévő választópolgár belföldön igazolással,
külföldön a Magyar Köztársaság nagykövetségén és főkonzulátusain ahatja be szavazatát.

Igazolás kiadást ajánlott levélben 2006. április 4-ig,
személyesen vagy meghatalmazott útnán 2006. április 7-én 16.00 óráig,
a külképviseleti névjegyzékbe való felvétel 2006. március 17-én 16.00 óráig
lehet kémi a lakóhely szerint illetékes jegyzőtől.

Szavazni egy egyéni választókerületi jelölre és egy területi listára lehet.

Részletes tájékoztatásért a polgármesteri hivatalban a választási irodához lehet fordulni.

Választási Iroda

Választások Magyarországon 2006

Az idén áprilisban Magyarország új Országgyűlést választ. Ilyenkor minden felnőtt magyar állampolgár élhet szavazati jogával, s befolyásolhatja saját és országa jövőjét.

Sokan mondják: „mit ér az én szavazatom, hiszen csak egy vagyok a milliók közül”? Pedig volt már példa a történelemben, hogy egyetlen egy szavazat is sorsdöntő lehet. Közel 200 évvel ezelőtt Franciaországban egy szavazat döntött az akkori francia államformáról!

Tehát reméljük, hogy április 9.-én az első fordulóra, majd április 23.-án a második fordulóra mindenki, aki teheti, elmegy szavazni. **De mit is jelent ez a kétfordulós választási rendszer?**

A magyar választási rendszer története, külön tanulmány tárgya lehetne, így csak a sarokpontokat ismertetjük. 1922-ig Magyarországon tiszta relatív többségi választási rendszer volt érvényben, '22-ben a fővárosra, majd több törvényhatósági jogú városra terjesztették ki a listás rendszert, így 1925-ben a 245 mandátumból 46 listán került kiosztásra. 1938-ban 260 képviselői helyből 135-125 arányban osztott az egyéni és a listás mandátumelosztás, majd 1945-ben és rá két évvel egy egészen „más” választási rendszer volt érvényben Magyarországon.

1989-ben, a rendszerváltozás után, kerek asztal tárgyalások folyamán körvonalazódott a mai választási rendszer alapja, amelyről sajnos máig nem állnak rendelkezésünkre a jegyzőkönyvek, így csak nagyjából lehet sejteni, kialakulásának módját. A mai választási rendszertől az akkor kialakult csupán annyiban tért el, hogy négy százalékos bekerülési küszöböt állított az induló pártok elé, ami a '94-es választások előtt 5%-ra módosult. Azok a területi és országos listák jutnak mandátumhoz, amelyek a választópolgárok által valamennyi területi listára leadott, országosan összesített érvényes szavazatok több mint öt százalékát elérik.

Fontosabb tények:

- A választás kétfordulós, az első fordulóban két szavazólappal, a másodikban eggyel.
- Az első fordulóban a szavazópolgár egy szavazatot adhat le a kerületében induló egyéni képviselőjelöltekre, és egyet a területen listát állító pártokra.
- Amennyiben az első fordulóban a szavazás érvényes volt, úgy a másodikban csak egyéni képviselőkre kell szavaznia a választóknak. Mindazok a képviselők, akik megszerezték a választókerületben a szavazatok legalább 15%-át, részt vehetnek a második fordulóban. Amennyiben az ilyen jelöltek száma több mint három, úgy az első három jelölt vehet részt. Amennyiben valamelyik jelölt az első fordulóban megszerezte a szavazatok 50%-át plusz legalább egy szavazatot, úgy a második forduló elmarad. (Ha az első forduló az alacsony részvétel miatt érvénytelen lett, akkor azt meg kell ismételni. Amennyiben a második forduló sem lesz érvényes, akkor az innen ki nem osztott mandátumok „felcsúsznak” az országos listára.)
- A listás szavazatokat először területi szinten összeszámolják és kiszámítanak egy osztót, mely az összes leadott szavazat és az adott területen kiosztandó mandátumok eggyel megnövelt értékének hányadosa. Egy másik számot is feljegyeznek, az ún. kétharmados határt. A mandátumkiosztásban csak azok a pártok vehetnek részt, amelyek országos szinten legalább a szavazatok 5%-át megszerezték. 210 mandátum sorsa dől el a listás szavazatok alapján. Ebből

maximum 152 területi, minimum 58 pedig országos szinten. Minden párt annyi mandátumot kap a területi listájára, ahányszor ez az osztó (Droop kvóta) szerepel az általuk szerzett szavazatok számában, majd a töredékszavazataik, és az ő színeikben indult, meg nem választott egyéni képviselőjelöltekre leadott szavazatok felkerülnek országos szintre.

A választási rendszer fontos eleme a mandátumszerzési küszöb, melynek lényege, hogy a területi és országos listáról csak azon pártok kapnak mandátumot, amelyek megszerzték a területi listákra országosan leadott érvényes szavazatok több mint 5%-át. Jelentős szűrő szerepet lát el a jelölési rendszer is, mely lehetővé teszi, hogy csak a valóban jelentős társadalmi támogatottsággal rendelkező politikai erők jussanak a parlamentbe. A jelölés lényege:

- Az egyéni választókerületben mind a független jelöltek, mind a pártjelöltek a jelöltként való induláshoz 750 érvényes ajánlószelevényt kell összegyűjteni.
- Az a párt, amely a területi választókerületben lévő egyéni választókerületek egynegyedében, de legalább két egyéni választókerületben jelöltet tudott állítani, területi listát indíthat.
- Az a párt, amely hét területi választókerületben területi listát állított, országos lista indítására jogosult.

A magyar választási rendszer a német mellett sajnos a legbonyolultabbak közé tartozik a világon.

És mi a helyzet az a külföldön tartózkodó, akár az itt Új-Zélandban lévő magyar állampolgárokkal, aki nem tartózkodnak a választások napján Magyarországon?

Akkor hazánk nagykövetségén vagy főkonzulátusán adhatja le szavazatát. Igen ámde nem olyan egyszerű a dolog.

Az itt-tartózkodó magyar kizárólag Canberrában vagy Sydneyben szavazhat, azaz Ausztráliában. Amennyiben egy itt-tartózkodó magyar állampolgár Canberrában vagy Sydneyben szavazni szeretne, március 17-ig kellett volna írásban tájékoztatni a lakóhely szerinti illetékes önkormányzat jegyzőjét, hogy a választások időpontjában nem tartózkodik a lakóhelyén, egyben kérnie kellett volna a szavazás áthelyezését abba a szavazókörbe, ahol szavazni kívánt volna. Ekkor a jegyző törölte volna a szavazót a lakóhely szerinti szavazóköri névjegyzékből és felvette volna a szavazó által megjelölt szavazóköri névjegyzékbe, valamint a külföldi ideiglenes címére megküldték volna a szavazólapot. Így a szavazó ott szerepelt volna majd a canberra-i vagy sydney-i névjegyzékben. Sajnos, aki nem szerepel a választói névjegyzékben, vagy nincs szavazólapja, valamint nem tudja hivatalos okmányaival hitelesen igazolni személyazonosságát, nem szavazhat. Ráadásul, Ausztráliában az első forduló április 2-án történik, a második pedig 23-án, tehát ahhoz, hogy mindkét fordulón szavazzon az ember, vagy kétszer kell átutaznia, vagy legalább három hétig ott kell tartózkodnia. Méghozzá magyar állampolgár (akinek nincs új-zélandi útlevéle) Ausztráliába utazva továbbra is vízum kötelezett. Magyarul, kizárt, hogy egy itt-tartózkodó magyar szavazati jogával éljen. Sajnos. □

Közmondások

Annyit tud valamiről, mint nagypéntek a disznótorról.
(Semmit sem tud)

Hallgat, mint nagypénteken a harang.
(Egy szava sincs)

Konzuli közlemény Consular News

TÁJÉKOZTATÓ:

az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvényben (1992. évi XXXII. törvény) meghatározott határidők ismételt megnyitásáról szóló 2006. évi XLVII. törvényt követő főbb ügyféli tudnivalókról

1. Kárpótlási iránti kérelmet **2006. március 31. és 2006. július 31.** között az a jogosult nyújthatja be, akinek a hozzátartozója 1939 - 1989 között a magyar hatóság politikai önkénye miatt életét veszítette, továbbá akinek hozzátartozója deportálás, kényszermunka ideje alatt halt meg, végezetül aki a II. világháború alatt faji, vallási, politikai okból munkaszolgálatot teljesített.

Kárpótlási kérelmet azok nyújthatnak be, akik azt eddig bármilyen okból elmulasztották, valamint azok, akiknek a hozzátartozója korábban benyújtott kérelmet, azonban azt késve terjesztette elő vagy nem tett eleget a hatóság hiánypótlási felhívásának.

2. Az *életelvezetési* kárpótlás esetén kárpótlásra **jogosult** a sérelmet szenvedett házastársa (özvegy), gyermeke, szülője, testvére; a munkaszolgálat miatti kárpótlásra jogosult saját jogon a *munkaszolgálatot* teljesített, illetőleg a túlélő házastárs.

3. A **kérelmet** a nyomdai úton előállított **adatlapon** kell benyújtani a Központi Igazságügyi Hivatal Kárpótlási Főosztályára, amelynek helye **1116 Budapest, Hauszmann A. u. 1.**, postacíme: **1519 Budapest, Pf. 463.**

Adatlap **igényelhető** az Igazságügyi Hivatal fővárosi és megyei hivatalaitól is, továbbá egyes külföldi kárpótlási munkát segítő szervezetektől [pl. Romániai Magyarok Demokratikus Szövetsége, Kárpátaljai Magyarok Kulturális Szövetsége, az Izraelben (Jeruzsálem) működő OLÉ Hungária]. Az adatlap hamarosan letölthető a www.karpotlas.hu internetes oldalról.

4. A kárpótlási jogosultságot a Központi Igazságügyi Hivatal jogerős határozattal állapítja meg. A kérelmek elbírálására nyitva álló **ügyintézési határidő** 6 hónap, amely további 3 hónappal meghosszabbítható. A kárpótlás kifizetése a határozat jogerőre emelkedése utáni adategyeztetést követően történik meg.

5. A kárpótlás **összege** életelvezetési kárpótlási igény esetén **400.000,- Ft**, amely megoszlik a még élő jogosultak között (pl. 4 gyermek esetében gyermekenként 100.000,- Ft illeti meg a jogosultat). *Munkaszolgálatos* esetében a kárpótlás **kárpótlási jegyben** vagy **életjáradéki formában** (választása szerint) jár a saját jogon igénylőnek és a túlélő házastársnak, az eredeti jogosult halála esetén pedig az örökös azt kárpótlási jegyben kapja meg.

További elérhetőség
Telefon: +36 1 371-8900, Fax: +36 1 371-8912
E-mail: info@karpotlas.hu
Központi Ügyfélszolgálat
1116 Budapest, Hauszmann Alajos utca 1. földszint 59. szoba, Telefon: +36 1 371-8917, +36 1 371-8999
Ügyfélfogadás a Központi ügyfélszolgálaton és a megyei irodáknál: hétfő: 8:00 - 14:00, szerda: 8:00 - 16:30, péntek: 8:00 - 12:00. (Vagy fordulhat illetékes konzuljához további segítségért.)

NYUGDÍJ EGYEZMÉNY azaz a BILATERAL SOCIAL SECURITY AGREEMENT:

We understood the bilateral pension agreement would be signed and implemented by the end of 2004. Many have been very upset to learn that New Zealand has now effectively backed away because the government is reviewing New Zealand's benefit payment system with a view to introducing a "single benefit". This is a major policy change that will need to be passed into law in New Zealand. Once it is law and has been implemented (2-3 years?) then existing bilateral social security agreements will be re-negotiated (another 2-3 years?) and only then will the nearly completed agreements such as the one with Hungary be put back on the table for re-negotiation (yet another 2-3 years). So the reality is that most Hungarian New Zealanders, who had dreams of retiring in Hungary and receiving 100% of their "well-earned over 40-50 years' pension" can forget about it for at least another five years, probably more. In the meantime you can continue to receive 50% of your pension if you still choose to go.

What can you do about it? WRITE to the Prime Minister (no stamp needed within New Zealand) at:

Rt Hon Helen Clark
Prime Minister
PO Box 18888
Parliament Buildings
Wellington
NEW ZEALAND

The more people write, the more clearly received the message will be!

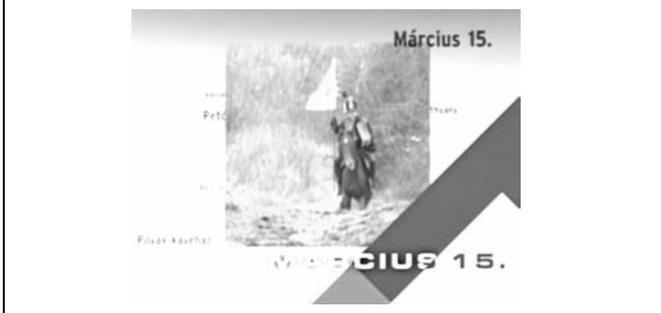
PASSPORT APPLICATIONS:

Some of the forms and some of the fees have changed recently, so if you already have forms, please check with your Consulate in case they need to be replaced. The processing time for first-time applications is generally 8-12 months, the cost depends on the complexity of the application and starts from about \$400.

HUNGARIAN PASSPORT-HOLDERS WORKING IN EUROPE:

Hungarian passport-holders can work freely in the UK, Ireland and Sweden, and from 1 May will be able to add Finland, Spain and Portugal to the list (which also includes the 9 other countries who joined the European Union on 1 May 2004). □

2006. MÁRCIUS 15. Operaház Gálaest (1 óra 10 perces) műsor házilag készített DVD felvételen megszerezhető a szerkesztőtől, ára NZ\$10 (tartalmazza a postaköltséget).

Népi gyógyászat és természetgyógyászat

Gyógyítók a természet:

Stressz-oldó módszerek

Stress is one of the most common ailments of modern society. The illnesses caused by negative stress and the subsequent consequences can lead to early death. Regular feature-writer on the subject of Folk Healing and Holistic Medicine, Ilona Bernád, looks at ways in which we can relieve the stress in our lives.

The different types of therapy she covers include herbal therapy (herbal relaxing teas and vitamins consumed through natural foods), massage therapy (including some exercises we can apply to ourselves), relaxation techniques (muscle relaxation, meditation and self-suggestion, positive affirmations) and the role of breathing and movement.

A stresszről általában

Korunk pestise a stressz által okozott betegségek és azok következménye, a korai halál. Selye János (1907-1982), világhírű magyar orvostudós dolgozta ki a stressz és az adaptáció szindróma elméletét. Szerinte a betegség a szervezet stresszre (megterhelésre, szorításra, igénybevételre) való nem-specifikus válasza egy idő után. A pozitív stresszre és stressz-állapotra, az eustresszre, mint a kellemes meglepetés, öröm, boldogság, szüksége van testünknek, lelkünknek. A negatív stressz, mint a munkahelyi, családi konfliktus, egzisztenciális gond okozta idegfeszültség, lelki megrázkódtatás, szorongás, félelem, valamint fertőző betegség, kimerítő fizikai- vagy szellemi munka, hőmérsékleti ingadozás, radioaktív sugárzás káros hatással van szervezetünkre. Az emberek reakciója más és más bizonyos kellemetlen helyzetekben. Van, akit nem nyugtalanít egy olyan dolog, ami más embert igen. Számunkra az a stressz, amit annak tartunk. Viszont egyforma a stressz okozta vészreakció, amivel minden nyugtalanító és veszélyes állapotra, stressz-helyzetre válaszolunk. Ez három részben történik. Először az idegrendszerben és a belső elválasztású mirigyekben stressz hormonok kerülnek a véráramlatunkba, ezáltal megváltoznak az anyagcsere folyamatok, majd, ha ez a megterhelés hosszabb ideig tart, megkezdődik az ellenállás, a mellékvesekéreg megvastagodása, a vércukorszint megemelkedése, s ha mindezek után a szervezetnek nem sikerül legyőznie a bajt, sorvadni kezdenek a nyirokszervek, fekélyek keletkeznek az emésztőrendszerben, csökken a fehér vérszám. Végül szakasz a kimerülés, csökkennek az ellenállási folyamatok, s beállhat a halál. Láthatjuk, a fel nem oldott stressz legyengíti szervezetünk immun (védekező) rendszerét, testi-lelki elváltozásokat, ún. pszichoszomatikus (pszicho-lélek, szoma-test, lélek hatása a testre) betegségeket okoznak. Ezek például a rák, magas vérnyomás (hipertónia), érlemeszesedés, reumabetegségek, cukorbetegség (diabetes), szorongásbetegségek; évs-

zavarok (kóros falánkság, anorexia nervosa), a mértéktelen cukor- és zsírfogyasztás és az ebből származó másodlagos betegségek, krónikus vastagbélhurut (a kolitis), nyombélfekély, székrekedés; alkoholizmus, depresszió, fogcsikorgatás; a menstruáció zavarai (pl. fájdalmas menstruáció); vagy tünetek, mint például a migrén, derékfájás, ízületi fájdalmak.

Az indiai (egészségmegőrzésről és gyógyításról szóló) szentírásokban, a Védákban felleljük, mint betegség ok a ma stressznek nevezett állapotot. Megtaláljuk a mi hagyományos egészségmegőrzésünkben, gyógyászatunkban, a népi orvoslásban. Szerinte a Kárpát-medencében beszéltem emberekkel, adatközlőkkel, akik a betegségeket „háborúság”-nak, ijedtségnek, idegességnek tulajdonították. (Lásd Egészségünkért első, második kötet.)

A népi és természetgyógyászat számos feloldó, lazító módszert nyújt a stressz-állapot leküzdésére, vagy az általa okozott betegségek gyógyítására. A népi gyógyászat és a hagyományos orvoslások is pszichoszomatikus szemléletűek és pszichoterápiás gyógymódokat alkalmaznak. A népi gyógyítók, akár a természetgyógyászok is az egész embert és nem a betegséget (szervet vagy tünetet) kezelték, gyógyították. Gyógyulások igazolják a természetes gyógymódok helyességét. Világszerte egyre gyakoribbak az erre vonatkozó orvosi, tudományos kutatások, és az orvosi társadalom is kezd áttérni erre a szemléletmódra, vagyis, hogy a betegségeket nemcsak materiális tényezők okozzák. A természetgyógyászatnak és a népi gyógyászatnak vannak közös gyógymódjai a stressz-oldásra. Ezek: az imával (szakroterápia), megváltozott tudatállapottal (meditáció, relaxáció, szuggesztió, önszuggesztió, hipnózis), zenével, táncal, hangokkal, információval (ráolvasás, szómágia; homeopátia), böjttel, tisztítókérekkel, táplálkozással (az étel, mint gyógyszer), gyógynövényekkel (fitoterápia), illó olajokkal (aromaterápia), vízzel (vízgyógyászat), mozgással (szabadidősportok, kintoterápia, csontkovácsolás), színekkel (színterápia), kristályokkal (kristályterápia), energiával (energoterápia), és természeti elemekkel: nappal, fényvel, levegővel (helioterápia) és az agyaggal való gyógyítás.

Gyógynövény terápia

A legegyszerűbb és leghasználtabb természetgyógyászati módszer, amellyel a stressz káros hatásait enyhíthetjük, a nyugtató gyógyteák használata. Egy evőkanál citromfűvet, vagy levendulát, vagy orbáncfűvet (sárgafű, csengőfű), vagy komlót, (de lehet ezek keverékét is) egy liter fővívbe beledobunk, 15-20 percet ázni hagyjuk, aztán leszűrjük, és keserűen, vagy egy kiskanál mézzel, langyosan isszuk éhgyomorral. Az almahéjnak is nyugtató hatása van. Egy alma héját 2 dl. vízben öt percig kell főzni. Napi egy liter gyógytea elfogyasztása ajánlott.

A C vitamin segít elviselni a mindennapi stresszt. Magas arányban a hideg vízben áztatott csipkebogyótea, a citrus gyümölcsök, a petrezselyem-zöld, továbbá az alma, a paprika, általában a nyers gyümölcsök és zöldségek tartalmazzák.

A B vitaminok fontos szerepet játszanak az idegrendszer egyensúlyának fenntartásában. Ha szervezetünk nem kap eleget belőlük, csökken a stresszel szembeni ellenálló képesség. Ne gyógyszer alakjában vigyük be szervezetünkbe, hanem együnk inkább B vitaminokban gazdag ételeket! Ilyenek a Kolláth reggeli (az előző részben közöltem) teljes őrlésű gabonafélék, a hüvelyesek (lencse, borsó) és a sörélesztő. A sörélesztő napi adagja egy kiskanál. Joghurttal, mézzel, tojássárgájával, magvakkal, vagy gyümölcscsalátába keverve fogyasszuk.

A magnézium csökkenti az ingerlékenységet. Stressz esetén a szervezet fokozottan igényli. Sok magnézium található az olajos magvakban, a szárított gyümölcsben és zöldségben, valamint a gabonafélékben. A B6 vitamin segíti a magnézium felszívódását, ezért a fenti táplálékokkal egyidejűleg fogyasszuk a korábban említett magas B vitamintartalmú ételeket.

A masszáz

A stressz oldás régtől bevált módszere. A relaxációs masszáz oldja az izmok merevségét, élénkíti a vér- és nyirokeringést, kisimítja az idegeket, megnyugtatja az idegrendszert. Többféle masszázstechnika létezik. Nálunk az a megszokott, hogy a lábon kezdjük, és fokozatosan haladunk a szív irányába. A kéznél ugyanúgy végezzük. Nyugtató, feltöltő hatású a kellemes zene, pl. a klasszikus művek, meditációs, relaxációs zene hallgatása eközben. Társíthatjuk aromaterápiával, illó olajok párologtatásával, vagy füstölő pálcikák égetésével. A masszázsolajba is keverhetünk levendula-, majoránna-, narancs- vagy jázminolajt, amelyek nyugtató hatásúak.

Ha nagyon idegesek vagyunk, a napfonat nevű idegfonatot lehet masszírozni. A napfonat (plexus solaris) a két mell között is kis mélyedésben helyezkedik el. A masszázst hatásosabbá tehetjük, ha a fent említett illóolajból teszünk a bőrünkre néhány cseppet.

Stressz oldó hatású az arcmasszáz is. Finom, gyöngéd mozdulatokkal, simogatva, hullámzó kézmozgással, szeretettel végezzük. A Keletről ismert arcmasszázst szeretetmasszázsnek is nevezzük. A homlok közepét, a halánték tájékát és a szemgödör belső oldalát jobban nyomkodjuk meg. Ezek a helyeken reflexpontok (szem, emésztőrendszer) vannak, a hozzá tartozó szervekre, szervrendszerekre hatva segítjük azok hatékonyabb működését. Nemcsak másokat, magunkat is megmasszírozhatjuk.

Ha nagyon feszültek vagy fáradtak vagyunk, masszírozzuk meg a nyak és a váll közötti izmainkat! Fogjuk meg a baloldali izomköteget a jobb kezünkkel! Finoman szorítsuk meg, majd masszírozzuk meg! Markoljuk meg enyhén, majd engedjük el, oda-vissza haladva az izomköteg mentén a nyak és a váll között! Három mozdulat után megmasszírozhatjuk a másik oldalt is. Ülőmunkát végzők, főleg a számítógéppel dolgozók mindkét masszírozást bármikor, nemcsak otthon, hanem a munkahelyükön is elvégezhetik.

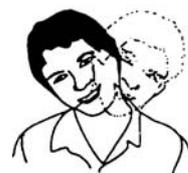
A természetgyógyászat egyik új módszerét, a kineziológiát és a kettőszáz éves homeopátiát is eredményesen alkalmazták stressz-oldásra. Mindkét módszert szakemberek segítségével vehetjük igénybe. Az analógián alapuló homeopátia nemcsak a természetgyógyászatnak, hanem a népi gyógyászatnak is fontos elve.

A lazítás

A stressz és káros hatásai feloldásának kitűnő módszere a lazítás. Végezhetjük az egyenes padlón, vagy az ágyon hanyattfeküdve. Ahhoz hogy minél kényelmesebben feküdjünk a fejünk és térdhajlatunk alá tehetünk egy-egy kispárnát. Fejünket tájoljuk észak felé, hogy a Föld észak-dél irányban haladó mágneses sugarai is feltöltsenek bennünket. Tenyereinket fordítsuk felfelé. Lazíthatunk széken ülve is, otthon, vagy a munkahelyünkön. A talpukat a vállunk szélességében helyezzük el, és mindig érje a padlót. Fontos, hogy a hátunk (gerincoszlopunk) egyenes legyen! A

tenyerünket felfelé fordítva helyezzük a combunkra. A magas vérnyomásban szenvedők fordítsák lefele. A szobában biztosítsunk kellemes hőmérsékletet, vagy melegebben öltözzünk fel. Az ablakokat sötétítsük el kissé, ha zavar a fény. A párologtatóba tegyünk levendula-, jázmin-, bazsalikom-, vagy citromolajat, füstöljünk szantál-, vagy az említett aromát/kat tartalmazó füstölőpálcikát. A lazítás ideje alatt szóljon halk szimfonikus zene: Bach, Mozart, Vivaldi, Monteverdi, Liszt, Chopin. A meditációs zene, pl. Vangelis, Kitaro, Mike Orfield, Jean Michelle Jarre szerzeményei is segítenek könnyebben kapcsolódni a mindennapi gondokból.

Miután megkerestük a számunkra legkényelmesebb helyzetet, kezdetjük a lazítást. Minden zavaró körülményt, gondolatot távolítsunk el, szemünket csukjuk be, figyelmünket fordítsuk a bensőnkre. Mondjuk azt magunkban, hogy kapcsolatba lépek mindennel, ami szép, igaz, nemes, és örök érvényű. A lazítást (a keleti módszer szerint) pontosan meghatározott sorrendben végezzük. A bal lábunkon kezdjük. Lazítsuk el a lábujjainkat, utána sorjában, a lábfejet, a bokát, a lábszárat (vádli), a térdet és a combot. Hasonlítsuk össze a jobb lábunkkal, amelyet még nem lazítottunk el. A bal lábunkat nehezebbnek kell éreznünk, mint a jobbot. Egy-egy izomcsoport ellazítására több időt, 3-4 percet is fordíthatunk. Közben képzeljük el, hogy mindenik rész, amelyet ellazítottunk, felmelegszik. Utána a jobb lábunkkal folytatjuk, ugyanabban a sorrendben, mint a másikon. Ezután figyeljünk a bal kezünkre! Lazítsuk el az ujjainkat, a csuklónkat, az alkarunkat, a felkarunkat. Hasonlítsuk össze a jobb karunkkal! Ugyanaz az érzet kell jelentkezzen mint a lábnál. Végtagjaink után sorjában, lassan lazítsuk el a medencealapi, - a has-, - a mell-, - a far-, - a hátizmokat. Igyekezzünk odafigyelni, tudatosságunkat mindvégig megőrizni, azért, hogy mentális képességeinket (is) erősítsük. Következik a nyakizmok ellazítása, a fej: a hajas fejbőr tájéka, a homlok, a szem, az arcizmok, az orr, az ajkak, az állkapocs és a fül. Hogyha zavaró gondolatok jönnek be, akkor azokat küldjük el. Akkor lazítottunk helyesen, hogyha az egész testünket nehéznek éreznünk, mintha a Föld vonzana a gravitációs erejével. Az ellazított részek valóban felmelegednek, mert az izmok lazasága maga után hozza a véresek kitérülését és a szövetek jobb vérellátását. Ezáltal a sejtek anyagcseréje fokozódik. Egy ideig, amíg jól esik, a zenét is hallgathatjuk, de ekkor, fokozatosan figyelmünket fordítsuk a légzésünkre, lélegezzünk nyugodtan! Engedjük, hogy alakuljon ki egy lassú, nyugodt, kellemes ritmus. Hogyha a lazítás vagy a ritmikus légzés nehezen megy, segíthetünk magunkon önszugesztíóval. Mondjuk magunkban, hogy

„Semmi nem akadályozhat meg abban, hogy ellazuljak; minden izmom tökéletesen ellazul; vagy légzésem nyugodt és szabályos!“. Ezután következik a légzés hosszabbítása: a belégzés idejét nyújtjuk meg a kilégzés kétszeresére. Kilégzés után tartuk vissza lélegzetünket egy másodpercre. Pozitív programozást is végezhetünk a lazítás végén. Mindenki a saját problémája, betegsége függvényében kitalálhat mondatokat. Például: „Napról napra jobban érzem magam!“, vagy „Nyugodtan alszom!“, vagy „A vérkeringésem kifogástalan!“, vagy „A szívverésem ritmikus!“, „A vérnyomásom normális!“, „Az epeműködésem jó!“, stb. Húsperc, fél óra után, miután úgy éreznünk, hogy értelmünk lecsendesedett, megnyugod-

szívverésem ritmikus!“, „A vérnyomásom normális!“, „Az epeműködésem jó!“, stb. Húsperc, fél óra után, miután úgy éreznünk, hogy értelmünk lecsendesedett, megnyugod-

tunk és feltöltöttünk, a lazítást abba lehet hagyni. Lassan nyissuk ki a szemünket, a kar és lábizminkat mozgassuk meg, tudatunkkal forduljunk ismét a külvilág felé. Lazítás után nagyon egészséges, ha egy jót nyújtózkodunk. Az sem baj, hogyha lazítás közben elalszunk.

Relaxáció alatt szervezetünk megtelik életerővel. Kellemes lesz a közérzetünk. Általa megtapasztalhatjuk mi az igazi, mély pihenés, feltöltődés; utána jobban, mélyebben alszunk. Jótékony hatásával nemcsak a stressz káros hatásait oldjuk fel, ezáltal megőrizve egészségünket, hanem regenerálódunk is. Közben olyan betegségeinktől is megszabadulhatunk, amelyekről esetleg tudomásunk sem volt.

A légzés és mozgásgyakorlatok szerepe

A légző-, és mozgásgyakorlatokat is bevonhatjuk a stressz és káros hatásai elleni harcba. Ha bárki jól megnézi az európai embert, észreveheti, hogy az nem lélegzik, hanem piheg, testtartása helytelen. Tüdőnk kapacitásának csak a húsz százalékát használjuk ki. Stresszes állapotban ez az arány romlik, ilyenkor még helytelenebbül lélegzünk, és sejteink nem kapnak elegendő oxigént. Mivel szervezetünk az éltető erőt nemcsak a táplálékból, hanem a levegőből is kapja, nagyon fontos a helyes légzés. Mindennap fordítsunk egy kis időt a helyes légzés kialakítására, s általa egészségünk fokozatosan megjavul.

Ajánlatos a napot ötperces légző-gyakorlattal kezdeni: hátunk fekvé húzzuk fel a térdünket, talpunk maradjon a földön. Mindkét kezünket tegyük a hasunkra. Lélegezzünk be lassan az orrunkon, és figyeljük, ahogy a mellkasunk kitágul és a hasunk emelkedik, kigömbölyödik. A kilégzés a szájon át, még lassabban történjék, a hasunkat húzzuk be, ekkor bordáink is visszahúzódnak. Néhány másodperc légzésszünet után ismételjük meg. Ha kevesebb időnk van otthon, vagy ha a munkahelyünkön tartunk szünetet, legalább ötször végezzük el ezt a gyakorlatot. Ha egy picit mindennap odafigyelünk, néhány hét alatt légzésünk optimálissá válik.

Helyesen lélegezni csak helyes testtartással lehet. Hogy milyen a helyes testtartás? Álljunk egy fal mellé, a sarkunk, a vállaink és a fejünk érintse a falat! Ugye hogy a kidomborított, megnyílt mellkasunkba milyen könnyen árad a levegő? Lélegezzünk mélyeket! Hunyjuk be a szemünket és tudatosítsuk ezt a testtartást és örömteli légzést! Gyakoroljuk ebben a testhelyzetben is az előbb leírt hasi légzést! Naponta többször álló, vagy ülő helyzetben is visszatérhetünk erre az összetett gyakorlatra, és ezután igyekezzük tudatosan megjavítani testtartásunkat, valamint légzésünket!

Egy másik stressz-oldó lehetőség, ha zaklatottak, idegesek vagyunk: csukott szemmel hasi légzés végzése közben az orrunk alatt ki-bejáró lélegzetre kell összpontosítani. Ezután megnyugszunk, figyelmünket eltereljük a külvilágról, a stressz forrásokról.

Éneklés alatt megnőnek és megszereződnek a légző-mozgások, megélnék a légzés. Szorongásaink feloldódnak, jókedvre derülünk. Énekeljünk minél többet!

A hetente kétszer végzett testmozgás csökkenti a fáradtságérzetet, kikapcsol, és jó közérzetet, jókedvet okoz. Hozzájárul ahhoz, hogy az ember lazának, kipihentnek érezze magát. Jóleső kifáradást és ellazulást eredményez egy hosszú séta, kerékpározás és úszás. Mivel az egészséges gerinc testi jólétünk egyik alapja, nagyon hasznos annak mindennapi karbantartása, ellazítása. A következő gerincmozgató tornát végezzük naponta: sarokülésből hajoljunk előre, és homlokunkat támasszuk a földre. Karjainkat a sarok mellett nyújtjuk hátra, a tenyerünket fordítsuk felfele. Normál lég-

zés mellett hosszabb ideig maradjunk ebben a testtartásban, amíg jól esik, amíg ellazultunk, feltöltöttünk.

Német kutatóorvosok arra a meglepő megállapításra jutottak, hogy depresszió ellen a mozgásgyakorlatok jobb hatásúnak bizonyultak, mint a gyógyszerek. Izomaktivitás alatt az agyban boldogsághormon szabadul fel és kerül a véráramba. Ha rossz a kedvünk mozogjunk és végezzünk minél szélesebb mozgásokat a karunkkal!

A légző, valamint a mozgásgyakorlatokat a leghatásosabb a természetben végezni, napfényben, fűben, folyó vagy patak mellett, egy tisztáson, erdőben, ahol a természet ereje segít megnyugodni, feltöltődni. Ha munkahelyünkön vagy otthon végezzük ajánlatos előtte jól kiszellőztetni, vagy az ablakokat nyitva hagyni, amíg befejeztük.

Ha stressztől terheltek, fáradtak vagyunk, sokat dolgozunk számítógéppel, égő, szűrő érzet jelentkezik a szemünkben, tornáztassuk meg! Tegyük a kezünket a szemünk elé. Tenyerünk ne érintkezzen a szemhéjjal. A sötétség és a kéz melege ellazítja a szem és az arc izmait. Közben próbáljuk egész testünket ellazítani, a korábban leírt fordított hasi légzést végezni. Ha figyelmünket a testünkre fordítjuk, akkor eltávolítjuk magunkból a felesleges, zavaró gondolatokat, tudatunk kitágul, rezonanciába léphetünk a világegyetem jótékony erőivel, energiájával, s mindennel, ami felsőbbrendű. Ahoval figyelünk, az energia is oda irányul, feltöltődünk életerővel. Ez a tíz perces, negyed óráig tartó gyakorlat mindenkinek jó, de csodaszor a számítógéppel dolgozóknak. Más alkalommal is, ha lazítunk, meditálunk, szervezetünk sokféle fiziológiai funkciója megjavul.

Pihentessük néha a szemünket! Tegyük rá szempakolást! Helyezkedjünk el kényelmesen székünkben, vagy vízszintesen az ágyban. Tegyük a fejünk alá kispárnát. Csukjuk be a szemünket, és szemhéjunkra tegyük szemvidító fűből készült teával átitatott vattát. Közben ne gondoljunk a problémáinkra. Képzeljünk el egy szép tájat, tenger-, folyó-, patakpartot, vízesést, vagy idézzünk fel egy gyermekkori szép emléket. Ha negatív gondolatok jönnek, küldjük el őket! Idegfeszültség oldó, hangulatjavító zenét hallgassunk, a fentebb leírt nyugtató illóolajakat párologtassunk. Egyes hormonok egyensúlyban tartják a lelkiállapotot, s ezek az illóolajok által árasztott illatok serkentik termelődésüket.

Bernád Ilona

Forrásanyag: Elixir Magazin, 1997. szeptember, Természetgyógyászat Magazin, 1997. június.

► Tegyenek fel kérdést Ilonának! Küldjék el a szerkesztőnek – az április 30-ig beérkező kérdésekre a Magyar Szó következő, azaz júniusi számában olvashatják Ilona választát.

► Bernád Ilona könyveit *Egészségünkért I. kötetet*, valamint *Egészségünkért II. kötetet* meg lehet rendelni Romániából a szerkesztőségen keresztül, \$22 plusz postaköltség darabja [- Szerk.]

A fogyókúrázó kolléganő egy hatalmas péksüteménnyel érkezik a munkahelyére. A munkatársa megkérdi:

- Úgy tudtam, fogyókúrázol!

- Persze, de ez most más. Reggel elmentem a pék mellett kocsi-val, és a kirkatban megláttam ezt a sütit. Olyan hívogató volt, hogy megfogadtam: ha van parkoló hely az üzlet előtt, akkor megveszem. És képzeld, volt üres parkolóhely! Alig kellett nyolcszor körbe mennem!

A Magyar Szó egy előző számában ígéretet tettem arra, hogy néhány fejezetet idézni fogok a „Nyolc miniszter volt a főnököm, protokoll a gyakorlatban” című könyvemből.

A színes történetekből látható az, hogy a protokollós bármennyire igyekszik felkészülni a váratlan helyzetekre, mégis érik meglepetések. Remélem sikerül a történetekkel mosolyt varázsolnom az arcukra...

Dr Katalin Vámos shares one of her stories with us from her popular book “Eight Ministers were my Boss: Protocol in Practise”.

... Íme az első:

A GOMBÓC

Új épületet kapott a Budai Központi Kerületi Bíróság. Az átadás időpontját nyárra tűzték ki, de végül csak a következő év januárjában adták át az épületet.

December közepén a főnököm szólt, hogy január 10-én lesz az épület ünnepélyes átadása, menjek ki munkatársaimmal a helyszínre, nézzek körül. Elmondta a tervezett programot: kórusmű, ünnepi beszédek, ünnepélyes kulcsátadás, ismét kórusmű, állófogadás.

Az első gondolatom az volt, vajon hol lehet díszdobozban elhelyezett kulcsot csináltatni, de azonnal. Forgattam a telefonkönyvet, míg beugrott az egyik cég neve. Szerencsém volt, vállalták, de a karácsonyi és újévi ünnepek miatt nagyon rövidnek találták a határidőt. Többszöri egyeztetés után az épület stílusához illő „gótikus” kulcs elkészítésében állapodtunk meg.

A helyszíni szemlére mindjárt elhívtam a Taverna Szálloda Catering vezetőjét és a Budafoki Kamarakórus karnagyát. Mindketten kiválóak a szakmájukban, nem véletlenül kértem fel őket e nehéz feladat megoldására. Amikor beléptünk az épület előterébe, mindhárman majdnem szó szerint hanyatt estünk a csodálkozástól. Az épület bejáratát pallón haladva értük el. Ajtó nem volt. A bejáratot nylon takarta el. Az előtérben hegesztettek, kalapáltak, falat fúrtak.

- Itt akarnak állófogadást tartani?

- Itt akarnak kórusműveket hallgatni? – kérdezték döbbenően egymás szavába vágva.

Hümmögve bólogattam. Itt bizony, méghozzá három hét múlva.

Felmentünk az „emeletre”. A lépcsőkön még nem voltak védőkorlátok, így a falhoz lapulva kerülgettük a vascsöveket, a csempéket és a malterosládákat. Tájékozódásunkat az is nehezítette, hogy az épület emeletei is szintekre voltak osztva, alig ismertük ki magunkat. Néztük, hol legyen a fogadás. A kétszáz vendégre való tekintettel ezt csak a harmadik emeleti folyosón tudtuk elképzelni. A kórus helyét legalább háromszor kijelöltük.

Még karácsony előtt kiküldtük a meghívókat, elkészült a forgatókönyv, megoldódtak a parkolási gondok. Az épületen éjjel-nappal dolgoztak.

Eljött a nagy nap. Működésbe léptek a biztonsági berende-

zések, mindenki a helyén volt. Megérkezett a miniszterelnök, a Legfelsőbb Bíróság elnöke, a legfőbb ügyész, az igazságügy-miniszter és a többi rangos vendég. Elhangzott a Himnusz és az ünnepi köszöntőbeszéd, ünnepélyesen átadták a gótikus kulcsot a bíróság elnökének. Ismét a kórus következett, csak annyit tudtam, hogy vidám felvidéki népdalok hangzanak el. Már kezdtem megnyugodni, eddig minden simán ment, nagy baj már nem lesz, biztattam magam.

Felhangzott az első szám:

„Magas a rutafa, ága elágazik, la-la-la,
Hopp ide tisztán, szép palutt deszkán, trallala,
Összegyűltek, összegyűltek az izsapi lányok,
M-hm, ej, ha, az izsapi lányok, akik
Egy marék lisztecskéből meggyúrnák azt
Zsíros gombócának...”

Még én is dúdolgattam magamban, amikor elhangzik, hogy

„oda méne, oda méne
a bíró kutyája,
és mind megevett a zsíros gombócából.”!

A sok jogász, köztük az épületet birtokba vett bírók velem együtt döbbenet néztek. Nem is értettem hirtelenjében, hogy ki ette meg a zsíros gombócot? Egy pillanatra azt hittem, hogy a vicces kedvű karnagy úr tréfát űz a magas vendégekből. Ekkor újból megismételték, hogy bizony

„a bíró kutyája mind megette a zsíros gombócot.”

Ekkor mindenből kitért a nevetés. Most értették meg – mint ahogy én is -, hogy nem a bíró ette meg a zsíros gombócot, hanem a kutya, és végtére ez is csak egy népdal. A kórus énekelte tovább önfeledten, hogy

„Így lőn vége, így lőn vége a leányi bálnak,
ajaj, ajaj, a leányi bálnak!”

Dr. Vámos Lászlóné

Madridban 2005-ben Nemzetközi Protokoll Érdemrenddel kitüntetett protokoll szaktanácsadó, www.protokoll-reform.hu □

Péter Péter: Magyar április

Ébredő fények, langymeleg borzongás,
aranyeső, szelíd ibolya,
enyves rügyek, barkák bársonya,
sarjadó füvek - hersenő zöld varázs -,

aranyhátú légy és zümmögő darázs,
kén- és lángszín virágok csendje,
fodros szellők. árnyékok selyme,
pettyes katica, fecske és bodobács.

Minden fény tiszta, színes, új és enyhe,
húsvéti ének szállhatna a mennybe,
de Erdélyből sáros ár tör a Tiszára,

és homokzsákokat cipel minden ember:
támad a Tisza, mint megvadult tenger
- ki figyelne hát a tavaszi nyitányra?

TITULUS BIBENDI --- Ok az ívásra

Reasons to drink – Paul Lánczy gives us plenty here in the lists of world-class wines produced both in New Zealand and in Hungary.

E gyönyörű, de faramuci országban – AOTEAROÁBAN - számtalan kérdés - magyarázatra váró eseménnyel, cselekménnyel és vitatható szemponttal találkoztam 1957 januárjától. Az nem jön számításba, hogy a világ legjobban kedvelt, nézett sportja a futball, (amit kerek labdával rugdalnak és fejelnek szerte e földtekén), Aotearoában a több mint 7 szabadmenetelű tv csatornán nem látható. Itt a football-t a rugby képviseli. Előre futsz és hátrafelé passzolod a tojás alakú labdát. Néhány éve az egyik Nemzetközi Téli Olimpián, egy Coberger nevű leány a Déli-szigetről, minden külső szponzor nélkül, a család házra felvett kölcsönéből szerepelt, és az egyik sí szlalomban ezüstérmet nyert. A kiwi média nagy publikációt adott az eseménynek: „Az első Téli Olimpiai érem a déli féltékére!! A Turini olimpia ideje alatt hirdetésekben, kiwi, nyári olimpiai éremszerzőket vetítettek számtalan esetben, de egy szó sem volt a Coberger lányról... 1985-ben a Lange munkáspárt volt kormányon, s parlamenti döntés után, törvényesítették a GRAPES EXTRACTION akciót. Vagyis hektáronként \$6,175-t fizettek a szőlőtermelőknek, ha az 1986 szüret előtt kihúzzák, elpusztítják a venyigéiket. Kiwilandon az ősz márciusban köszönt be. Ez a remek gikszer, több mint 9 millió dollárba került az adófizető polgárnak. Ma igen keresett egy-két aotearoai borfajta. Például, a British Airways, külföldi járatain új-zélandi bort szolgáltatnak fel.

Az ország több részén produkálnak igen jó és nemzetközileg is elismert borféléseket. A Déli-szigeten Central Otago, Marlborough és Nelson vidékein termelnek igen finom, s egy-egy fajta nagyon drága különlegesség. Északon a wairarapa-i Martinborough, fennebb Hawke's Bay, Gisborne, majd Auckland területén és a Waihiki szigeten léteznek borászok, jó minőségű alkoholos szomjoltókkal. 1980-ig zömmel sörívás volt a kedvelt ital. Azóta a számtalan étterem, kávézó, „pub”-ok borválasztéka igen kifejlődött. Az egyszerűbb polgár a 2 és 3 literes kartondobozból, csappal ellátott borféléseket vásárol, új-zélandi, ausztrál és csillei bor keverék vegyítéséből.

Az Északi féltéken rövidesen beköszönt a tavasz. E szezon legkedveltebb bora a Rizling. Eredetileg a XVI. század közepén palántálták a németországi Rajna és Mosel völgyekben, amikor a bortermesztés a kámzsás monostorlakók kezében volt. ÉSZAK AMERIKÁTÓL AOTEAROÁIG ismert ez a friss tavaszi virágra emlékeztető bouquet a fehér borok közül. Az érdekesség az, hogy Magyarországon az olasz rizling az ismertebb, jobban elterjedt faj. S Trianon utáni Csonka Hazánk sokkal több tájon termel, s készít különböző borokat, mint európai szomszédjai közül néhányan. Íme néhány magyar legkedveltebb borvidék: Ászár-Neszmély, Badacsony, Balatonfelvidék, Balatonmellék, Balatonfüred-Csopak, Bükkalja, Csongrád, Dél-Balaton, Egri, Etyek-Buda, Hajós-Baja, Kunság, Mátraalja, Mecsek-alja, Mór, Pannónhalma-Sokoróalja, Somló, Sopron, Szekszárd, Tolna, Tokajhegyalja, Villány-Siklós.

Ami egy patinás vonást ad a magyar szelekciónak az az Egri BIKAVÉR, Tokaji ASZU, -FURMINT, -SZAMORODNI, Móri EZERJÓ, Rajnai RIZLING, Debrői HÁRSLEVELŰ, Badacsonyi SZÜRKEBARÁT, -KÉKNYELŰ, Soproni KÉK-FRANKOS, Villányi MERLOT Szekszárdi KADARKA. Továbbá tájsorolás nélkül: LEÁNYKA, MEDOC, ÜRMÖS, VERMUT, ZÖLDSZILVÁNI, TRAMINI, BURGUNDI és még több-

más, amit gyenge tudásom miatt nem tudok kinyomtatni.

Soraim zárom, kívánva egy kellemes szüret utáni őszi Húsvétot az aotearoaiaknak és langyos, napsütés-teli tavaszi, barkás Húsvétot magyar honfitársaimnak.

Az ókori Római Birodalom nagyja Cicero mondottja volt: „PATRIA EST, UNICUMQUE BENE EST.”
„Ott van a hazánk, ahol jól élünk.”

- A hátrakötött-sarkú betyár

Jóízű kifejezések

Összegyűjtötte: Rosszcsont Palkó
Hány kifejezést ismer???

Kifejezés	Értelmezése
fittyet hány) rá se bagózik) rá se hederít)	valami nem érdekli
fejétől búzlik a hal bűnbak ágyasház atyafi bodag brúgó bugyelláris burkus csíkmák csorvasz himpellér cenk csepűrágó daci dana delizsánsz dévaj disputa éleny estebéd eszterág, cakó étékfogó fabula facér fuszulyka salabakter ispotály nyoszolya iperedik nyújtópad lecsepecs tűskeszőlő kótyomfitty térjmegetca adja a nagyot hűbelebalázs	vezetőségbe keresd a hibát vádolt hálószoba rokon lepény (süteményféle) cipő, kenyér pénztárca német metélt tészta csavargó, nincstelen hitvány, csirkefogó gazember komédiás szekunda ének postakocsi vidám vita oxigén vacsora golya felszolgáló (személy) mese munkanélküli, állástalan bab öregember kórház ágy gyógyul, serdül ravatal szilvalekvár egres bolondos zsákutca felvágós ügyeskedő, mindent jobban tud szaktudás nélkül

Húsvét Erdélyben

The Magyar Rádió's interview with Emma Jakabfi, president of the Pro Familia Foundation in Nagyvárad (Romania) in 2002 tells us about Easter in Erdély (Transylvania). Traditions preserved to this very day reflect not only the religious and folk customs that have become well-established over time, but a commitment to sustain connections to their Hungarian roots.

The tradition of egg-painting, applying the various motifs from the different regions, and the art of using heated wax to "write" on eggs is still being passed on to the young. Other customs, for example in Székelyland include removing all decoration from church altars on the Thursday of Holy Week and draping them in black. Another custom in those parts is youths guard a model of Jesus set up in part of the church. The Easter procession either on Saturday night or Sunday morning is popular throughout. On the Sunday after Easter Csángo

(Moldavian) young people exchange food such as eggs and pasta symbolising friendships lasting forever and togetherness. And something that some villagers still do, which dates back centuries is to go out to the fields, the outskirts of the village, to witness the signs of spring and to show the young what territory they inherited from their ancestors, talk about nurturing it and preserving it.

A jeles napokhoz kötődő szokásokat talán jobban megőrzi a közös emlékezet. Részben azért, mert az egyházi ünnepeket az egyház megalakulása óta megüljük, másrészt viszont a rítusok jó része a pogány időkre nyúlik vissza. Az Erdélyben élő magyarság nemzeti hovatartozását is kifejezi a néphagyományok életben tartásával - derül ki a 2002. áprilisában készült Magyar Rádió interjúból.

Riporter: -- Ami a tojásfestést illeti, Bihar megyében egyedül Köröstárkányon és környékén alakult ki sajátos motívumrendszer. A nagyvárad Pro Familia Alapítvány már nyolcadik alkalommal szervezte meg a nagypénteki tojásfestő délutánt. A gyermekekkel megismertették a hímestojás-készítés fortélyait és hagyományos módszereit. Jakabfi Emmát, az alapítvány elnökét a különböző motívumokról, illetve a máig is őrzött húsvéti szokásokról kérdeztem.

Jakabfi Emma: -- Az itteni tojások jellegzetes magyar népi motívumokat, tulipános motívumokat hordoznak magukon, néha egy-egy kacccsal díszítve, erős színeket alkalmazva. Megismerhető a tárkányi tojás eredetisége, jellegzetessége.

Riporter: -- Milyen motívumokat alkalmaznak a székelyföldiek, illetve a csángók?

Jakabfi Emma: -- A Székelyföldnek jellegzetes motívumai a különböző gereblyés motívum, amit viasszal visznek a tojásra és később ezt festik meg színesre. A Csángóföldön, mivel egy nagyobb területen találhatóak, mindig a környezetet határozza meg. Más a gyimesi tojás és más a moldovai, a buko-

vinai, illetve a Bákó környéki tojásoknak a mintája. Azok már román hatásnak kitétt tojások, tehát sok színt alkalmazva, geometrikus ábrázolás található, míg a gyimesi tojásokon inkább stílizált, vagy mértani idomokból kialakított virágmotívumokat, vagy madár-motívumokat találunk.

Riporter: -- A húsvéti időszakban milyen más szokásokat őriznek még Erdélyben?

Jakabfi Emma: -- Nagycsütörtöki szokás egyes csíki falvakban az oltárfosztás, amikor is az oltárról leszedik a díszítő-

"Writing" on eggs. Tojásfestés (www.telekihaz.erdely.org)

elemeket, virágokat és feketével vonják be. Egy másik, ugyancsak székelyföldi szokás a Szentsír őrzése, amikor is a falu legényei egy berendezett kápolnárszben egy Jézus-makettet őriznek felváltva. A másik csángó szokás a komálás, ami már a húsvét utáni hétre, vasárnapra datálódik, amikor is különböző ételeket, meg húsvétból származó tojásokat, tésztát adnak egymásnak a legények, lányok, amiből örök barátság őrződik, az összetartozásnak a jele. Különös összetartozás és felemelő jelenet, mozzanata a húsvétnak a körmenet, amelyet egyes helyeken

szombat este, illetve vasárnap reggel szoktak megejteni. Egy nagyon régi szokást elevenítenek fel ilyenkor egyes falvakban, ez a határjárás, amikor is az emberek kimennek a határba, megtekintik a határ milyenségét, a tavaszi pezs-gését a növényeknek és ugyanakkor a fiataloknak megmutatják, hogy melyik is az a terület, amelyet őseitől örököl és hogy azt őrizze és ápolja és ne adja tovább. A Bihar megyei étkezési szokások nem nagyon térnek el más, erdélyi tájegységektől. Jellegzetessége a sonka, a tojás, a bárány és bor. Ezeket az étkeket a Székelyföldön katolikus testvéreink kosárba teszik nagyszombat este, illetve vasárnap reggel, eltérő, különböző területeken és ezt megszentelik.

Forrás: www.legjobblap.hu/husvet □

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk

minden kedves olvasónak!

Happy Easter to all our readers!

Locsolkodásra:

*Pálinkás jó reggelt kívánok e háznak,
Főképp a dolgos szülők jól nevelt lányának!
Elmondom én gyorsan jövetelem célját:
Megöntözöm most a környék legszebb lányát.
Kívánok e háznak hát mindenből eleget,
Főképp békességet, egészséget és szeretetet!*

*Ebben a ház udvarában szép kis bimbó nő.
Nevelje majd szépre, jóra a jó Teremtő!
Vizet hoztam a tövére, szálljon áldás a fejére,
Istentől azt kérem, piros tojás a bérem!
Szabad-e locsolni?*

Csókol apád - Illés Sándor írása

Another of Sándor Illés's moving pieces of writing. The theme is life. And death. And the bridges in between.

Írásztalom jobb alsó fiókjában gyűjtögettem mindig az otthonról érkezett leveleket. A mama aggódalmas intelmeit, apám irkalapra vetett szálkás betűit. Minden levele csücskébe odaírta apám azt a versikét is, amit még az iskolában tanult: „Szülőföldem szép határa, / Meglátlak-e valahára?” A legvégére nagy betűkkel: „Csókol apád...” Ezt ráírta a mama által küldött levelekre is.

Már esztendőök óta nem húztam ki ezt az asztalfiókot. Mi-nek? Nem érkezik üzenet a szülőfalumból. Meghalt apám, a mama is követte, a rokonság pedig nagyon megfogyatkozott és elöregedett.

Emlékszem még apám utolsó levelére. Aztán arra a napra, amikor a temetéséről visszaérkeztem. Sok nehézséggel járt az utazásom, az útlevelem lejárt, amíg minden elintéződött, egy nappal el kellett halasztani a temetést. Amikor visszaértem, sokáig turkáltam a fiókban. Százszor is elolvastam egy-egy levelét és a búcsúszót: Csókol apád...

Borús nap volt és keserű. A feleségem nem ért rá, én vittem aznap sétálni a fiamat. Kimentünk a Duna-partra. Szótlanul lépkedett mellettem. Néztük a hajókat némán, aztán egyszerre csak megszólalt a fiam: „Láttam, hogy sírtál reggel, apa. Bántott tán valaki?”

„Azért sírtam, mert nagyapa elment, fiam. És nem is jön többé vissza.”

„Ugye, ő is hajóval utazott? Mindig nagyon szerette a hajókat...”

„Igen, hajón ment el, olyan nagy fehér hajón, mint a mohácsi járat. Csakhogy ő nem tér vissza, hajózik ezután a nagy tengereken. Mert a nagyapa meghalt...”

Arról meséltem a korlátnak dőlve, hogy egyszer mindenki felszáll a nagy fehér hajóra, hogy elérjen a tengerekig. Az ilyen hajóknak nincs kikötőjük, hiába várják őket vissza a hozzátartozók.

A fiam nézte a vizet, és követett a tekintetével egy távozó hajót. Mintha tűnődne ez a kis emberke az élet sokszor ért-hetetlen dolgain.

Dél volt éppen, megszólalt egy közeli templom harangja, amikor visszaindultunk, mert várt ránk az ebéd.

A kisfiam szótlanul lépkedett mellettem. Mintha tűnődne valamin. Amikor a Molnár utca sarkára értünk, megrántotta a kabátomat. Kérdezni akart valamit. Megálltam.

Intett, hogy hajoljak közelebb. Ezt kérdezte:

„Apa, ugye te sosem halsz meg?”

Leguggoltam eléje. Aztán felkaptam, magasra tartottam, és a szemébe néztem. Tiszta volt a tekintete, és olyan kék, mint szeptemberben az égboltozat.

Így volna csodálatos, ha örökké tarthatnám két karomban. Eszembe villant, valaha engem is így hintáztatott erős apám. Még fel is dobott, mint a labdát, aztán ügyesen elkapott. És nevetett. Hallom most is vidám nevetését, a harangszó cseng ilyen tisztán.

„Nem – mondtam elfulladva a gyönyörűségtől –, én sosem halok meg, fiam!”

Istenem, de sokszor gondoltam azóta erre az ígéretemre. Hányszor, de hányszor kapaszkodtam bele szorult helyzetemben. Volt olyan pillanata az életemnek, amikor hittem is benne. Hogy meg lehet valahol fogódzkodni, elkerülni a fehér hajót, amely örökre elviszi az embert messzi tengerek zord vizére.

Akkor, abban a pillanatban az is eszembe jutott, talán így kellene továbbvinnem ezt a csöppséget, hogy meg ne botol-jék soha, hogy megmaradjon szeme bizakodó fénye és hite bennem meg az életben. Amit valaha nekem is sugároztak azok a régi otthonról érkező levelek: „Csókol apád!” Aztán visszatettem a földre, lépkedett mellettem szótlanul. A Bástya utcán megint észrevettem, hogy a kabátujjamhoz ért. Kereste a kezemet. Sose felejttem el azt a gyönyörűséges pillanatot. Azóta is megállok ezen az utcasarkon, ha erre járok.

Maszatos kis öklét a tenyerembe csúsztatta.

Azóta is érzem, olykor még álmomban is, hogy apró, tiszta szíve a tenyeremben dobog. Intek a suhanó felhőknek, talán utoléri a kései üzenet valahol, amelyet küldök neki: Csókol apád!

Forrás: www.mno.hu

*Köszönetet mondunk minden
édesanyjának és nagymamának,
dédmamának, s egyben
baldog Anyák napját kívánunk nektek!*

*Grateful thanks for all they do and Happy
Mother's Day to all our mothers,
grandmothers and great-grandmothers!*

Weöres Sándor:

Buba éneke

Ó, ha cinke volnék,
útra kelnék,
hőmpölygő sugárban
énekelnék –
Minden este
morzsára, búzára
visszaszállnék
anyám ablakára.

Ó, ha szellő volnék,
mindig fújnék,
minden bő kabátba
belebújnék –
nyári éjen,
fehér holdsütésben,
elcsitulnék,
jó anyám ölében.

Ó, ha csillag volnék,
kerek égen,
csorogna a földre,
sárga fényem –
Jaj, de onnan
vissza sose járnék
anyám nélkül
mindig sírdogálnék.

A Költészet Napja - április 11.

Poetry Day - 11 April

1905. április 11-én született József Attila, és ennek emlékére 1964 óta minden évben ezen a napon ünneplik a Költészet Napját.

Since 1964, Poetry Day is held in Hungary every year on 11 April, in memory of Attila József's birthday.

Attila József: I have done my Reckoning

Right from the start I have stood on my own feet;
with nothing to call your own, you've nothing much to forfeit.

You've no more to lose, and that's a fact,
than an animal when it drops dead and that's that.
I may have felt afraid, but I have never been cowed:
I was born, I mingled; I have emerged alone from the crowd.

As my debts fell due, I paid them off;
and to the generous I responded with my love.
When a woman led me on, perhaps only to tease me,
if it would please her, I took her seriously.

I have hauled up buckets and scrubbed decks down:
in a world of clever masters I have played the clown.
I have sold toy windmills, been a vendor of bread
or books, papers, poems, whatever could be had.

For me no death in battle, nor the end of a rope:
bed is the place I would finish up, I hope.
Come what may, I have closed my reckoning.
I have lived. Others, too, have died of living.

- Translated by: Michael Hatwell

János Arany:

Cosmopolitan Poetry

I have no shame, no regret
that, born Hungarian, I write
as one, that I can never let
my words beyond this soil take flight.
No "Wonder of Two Worlds," my song
if charm it has, is due to them,
my people; I am theirs, belong
to one land wholly, root and stem.

Let tongues of the mighty propagate
their own language, sovereignty
their god, a roaring flood in spate
that washes all, destructively.

But let the poet of a small nation
placed in destruction's very path,
find at home his true station,
death, else, the aftermath.

Or is our glory here so small
it needs must sink into the grave
along with the nation? Do you call
us inferior, that neighbours gave
no heed to us? Is there no test
worthy of our strength at home,
subject for song, no native quest?
Must we crave Albion's loam?

Be a "world poet," if you can,
stir up the whole crazy West.

The cradle that rocked me Hungarian
is one that I must still call blessed.
A thousand threads bind me - I deal
with motherland, with this one spot.
I sing of no abstract ideal,
voice such, I'd rather not.

- Translated by Madeline Mason

Makkai Ádám: Amikor azt kérdelem, mi lesz még Zsuzsának

Amikor azt kérdelem, mi lesz,
mi is lehet még,
mi vár e nagyléptű idegen földön,
csöndesen felel egy másik hang,
arról beszél, ami maradt, ami enyém
még,

amikor zöld szobám falán
átszűrődik s magába olvaszt
az angolul társalkodó magány,
amikor álmod idehozza,
hogyan meg se foghassam, messzi anyám –
amikor úgy hinném, mindennél drágább
a szétfoszló csorba emlékezet:

a város, a házak a sarki fűszeressel,
téged idéz mind, hogy ölelj, ne erressz el,
téged utánoz a szél is,

a fák sudar ága,
érted süvölt az esti gyorsutakon
a sebes Fordok suhanása,
hogyan amikor azt kérdelem, mi lesz,
mi is lehet még,

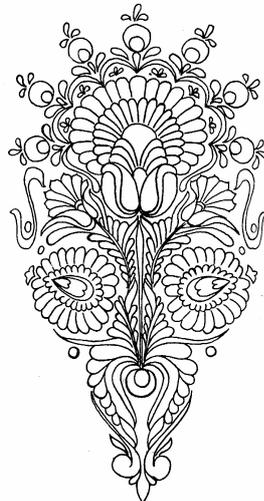
mi vár e nagyléptű idegen földön,
csöndesen feleljen a másik hang,
arról beszélve, ami maradt,
ami enyém még,

hogyan mikor úgy hinném, mindennél drágább
a jövőbe rontó, siető képzelet:

ölemben hulljon -- fáradt madárka
jogom: rebbenő, halvány kezéd.

Gyöngyös Imre: Nemzetbüszkeség

A fél világ csak angolul beszél.
Az egész világ angolul tanul.
Tanuld meg jól és nem lesz több veszély,
hogy nem értenek akaratlanul.
Apró, kisemmizett, kis nemzetünk
szélrózsaszerte robbant fiai
magyarra kit vágyunk tanítani?
A világ egy zsebében elveszünk!
Megértésünk mi végből érme meg?
Angol lelkek magyart nem értenek.
Kicsiny nemzet vagyunk a nagyvilágban.
Így mérjük mi szétfröccsent magyarok.
S mert súlyos vérről bérelt, bús hazánk van,
a büszkeségünk épp ezért nagyobb!

Palóc motífs

György Kurtág turns 80

Composer György Kurtág celebrated his 80th birthday this year on 19 February. He was born in Lugos (Lugoj) in Romania, not far from Dicsőszentmárton, composer György Ligeti's birthplace. From age 14 Kurtág took piano lessons from Magda Kardos and studied composition with Max

Eisikovits at Temesvár (Timisoara). In September 1945 he made his way to Budapest in the hope of being admitted to the class of Béla Bartók at the Franz Liszt Academy of Music. News of Bartók's death was a great shock both to Kurtág and a fellow student who had also hoped to study with Bartók: and so the friendship between György Kurtág and György Ligeti began.

At the Liszt Academy Kurtág studied the piano with Pál Kadosa, composition with Sándor Veress and Ferenc Farkas and chamber music with Leó Weiner. He became a Hungarian citizen in 1948, and graduated in piano and chamber music in 1951, obtaining his degree in composition in 1955. In 1957/58 Kurtág worked in Paris with the Hungarian psychologist Marianne Stein and attended courses of Olivier Messiaen and Darius Milhaud. His subsequent encounters with the music of Anton Webern, the plays of Samuel Beckett, French architecture (e.g. Chartres Cathedral) and nature all combined to generate a profound change in his musical thinking. The first tangible result of this process was the String Quartet Op. 1 composed after his return to Budapest in 1959.

Between 1960 and 1968, he worked as répétiteur for the National Philharmonia, the state concert agency; in 1967, he was appointed Professor of piano, subsequently also of chamber music at the Liszt Academy, retiring in 1986.

In 1987 Kurtág was elected Member of the Bavarian Academy of Fine Arts in Munich as well as of the Berlin Academy of Arts. Prior to his Opus 33, "Stele", written for Claudio Abbado and the Berlin Philharmonic Orchestra, during his two-year composer-in-residency (1993-1995), Kurtág had composed - apart from choruses - chamber music exclusively, from solo pieces to works for chamber ensemble, growing in size and sophistication.

His international reputation was established by "Messages of the Late Miss R.V. Trousova", Op. 17 for soprano and chamber ensemble (world premiere in Paris on 14 January 1981). "...quasi una fantasia..." Op. 27 No. 1 for piano and instrumental groups, composed for a series of concerts dedicated to him by the Berlin Festival in October 1988, was the first work where he realised his long-standing idea of spatial music, where the public is enveloped by sound coming from various points in the concert hall. Several pieces followed which were based on the same idea, using instruments as their protagonists, rather than the human voice which had until then played a central role.

In the season 1995/96, György Kurtág was composer-in-residence of the Vienna Konzerthaus Society. Since then he has lived in Berlin, the Netherlands and now lives in France. Kurtág has been awarded a string of awards over the years in recognition of the high regard he is held in in many parts of the world. □

The Hungarian People, the God-Given Nation...

(continued from p.1)

How much of this sense of sticking together, of belonging together has stayed with us, modern-day Hungarians? How much is there of the spark that our ancestors passed on to their descendents?

Let's give it some thought, and be proud to acknowledge where our nation comes from, where we belong to. After all, how many people can say they are part of a nation that survived not one, but several episodes of occupation and oppression? There was the rule of the Turks, later the Austro-Hungarian Empire (with the resulting War of Independence, 1848-49), World Wars I and II (ending up with the Treaty of Trianon dismembering Hungary), then the Soviet occupation (and the uprising of 1956).

You'd think that these days, with Hungary being a member of the European Union, the importance and implications of all this would pale into insignificance... But not so!!

Our nation may have survived the storms of history, but we are divided. And this division threatens all our strengths – the basic principle "divide and conquer" was a premise widely held by the Romans. And history has shown, a divided nation is easy prey and is unfit to survive.

Many of us were forced into "new homes", I'm thinking here of Trianon (Transylvania, Upper-Hungary, Sub-Carpathia and Southland), and many had to find a new home because of wars and revolutions that ravaged Hungary. But wherever in the world we are, Hungarian-ness and the feeling of belonging together must live on in all of us... This is what we need to preserve, this is what we need to revive every year on the occasion of our national days!

Now, on March the 15th, let's ponder all that this "God-given nation" has achieved and lived through over the course of more than a thousand years.

Let's not let ourselves become divided (as is happening in Hungary's internal politics of late).

Let's - regardless of political and ideological borders - acknowledge our compatriots beyond the borders as equals, and encourage our friends and relatives in Hungary, so that the shame of the referendum held on 5 December 2004 is never repeated. Let's not endorse a Sub-Carpathian Hungarian being called a Ukrainian, or a Transylvanian a Romanian. Their parents and grandparents shed blood, sweat and tears for the Hungarian homeland, just as the Hungarian from Southland, the Hungarian from (former) Upper Hungary and the Hungarian Hungarian did!

There is no other way to honour the memory of our ancestors, or to walk in their footsteps, than to strive to keep the flame of Hungarian spirit and belonging burning inside us. And there is no better way to honour the memory of 1956 either. Let's reflect on all this in our preparations for the jubilee anniversary!

József Csitári [translated by Klára Szentirmay] □

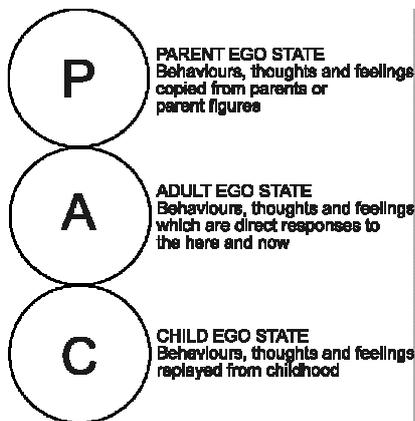
Transactional Analysis (T. A.)

- Dr Endre Maurer

In the previous two articles, I made numerous references to this analytic movement. A reader of ours, as a result of the statements contained in them, decided to read Harris's exposure of it in full, in order to get better acquainted with this school of thought, (T.A. Harris, M.D. 'I'M OK-YOU'RE OK', Pan Books Ltd, London/Sydney 1967-74.) It would be an impossible task to describe all its basic assumptions in a brief paper. Furthermore, the language itself poses difficulties for 'translation'. Any psychoanalytic terminology uses a special vocabulary and the words and definitions do not have the same meaning as in everyday usage. TA is no different in this respect. Anyway, I'd like to discuss in more detail, those aspects of this movement I already made references to in my previous articles.

As the name of the theory suggests, its 'basic unit' (as defined by Eric Berne) is transaction. T.A. is the method of examining interaction which takes place between two people or within a person, in order to find out which part of the "multi-natured individual" is being activated. The three parts of this multiple nature are identified/described as Parent, Adult, Child. Berne observed that people displayed, in particular situations, abrupt changes in bodily expression, such as excitement, fear, changes in facial expression, posture. He wondered what changed inside the person to account for these observable physical manifestations. Why would a lawyer, for example, burst into tears during an interview, one minute behaving like an adult and in the next as a child? Why would he suddenly become a different person? He then formulated the concepts of separate 'Ego states'. They are defined as 'Parent', 'Adult', 'Child'. They are depicted as circles.

The 'P' contains the early parental imperatives, events that took place in the first five years, unquestioned by present realities. These early impressions are preserved in the brain and work like 'tapes'.

"In addition to admonitions laid

down by the parents, likewise are recorded the 'coos' of pleasure of the happy mother and the looks of delight of a proud father," (Harris). All these mental recordings exert a powerful influence in our conduct throughout life. Much of this Parent data reappears in present-day living in the 'how to' category of behaviour.

There is another set of 'tapes' being made simultaneously, which contain the internal events, i.e. the emotional responses of the child to what he experiences. The child is yet unable to construct concepts, i.e. the child can see the events but does not understand the reasons behind parental actions no matter how well-meaning they are. These 'tapes' are not the "phonographic reproductions of past scenes and events. They are memories of what an adult believes he felt

then. Since the little person has no vocabulary during the most critical of his early experiences, most of his reactions are feelings." (Harris) The 'rub' is, however, that as the bringing up of a child contains many 'No's', the main by-product of this frustrating process is negative feelings. On the basis of them the child concludes I am not OK. These 'tapes', likewise, are housed in the brain and cannot be erased.

The Adult part of the personality develops gradually. As the child matures, he acquires the ability to discern, to judge present and past events. The early childhood concepts of the Parents are modified in the light of the person's increasing awareness of reality. Basically, the Adult is a "data-processing computer. Its most important function is to examine the messages received from the Parents and to check whether the feelings coming from the Child are appropriate." (Harris)

The boundaries between these three Ego-states are not set in concrete. Under sufficient stress, the Adult can be flooded by emotions emanating from the Child. The Adult is very vulnerable to those experiences which recreate situations the person experienced in the helpless, dependent days of childhood. These conditions may produce all kinds of regressive problems and the person may, again, feel like a tiny, helpless being.

Transactional Analysis talks about four "life-positions" held with respect to oneself and others:

I'M NOT OK - YOU'RE OK
I'M NOT OK - YOU'RE NOT OK
I'M OK - YOU'RE NOT OK
I'M OK - YOU'RE OK.

I'M NOT OK is the first tentative life position based on the experiences of the child. As it was pointed out above, the basic assumption of this theory/ movement is, that the 'do-s' and the 'don'ts' of the socialisation process seem to predetermine us to see the world negatively very early in life. Harris writes: "This is the first thing he figures out in his life-long attempt to make sense of himself and the world in which he lives. This position I'M NOT OK - YOU'RE OK is the most deterministic decision in his life. It is permanently recorded and will influence everything he does". The saving grace is, however, that while these early traumatic experiences cannot be erased, the emotional undertones, i.e. the accompanying feelings can be modified by the emerging Adult.

The really nasty position is the third one. The I'M OK - YOU'RE NOT OK is characterised by 'battered child' syndrome and, often, it forms the basis of the criminal personality. The battered child may find solitude infinitely more rewarding than anything a 'hostile' world can offer him. He concludes, that "I'll be all right if you leave me alone. I'm ok by myself, but for sure, you're not ok. The fact that he managed to survive, adds to his feeling of pseudo-o.k.ness" (Harris). The criminal personality feels victimised by society and feels justified to get even with the world.

The first three positions lie in the Unconscious and are, therefore, not easy to change. The fourth one, on the other

hand is based on conscious verbal decisions. "The first three have to do with 'why?'. The fourth has to do with 'why not?'" (Harris) Unfortunately, the most common position, shared even by 'successful' people, is the I'M NOT OK - YOU'RE OK position. The most common way of dealing with these situations is to play 'Games'. Harris believes that all games have their origin in that position. In order to understand, to justify this assumption, one has to know something about the concept of 'Strokes'.

The term means anything somebody does that makes somebody else feel hurt or pleased. A smile or praise are referred to as 'positive strokes' or 'warm fuzzies', a nasty comment is classed as a 'negative stroke' or 'cold pricklie'. The baby needs a lot of warm fuzzies to survive psychologically, but the 'negative strokes' grossly outweigh the positive ones as a result of socialisation.

The hunger for positive strokes does not abate with growing up. Since most of us are still stuck in the I'M NOT OK position, and are burdened with negative feelings (I feel bad; I am a loser; people do not like me, etc.), we become desperate to get some warm fuzzies in order to feel happy. Many a game to get such satisfaction is played in an underhand fashion and the I'M NOT OK - YOU'RE OK is reversed to become I'M OK - YOU'RE NOT OK, in order to produce pseudo-positive strokes of support, to buttress up one's sore ego.

There are constructive ways available, however, to achieve the I'M OK position. Imagine that the positive strokes are pink coloured stamps and the negative ones are black. You can become a 'stamp collector' and stick all the pink ones in an album. Positive feelings, OK outcomes, successes based on real action processed by your Adult all qualify as pink stamps. Having such an album, will furnish evidence of your OK qualities. A man who lives by the decisions of an emancipated adult, achieves the I'M OK - YOU'RE OK position.

To get there is a gradual, developmental process, hard work and one should not get discouraged by the difficulties one encounters. As I stated above, the Adult is vulnerable to childhood experiences but, as a grown-up, a person has the ability to choose his responses. He has self-direction and ability to ignore the past and move out of his Child to meet life. □

Egyik nap egy Ózd melletti kistaluban megrökönyödve nézték az idős emberek a feliratot a templomajtán, ami a pap kézírásával volt írva: "Ma elmarad a mise, Sátán vagyok."

Commemorations for the 50th Anniversary of the 1956 Hungarian Revolution

The Wellington organising committee has held its initial meeting and scoped the events to be held in conjunction with the main ceremony commemorating the 1956 Uprising, which will take place at the Hungarian Garden in Wellington on Labour Day Monday 23rd October 2006. It is planned that a series of events will take place both prior to and post the 23rd itself, with the final event on Saturday, 4 November. The draft list of events with dates where known is as follows:

A **photo and information display** on the Uprising will be at the Wellington City Library or other display space for the duration of events. It is hoped displays including TV and sound resources such as oral histories will also be available.

If appropriate **film** resources can be sourced then various screenings will be held during October and early November. A screening on Saturday 21 October is likely.

Prior to and during the event it is planned that various stories will be run in the **media** to inform New Zealanders about the Hungarians in their midst and the reason a large portion of them came here, the Uprising. An approach to Radio NZ will be made for a programme on the 23rd itself.

Sun 22 Oct

Hungarian Soccer Matches: The return of the players of the famous Hungaria Football Club in a game against a team yet to be confirmed. The pre-match being a game with a team made up of 2nd or 3rd generation New Zealand Hungarians.

Commemorative Dinner: The formal dinner event for the 23rd October weekend.

Mon 23 Oct:

Paver and Garden Upgrade Unveiling: The next run of purchased pavers will be unveiled as will the upgrades being made to the Hungarian Garden – mainly new tree plantings, irrigation and lighting systems.

Commemoration Ceremony: To be held at the Magyar Millennium Park, followed by either lunch or light refreshments at a local venue.

Wed 25 Oct:

Hungarian Celebratory Concert: A lunchtime concert of Hungarian music at St Andrews on the Terrace, featuring Hungarian pianist, Péter Nagy, soprano Zsuzsa Lukin, and pianist Emma Sayers.

Nov 4 Sat:

Mass, Candle Vigil

Commemoration Ceremony: gathering at the Hungarian Garden.

If you have any comments or would like to express your interest in assisting the committee, this would be welcomed. Please contact Klara Szentirmay, (editor).

March in Hungarian History

- Paul Hellyer

March is a special month for all Hungarians: one of the three National Days is celebrated on 15 March, commemorating the beginning the 1848-49 War of Independence. Readers of the Magyar Szó need no introduction, or description of that day; nor of the events that followed. The forces unleashed in March 1848 are pivotal in the development of Hungarian identity and sense of nationhood. They remain very much alive today and will be celebrated as always: with a sense of pride, self-esteem and, it must be said, sorrow.

As we survey other notable events and people associated with March in Hungarian history, we inevitably stumble across references to epoch making events that began in March 1848, straddling as it does both halves of the nineteenth century.

We should start first, as befits this land of poetry, with a poet. One of Hungary's greatest poets and according to some, the most influential literary figure in nineteenth century Hungary, János Arany, was born on 2 March in 1817 in Nagysalonta (now Salonta in Romania). He would spend most of his life here but his work echoed, and continues to do so, throughout Hungary. He was a great and close friend of Petőfi and their letters are still used as texts in Hungarian schools today. Although elected to the National Assembly in 1848 he refused any political office – he had no desire to play the role of a leader. He never quite forgave himself for surviving his dear friend Petőfi but went on to have a lasting influence on Hungarian life; his poetry is often referred to as a second Hungarian Bible. Fluent in English, French, German and Latin, he was able to translate Shakespeare's plays into Hungarian that endure to this day, especially Hamlet and A Midsummer Night's Dream. He is the only poet to have held the position of Secretary General of the Hungarian Academy of Sciences.

János Arany

The events of 1848 echoed again on the 20th of March 1894. As the century drew to a close the great Hungarian Lajos Kossuth passed away in exile in Turin, Italy. After the events of 1848-49 he sought refuge abroad and remained an implacable foe of the regime, including refusing to support the Compromise of 1867. After his death, his body was returned to Budapest and his funeral attracted hundreds of thousands.

For Hungarians the events of March 1944 are not ones that are fondly recalled. The Germans finally lost patience and trust with Horthy and his attempts to sue for a separate peace with the Allies. Having lured Horthy into a trap during talks in Germany, the German military took over effective control of Hungary on the 19th of March; pro-Western politicians and officials were arrested and deported to concentration camps. Resistance was virtually non-existent: one person, parliamentary deputy Endre Bajcsy-Zsilinszky did not go quietly; when the Gestapo went to arrest him on the first

day of their takeover, shots were fired and he was dragged wounded into a waiting car. He was heard to shout at the silent crowd who watched, "Long live independent Hungary". It was a cry his compatriots of nearly 100 years earlier would understand all too well.

Endre Bajcsy-Zsilinszky

The 12th of March holds a special place in the history of Szeged. On that day, in 1879, the Tisza River flooded resulting in the destruction of the city: it claimed some 160 lives, destroyed 6,000 homes and left 60,000 inhabitants

Szeged, March 1879

homeless. It was, and remains, Hungary's worst natural disaster. As a result, flood control measures were put in place and the city rebuilt along modern lines. The disaster attracted international attention and many European cities contributed to the rebuilding of the city. These efforts are commemorated in the names of some of the main roads in Szeged: Londoni, Párizsi, Berliini and Római körút, for example.

One of Hungary's greatest ever kings, Louis I, was born on the 5th of March, 1342. During his reign, Hungary reached its greatest territorial extension, with power extending into Dalmatia, the Balkans, and into Poland where in 1370 he was crowned King. Hungary prospered during his time as king and he established one of Europe's earliest universities in Pécs in 1367 – albeit it was short-lived. Such were his triumphs that he earned the title "great", ("Nagy Lajos"), the only Hungarian king to do so.

Other notable birthdays in March include József Bem, the Polish born general who played a leading role in 1848-49, on 14 March, 1794; the popular Hungarian singer, Zsuzsa Koncz turns sixty this year being born on the 7th of March, 1946; another much loved singer, Pál Szécsi, was

also born in March, on the 19th in 1944, (sadly he took his own life at the age of 29); and two other well-known Hungarian poets were born in March, Dezső Kosztolányi on the 29th in 1885 and Lőrinc Szabó on 31st of March, 1900. And the greatest Hungarian composer, Béla Bartók, was born on the 25th of March, 1881.

Poet, Lőrinc Szabó

March marks the death of the painter László Paál who passed away in France on the 4th of March, 1879. A friend of Munkácsy, he painted nothing but landscapes which he did portraying a mixture of realism and lyrical, almost romantic feelings. Other notable Hungarians to pass away in March include architect József Hild, on 6 March 1867; his

St. Stephen's Basilica in Budapest

works include St. Stephen's Basilica in Budapest (along with Miklós Ybl and József Kauser), the Basilica in Esztergom and the Lukács baths in Budapest. Arthur Koestler, the Hungarian born British novelist, journalist, and critic, died on the 3rd of March 1983. Béla Bartók's great friend and colleague, Zoltán Kodály, passed away on the 6th of March 1967. And lastly Count Mihály Károlyi, Hungary's first Prime Minister after the fall of the Austro-Hungarian Empire in 1918, died on March 20th 1955, in France. □

Correction and Clarification

In my review in last months issue of the Magyar Szó (Issue 82, December 2005) of the book, The Siege of Budapest: 100 days in World War II, the author's name was misspelt; it should have been spelt Krisztián Ungváry. My apologies for any confusion this caused.

Secondly some readers have sought clarification on the sub-title of the book, "100 days in World War II" claiming that the actual siege did not last that long. The author took the starting point of the siege from 3 November 1944, the day Soviet tanks first appeared on the outskirts of Budapest and captured the villages of Monor, Üllő, Vecsés, Gyál and Pestszentimre. Taking the end of the siege as the capture of Buda Castle on 13 February 1945, the actual number of days between these two dates is 102 days, hence the sub-title of the book. While the actual fighting in Budapest itself did not begin until 24 December, the city was clearly under severe military threat well before that day.

- Paul Hellyer

Hungarian Connections...

Rachel Weisz was born on 7 March 1971 in London. Her father, George Weisz, is a Hungarian-born inventor whose family fled to England in order to escape from Nazi persecution. He invented respirators that supply their own oxygen and machines that can sense land mines. Her mother, Edith, is a Vienna-born psychoanalyst.

Weisz graduated in English at Trinity Hall, Cambridge and during her college years appeared in various student productions, co-founding a student drama group called Cambridge Talking Tongues, which went on to win a Guardian Student Drama Award at the Edinburgh Festival for an improvised piece called Slight Possession.

Rachel Weisz in her Oscar-winning performance in The Constant Gardener

Her breakthrough role in acting was that of Gilda in Welsh director Sean Mathias's 1995 West End revival of Noël Coward's 1933 play Design for Living at the Gielgud Theatre. Having already worked for television, Weisz started her cinema career in 1995 with Chain Reaction, then Bernardo Bertolucci's Stealing Beauty. She followed this work with more English films including Swept from the Sea, The Land Girls, and Michael Winterbottom's I Want You. Since then she has starred in a number of films including The Mummy (1999), About a Boy (2002), Runaway Jury (2003) and Constantine (2005). Her stage work includes the role of Catherine in a London production of Tennessee Williams' Suddenly Last Summer and Evelyn in Neil LaBute's The Shape of Things at the Almeida Theatre (also film).

In 2005, Weisz starred in The Constant Gardener, a film adaptation of a John le Carré thriller of the same title set in the slums of Kibera and Loiyangalani, Kenya. Weisz won the 2006 Golden Globe for Best Supporting Actress and the 2006 Screen Actors Guild Award for Outstanding Performance by a Female Actor in a Supporting Role for her performance in the film. She also won an Academy Award for her performance, and a BAFTA. □

This year Weisz will star in The Fountain, written and directed by her fiancé, Darren Aronofsky. The two are expecting a child in May 2006. □

Want to learn Hungarian in Hungary?

Check out your options for short intensive courses in Hungary over the European summer, July-August 2006:

www.scholarship.hu/static/angol/summercourses/

Misunderstood Genius : Béla Bartók

Bartók Chronology

- 1881** Born on March 25, in Nagyszentmiklós, Hungary
- 1886** Starts piano studies with his mother
- 1890** Date of his earliest composition
- 1899** Accepted to study piano, composition at the Liszt Academy
- 1903** Graduates from Academy, writes Kossuth Symphony
- 1905** Collaboration with Kodály in collecting folk music
- 1907** Appointed to teach piano at the Academy
- 1909** His first marriage (Márta Ziegler)
- 1910** Béla, his first son is born
- 1911** Composes "Bluebeard's Castle"
- 1913** Collects folk music in North Africa
- 1914-16** Composes "The Wooden Prince"
- 1918-19** Composes "The Miraculous Mandarin"
- 1921** Completes the book "The Hungarian Folksong"
- 1923** Divorced from first wife, marries Ditta Pásztory
- 1924** His second son, Péter is born
- 1926** Composes Piano Concerto No. 1 and several solo piano works
- 1927** Composes String Quartet No. 3
- 1927-28** First American tour
- 1928** String Quartet No. 4 and the two violin rhapsodies
- 1930** Composes "Cantata Profana"
- 1931** Composes Piano Concerto No. 2
- 1934** Appointed by the Academy of Sciences to work on Hungarian folksongs, leaves professorship at the Liszt Academy, composes String Quartet No. 5
- 1936** Trip to Turkey, composes Music for Strings, Percussion and Celesta
- 1937** Composes Sonata for Two Pianos and Percussion
- 1938** Violin Concerto and Contrasts are completed
- 1939** Death of his mother
- 1940** Second American tour in the spring, farewell-concert on October 8th, emigrates to the United States of America. Honorary doctorate at Columbia University
- 1941** Works on Serbo-Croatian folk music at Columbia University
- 1943** Composes Concerto for Orchestra
- 1944** Sonata for Solo Violin is completed
- 1945** Begins Viola Concerto, composes Piano Concerto No. 3 for his wife
- 1945** Dies on September 26, of leukaemia in New York

Béla Bartók was born in Nagyszentmiklós, (now in Romania) on 25 March 1881. Both his parents were musical and his extraordinary talent was recognized early by his mother who did everything to nurture it.

From the age of three, Bartók exhibited an amazing ear for rhythm, by age four he could play at least 40 folk tunes by memory and at five he was begging his mother to teach him piano, she thus became his first teacher. When she became widowed, Bartók's mother had to accept teaching positions around Hungary, finally settling in the town of Pozsony (now in Slovakia), a centre of culture and musical tradition.

At nine Bartók wrote his first composition, a waltz entitled "The Course of the Danube" and his first public appearance occurred at the age of eleven when he performed it. At this point news of his unusual talent reached the ears of some eminent professors and he was accepted as a student of László Erkel (son of Ferenc Erkel) in Pozsony.

At this time in Hungary there were two kinds of music: the "high art" music played in Budapest (which was mainly German, including Wagner and Brahms) and the gypsy music which was popular in the provinces. Young Bartók was influenced greatly by the German music taught him by his teachers and later was equally influenced by the music of Franz Liszt.

After graduating from grammar school in 1899, Bartók set his sights on the illustrious Academy of Music in nearby Vienna. He was accepted there, however, his close friend and fellow pianist Ernst von Dohnányi chose the Academy of Music in Budapest founded by Liszt, and Bartók followed his example. Early in 1899 he began piano studies with the renowned István Thomán (a pupil of Liszt's) and composition with Hans Koessler (a devotee of Brahms). His studies were constantly interrupted during his first year with bronchial illnesses, including a bout of pneumonia that laid him up for six months. During this time, even the doctors gave up on him and it was only the perseverance his mother that brought him back to health with careful nursing and a stay in the mountains. In 1901 he was ready to make an appearance at the Academy in a sensational performance of Liszt's Sonata in B minor.

Hailed mainly during this period as a promising concert pianist, Bartók also wrote many works, including chamber music, piano pieces and orchestral compositions. Among these were a Scherzo for piano and orchestra, Op. 2, and the sketch of a symphony in four movements.

In 1903, anti-Austrian feelings flared up again in Hungary and Bartók found himself caught up in the new nationalist spirit. He wrote in a letter: "All my life, in every field at all times, and in every way, I shall serve but one aim; the benefit of the Hungarian nation." Twenty-eight years later, he expanded upon this idea, writing: "My guiding idea, which I have been conscious of ever since I found myself a composer, is the idea of the brotherhood of nations, a brotherhood in spite of war and strife. This is the idea I am trying to serve, with the best of my ability, in my music."

With the performance in Budapest in 1904 of his symphonic poem "Kossuth", Bartók became the object of enthusiastic admiration in the Hungarian capital. The subject was the veneration of Hungary's War of Independence in 1848. But the real voice of Bartók's genius was yet to be heard and was propelled forth by a set of unusual circumstances, including a surprising change in his entire social, psychological and philosophical beliefs.

In 1905 Bartók entered the Rubenstein Music Competition in Paris, hoping to win First Prize in both piano and composition. However, Wilhelm Backhaus won the piano award, and no prize was given in composition! A bitterly disappointed Bartók changed career directions deciding to give up the life of a piano virtuoso, electing instead to dedicate himself to original composition and a lifetime of collecting Hungarian folk music.

During the early stages of his career shift there was a great deal of criticism of Bartók's "new" music. When the opposition became unbearable, the young composer turned for solace to his folk music collection, finding comfort and a measure of security in its simple purity. Indeed, in his later writings, Bartók emphasized his belief that a simple original folk tune was as much a work of art (on a smaller scale) as a piece by Mozart or

Beethoven.

This new obsession was born almost by accident, when Bartók heard, early in 1904, a beautiful folk melody being sung by a Transylvanian servant girl. He was so taken by its freshness and originality that he wrote down the melody on the spot. Bartók was fascinated by the striking tonal difference between the folk song and the Hungarian gypsy music he had listened to all his life, discovering that the folk song was based on a pentatonic scale.

His increasing interest in folk music led Bartók to one of the most important friendships in his life when he learnt that fellow Hungarian composer and colleague, Zoltán Kodály, was also collecting folk songs in small Hungarian villages nearby. The two men were

Soon after his arrival, Columbia University conferred an honorary degree upon him and he started working there on the Perry Collection: Serbo-Croatian folk materials, collected by the late Harvard professor. This employment provided only a meagre exist-

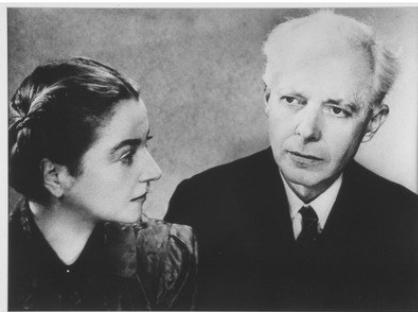

Bartók and Gershwin

tence and the concert-activities he was used to and was eager to resume never materialized.

In spite of his deteriorating physical condition he continued to compose feverishly. Some of his most important works were created during this period. Koussevitzky commissioned the Concerto for Orchestra and Menuhin a Solo Violin Sonata. For his wife, Ditta Pásztory, he wrote the Piano Concerto No. 3., which, - with the Viola Concerto -, was completed by his friend Tibor Serly. He succumbed to leukaemia on 26 September 1945.

In his endeavour as folklorist and composer, Bartók met with great resistance and apathy on the part of the officials and public alike. It was only a group of close friends and a small segment of the audience who could foresee the significance of his mission. Bartók: the composer, pianist, innovative folklorist and educator, however, is now regarded as one of the greatest musicians of the 20th century.

Bartók and Ditta Pásztory (photo: Marianne Reismann) □

Bartók and Kodály (1908)

soon united by their passion for the hidden gems that were sung for them by local peasants. They developed a lifelong friendship, based on mutual respect and a burning desire to preserve authentic Hungarian music forever. Together they established a new science we call Ethnomusicology today.

They divided the whole country among themselves and equipped with phonographs they set out to collect this national treasure to save it from extinction. In order to classify and compare this native Hungarian material, it became inevitable that they collect from neighbouring countries as well.

When Bartók's mother died and the political situation has become unbearable in Europe, he visited America to survey the possibility to emigrate. After giving his farewell concert at the Liszt Academy on 8 October 1940, he left Hungary never to return.

Iván Fischer in NZ

Iván Fischer was born on 20 January 1951 in Budapest. He is the youngest in a long line of important conductors to spring from the rich musical soil of Hungary, Fritz Reiner, George Szell, István Kertész and Georg Solti being among his illustrious predecessors. Like them, his first successes were outside his native land. Unlike most of those preceding him, Fischer was able to return to Hungary to participate in the cultural renaissance which began in the 1980's and accelerated with the end of communist rule.

Fischer went to Vienna in the 1970's to study at the Conservatory with the legendary Hans Swarowsky. He also had a keen interest in early music (unusual for a mainstream conductor at the time) and sought out Nikolaus Harnoncourt for instruction as well.

Fischer won a conducting competition at the age of twenty-five which launched his career. He was soon leading concerts by the Berlin Philharmonic, Royal Concertgebouw, London Symphony, New York Philharmonic and Cleveland Orchestras.

Iván Fischer (photo: Béla Meyer)

However, he found he was drawn home to Budapest, where he formed his own orchestra, the Budapest Festival Orchestra. The orchestra now enjoys international acclaim and has been recording regularly for the Universal labels since 1995. Their recordings have consistently captured the top international awards. Iván Fischer enjoys fame both home and abroad as his conducting career spans both with his own orchestra and with the major ensembles and opera houses of the world.

At the recent New Zealand Festival of the Arts in Wellington, Iván Fischer gave a flying guest appearance conducting the Age of Enlightenment Orchestra, with soprano Ruth Ziesak in a splendid concert of Mozart, Schubert and Haydn. □

Recent News from Hungary

Hungary unperturbed by Russian "storage fee" for rare books

Budapest - Hungary's foreign ministry on Thursday said that it had no choice but to pay a 400,000-dollar "storage fee" to Russia for the return of rare books that Soviet forces looted from Hungary after World War Two. "Russian law states that if something is to be returned, the cost of storage has to be paid," Foreign Ministry spokes-

man Viktor Polgár said, "We need to respect Russian law." Hungary in 2002 asked Russia to return the rare and valuable books, which Soviet forces took from the Sárospatak Calvinist College library and held onto for over 50 years. Hungary will now have to pay the money to Russia's Nizhny Novgorod Lenin Library to cover the cost of looking after the books. Russian President Vladimir Putin has signed a law authorizing the return of the books, and they will be officially handed back during Putin's visit to Hungary in late February. The 134 volumes, which Russia's Culture Ministry said were "cultural treasures with unique character and historical and scientific importance", will go in display in Hungary's national museum before being returned to the college. 16 Feb

Putin Accepts "Moral Responsibility" for Soviet Crushing of Hungarian Revolution

Russia's president, Vladimir Putin, says his country bears "moral responsibility" for the Soviet Union's crushing of the Hungarian Revolution 50 years ago. Mr. Putin made the comment in Budapest Tuesday after meeting his Hungarian counterpart, László Sólyom. Tens of thousands of people were killed in 1956 when Soviet troops crushed Hungarian forces who had overthrown a Soviet-imposed communist government. Mr. Putin's trip was to include a ceremony marking the return to Hungary of centuries-old books seized by Soviet troops during World War II. Officials from both sides were also set to discuss cooperation on nuclear power and Russian exports of natural gas and oil. VOA 28 Feb

Russia may send delegation for anniversary of 1956 Hungary events

Russia is prepared to send delegates to events marking the anniversary of the 1956 anti-Soviet uprising in Hungary, President Vladimir Putin said Wednesday. "If we receive an invitation, Russia will certainly be represented at the events," Putin said at a meeting with political party leaders of the Hungarian parliament in Budapest. In 1956, a revolt swept Hungary against the ruling Soviet-backed authorities. The uprising lasted from 23 October to 4 November, and was eventually suppressed by Soviet troops and tanks. Tens of thousands of Hungarians and 7,000 Soviet troops are thought to have died and thousands were wounded. Nearly a quarter of a million more fled the country. Putin said that both Mikhail Gorbachev and Boris Yeltsin had made their positions clear during their tenures as head of state. "Yeltsin said openly in 1992 that modern Russia condemned the Soviet leadership's policy of 1956," Putin said, adding that Russia understood that the events had been a devastating tragedy. "We really feel compassion and moral responsibility, although present-day Russia has nothing in common with the Soviet Union's actions," Putin said. 1 March

Hungary population falls slightly in 2005

Births and deaths rose last year and Hungary's population loss increased compared to 2004, the Central Statistical Office (KSH) said on Monday. The number of newborns was up 2.5 percent to 97,500 and births were up every month year-on-year except in July and December. Deaths rose by 2.3 percent to 135,000, and were especially numerous in spring 2005. Still, the number of deaths in 2005 (3,000) outstripped the rise in births (2,400). The population numbered 10,077,000 at the end of the year. There were slightly more marriages -- 44,100, up by 0.7 percent -- in 2005 compared to a year before. The infant live birth rate improved. For every 1,000 live births in 2005 there were 6.3 stillbirths -- a decline of 5 percent year-on-year. MTI, 27 Feb

Former Hungary coach Baróti dies

Former Hungary national coach Lajos Baróti has died at the age of 91. Baróti led the side at the World Cup finals of 1958, 1962, 1966 and 1978 and was in charge for a record 117 matches between 1957 and 1978. He also guided the team to a bronze medal at the 1960 Rome Olympics and to third place at the 1964 European Championship finals in Spain. Federation presi-

dent Imre Bozoky said: "He was a football authority recognized at home and around the world." 25 Dec. 2005

Hacking into rival's server an error
Hungarian party main opposition party, Fidesz, said that it had made a "serious mistake" in hacking into the Internet server of the governing Socialist party ahead of the April general elections. "Whichever one of our enthusiastic staff did this committed a serious mistake, but the world will not come to an end," Fidesz campaign chief Antal Rogan told Hungarian public television quoted by MTI national news agency. The Socialists charged Fidesz with having committed "burglary" for having downloaded nearly 3,000 items of campaign material from its password-protected server. The police have launched an investigation into the incident. The Socialists and Fidesz are in a dead heat ahead of the poll which is scheduled for April 9 and 23, the first time voters in the central European country will choose a parliament since joining the European Union in 2004. 16 Feb

Authorities notify EU of presence of H5 avian flu in dead swans

Three dead swans, found in Bács-Kiskun County in southern Hungary, have tested positive for the H5 avian flu virus and the European Commission has been notified of the findings, the European Union's executive branch announced in Brussels. Tissue samples from the birds in question have now been taken to the European Union's laboratory in Weybridge, UK, for further testing to determine whether the virus is the H5N1 bird flu virus which is lethal to humans. Hungarian authorities are introducing the precautionary measures recommended for EU members where the presence of H5N1 is suspected or has been confirmed, the EC press release said. The EC is helping to finance Hungary's protective measures with EUR 109,500. 15 Feb, MTI

Crash helmets for cyclists, says ministry

The Ministry of Economics and Transport is planning to introduce regulations making crash helmets mandatory for cyclists, a national paper reported on Tuesday. On average 1,300 people die on the roads and 20,000 suffer injuries in accidents each year. The ministry said Hungary will not be able to meet the European Union's requirement to cut the number of casualties by half before 2010 unless drastic rules are introduced, Népszabadság said. The new legislation, to become effective in May 2006, will also stipulate wearing light-reflecting vests for people

on bicycles and equipping cars with fire-extinguishers, the paper added.
MTI 27 Dec 2005

Hungarian great Csák dies aged 91

The first Hungarian woman to win Olympic gold, 1936 high jump champion Ibolya Csák, has died at the age of 91. Csák, who could be seen in the stands at

athletics meetings until quite recently, died from complications following a fall. Csák won the high jump at the Berlin Games in one of the tightest competitions in the event when three athletes cleared 160 centimetres but all failed at 162. The rules at the time required a fourth jump and only Csák cleared, giving her the gold medal. Csák also won gold at the 1938 European Championships but found out only several days after the event that she had triumphed when judges ruled that the winner on the day was actually a man. Csák won nine Hungarian titles, including two in the long jump, and her 164cm national high jump record set at the 1938 European meet stood for 24 years. 11 Feb.

Hungary Olympic hero Bene dies at 61

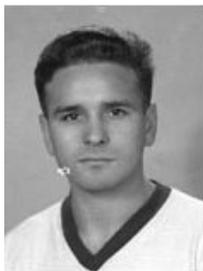
Former Hungarian Olympic soccer gold medallist Ferenc Bene has died aged 61. The prolific striker, capped 76 times, was a member of the winning team at the 1964 Olympic Games. During the tournament he scored 12 goals. Playing for Újpest in the Hungarian first division, he won eight league titles and was the league's top scorer five times. The forward played 418 top-flight matches for Újpest, scoring 303 goals. After finishing his playing career, he coached Újpest and he was an assistant coach with the Hungarian under-21 Olympic team. 27 Feb

Hungarian Olympic champion Dálnoki dies

Hungarian Olympic soccer gold medalist Jenő Dálnoki died on Saturday aged 74, state news agency MTI reported. The left-sided defender won 14 caps for Hungary and played 283 league games for Ferencváros between 1950 and 1966. He won his gold at the Helsinki

Games in 1952, and he was also a member of the team that captured Olympic bronze in 1960 in Rome. With Ferencváros, he won league titles in 1963 and 1964 and tasted European glory when the Hungarian club won the Inter-Cities Fairs Cup against Juventus in 1965. As a coach he led Ferencváros to the Hungarian championship in 1976 and the Cup Winners' Cup final in 1975. Dálnoki holds the record for the most games as Ferencváros coach with 397. 5 Feb

New Szabó film at Budapest festival

A new work by Oscar-winning director István Szabó will be the highlight of this year's Hungarian Film Festival, Magyar Hírlap reports. The movie is a version of Rokonok (Relatives) based on the novel by early 20th-century writer Zsigmond Móricz. The 37th annual festival, set for January 31 to February 7, will be a showcase for 24 feature films, 40 documentaries, 28 experimental and short films, as well as 12 scientific films. Screenings will be at the Urania and Mammút cinemas and at the Millenaris Park. HAC, 16 Jan.

Spain opens labour market

Spain has indicated that it is ready to fully open its labour market to citizens of new EU member states from May 1, 2006. To date, only the UK, Ireland and Sweden have fully opened their labour markets. Finland has also announced plans to open its market from May 1. HAC 20 Feb

Real wages up 6.3% in 2005

Real wages increased 6.3% in 2005, the Central Statistics Office announced. Other year-on-year figures saw gross wages up 8.8%, net wages 10.1% higher, and the average inflation rate at 3.6%. HAC 20 Feb.

More registered unemployed

The number of registered unemployed grew to 436,000 in January, nearly 26,000 more than in December and 6,000 more than one year earlier, the Employment Office announced. Rates were lowest in Budapest at 2.6% and Pest county at 4.2%, and highest in the north-eastern counties of Borsod-Abaúj-Zemplén and Szabolcs-Szatmár-Bereg at 20%. HAC 20 Feb

Cause of plane crash still a mystery

The cause of last Thursday night's plane crash, in which 42 Slovak peacekeepers were killed, remains unknown, as investigators have yet to learn the contents of its in-flight recorder, or "black box". A Slovak military convoy took pieces of the wreckage of the military transport plane from rugged terrain

near Hejce, north-eastern Hungary. The sole survivor, Martin Farkas, 27, was treated at a hospital in Kassa (Košice), Slovakia. He regained consciousness yesterday and was said to be in good condition and was taken off the respirator. Interior Minister Monika Lamperth told journalists that the plane veered three kilometres off course for an unknown reason. However, Népszabadság cited its own sources as saying that the Soviet-made Antonov-24 aircraft was on the right path. HungaroControl, which handles air traffic control in Hungary, transferred the plane to controllers in Kassa (Košice) at 19.28 p.m. The plane maintained its course as long as it was under Hungarian air control, and did not signal any problems, Magyar Hírlap reports. At 19.38 p.m. the plane dropped off the Slovak air control radar and crashed on Borso hill, near the Slovak border. The investigations are being conducted by the Hungarian Military Air Affairs Office and the Slovak military authority. HAC 23 Jan

Human chain around Parliament

Hundreds of people formed a human chain around the Parliament building on Saturday to protest against the cultivation of genetically modified plants in Hungary. Parliament is preparing to lift the ban on such plants. Peter Kajner of

the Előlanc group, organisers of the demonstration, said they are asking the government to do its utmost to ensure that the ban on growing genetically modified plants prevails until independent and thorough tests prove that the species to be grown are not hazardous to human health or to flora and fauna. HAC 30 Jan

Szabó defends decision to inform

Oscar-winning film director István Szabó explained in an interview with Saturday's Népszabadság that he was a secret police informer in 1957-63 in order to save the life of fellow drama student Pál Gábor, who had taken part in the siege of the Communist party headquarters on October 30, 1956. Critic András Gervai "outed" Szabó in the weekly Élet és Irodalom after conducting research in the Historical Archives.

Szabó said Gábor was captured on footage of the capture of the party headquarters, and himself suggested

what Szabó should tell the security authorities. Szabó said he never wrote down anything with the intention of harming his classmates, and only made statements that could be checked elsewhere

or pronounced publicly. Gábor, now deceased, also became a film director. Szabó said some of his films had certain scenes in them conjuring up his own past, and he also intends to make a movie based on his past. He did what he did to save a man's life, he said, and if he had to choose again now, he would do the same. HAC 30 Jan

Hungarian television, radio to be launched in Transylvania

An ethnic Hungarian organisation plans to launch a television and a radio station in Marosvásárhely (Tirgu Mures) in Transylvania, the organisation said in a statement on Sunday. The Jenő Janovics Foundation decided at a meeting this weekend that the Hungarian media centre would set up its studios and purchase a property in Marosvásárhely (Tirgu Mures) in the next few months as a prelude to start broadcasting in the second half of 2006, chairman Zsolt Nagy, who is also Romania's Minister of Telecommunications and Informatics, said. The foundation has already received HUF 300 million (NZD 2.13 million) from the Hungarian Ministry of Informatics and Telecommunication and further funding opportunities are currently being sought, Nagy said. Hungarian public television stations MTV and Duna Television have each offered one hour of airtime for the new Transylvanian channel, he added. MTI, 19 Feb

Moody's cuts Hungary's outlook over mounting fiscal woes

Moody's Investors Service has on Wednesday changed the outlook on Hungary's A1-rated medium- to long-term foreign and local currency government bonds and notes and the country's ceiling for foreign currency bank deposits to negative from stable. The outlook for Hungary's foreign currency country ceiling for bonds and notes was changed to "developing", pending resolution of Moody's policy on foreign currency country ceilings for medium- to long-term bonds and notes. Hungary's country guideline for local currency obligations and its local currency bank deposit ceiling remain at Aaa and are not affected by the outlook change. Moody's attributes the outlook changes primarily to Hungary's deteriorating fiscal balance. 22 Feb

EuroFest is a series of events celebrating Europe's presence in New Zealand. It showcases all things European ranging from cultural performances, arts, crafts and food through to European products and services. EuroFest was created to celebrate European cultural identities and promote the richness and diversity of European cultures to the people of New Zealand, in particular Wellington.

European Forum

EuroFest is organised by the European Forum, an umbrella organisation of community groups in and around Wellington, representing European immigrants and their descendants. Since 1993 the group has shared its European heritage with New Zealanders through various events such as the annual Kaleidoscope of European Carols, fairs, variety concerts and ethnic dinners.

History

The establishment of the European Forum actually came about as a result of a very successful European Fair organised by an enthusiastic group of European Wellingtonians brought together by none other than the late Paul Szentirmay, some thirteen years ago. The dozen or so nations' community members, who donned national costumes and cooked ethnic foods for locals to sample, decided that local European strength lies in numbers and soon after that they formed the European

Forum. Since then, apart from the annual ethnic dinners and Christmas events, the group has organised various one-off celebrations including a festival to mark the enlargement of the European Union in 2004. It was the success of the festival that led to EuroFest, with an estimated 5000 people visiting Wellington's Shed 11 last year.

EuroFest 2006

EuroFest Festival

Sunday, 7 May 2006

Queens Wharf Events Centre, Wellington

European Poster Exhibition

24 April - 7 May 2006

Wellington Central Library

European Food Week

1-6 May 2006, Wellington

EuroFest 2006's largest event, the Festival will be held at the Wellington Queens Wharf Events Centre. There will be a large number of European communities and embassies present, as well as European products and services on display. Apart from the scheduled programme of cultural performances there will be a cartoon corner continuously screening European children's cartoons and hands on craft activities as well as "Soccer under the Sails" outside the Events Centre.

Hungary will be there too. And so will the TV 2 Channel's "What Now" crew, who will be filming live from the Festival on 7 May.

Further details are available from the website: www.eurofest.org.nz, or contact Klara Szentirmay, Convenor of the European Forum, tel. (04) 9737507

Közmondások - Proverbs

Meghalsz: az anyagiak elmaradnak, de a lelked veled megy.

You die and you leave the material things behind, but your spirit goes with you.

Az áldozat eltörpül, ha óriási a cél.

The sacrifice becomes tiny, if the purpose is great.

Aki nem tanult meg adni, mindig sokat követel.

He who did not learn to give, always expects a lot.

**THE AUCKLAND HUNGARIAN CLUB INC.
AUCKLANDI MAGYAR KLUB**

Meeting place: 6 Rockridge Ave, Penrose, Auckland (in the Danish Society's building)
Postal address: PO BOX 109-138, Newmarket, Auckland

**The President's Yearly Summary
March 2005 – April 2006**

In the past year we have continued holding our gatherings in The Danish House once a month, except January. During the year we hosted two groups of Hungarian musicians. Live entertainment was held by Ernszt Katalin and Nemere László in May; and by Farkas András in October. These entertainments were organized within a club day and without additional entry fees. Francz Éva, Fodermayer Ferenc and Pap Szilárd provided accommodation for the musicians. Thank you for it.

End of year's party was organized on the 31 December. This was the second time that we held it. Regretfully there were only about 25 of us on the party. This means that very likely there is no need for it this year.

Hungarian language course is running since November 2005. Initially the teaching was run by Máthé Gizella, retired teacher. Since she left New Zealand, from March we are lucky to have another qualified teacher, Hegyeshalmi Edit, who continues to work with the group, comprising of children and some adults.

Playing group for kids was organized by Love Zsuzsanna in the last three months of 2005. The group activity was so successful that they had grown out the offered room in The Danish House. Now 14 Hungarian speaking children (under five) have weekly kindergarten organized in Mt Eden for three hours.

The Auckland Club's Csárdás Dance Group at the Lakeside Multicultural Festival, 19 March 2006

The Csárdás dancing group regularly practice and represents us in the Auckland region. We financially support their activity.

As we can see it from these two examples, there are Hungarian related activities outside the Sunday's club days, too.

The library was regularly open and run by Klein Zsuzsa in the upstairs room.

Regarding cooking, cleaning and generally for the work in the kitchen we relied on volunteers until August 2005. Having seen that this is not any easy task to organize on a voluntary basis, the committee decided to pay \$150 or \$200 (if there are more than 70 people) for a couple for the work required to be done. This arrangement is valid since September. Beside this there is still a need for voluntary help, especially at big parties, like on Saint Stephen's day and on the Christmas function.

The rent for the facilities of The Danish House is \$200 for every occasion. From the feedback that we receive from them they are very satisfied with our presence at their premises. Please help us to maintain this record, so nothing to be broken, marked on the walls and try to keep it as clean as

we found the premises when we enter the building. We can use their facilities from 1pm till midnight for this price. From long term member's response, the facilities are the most decent ones since the club operates (1970) and members are happy with the venue.

We had 110 members in the quoted time period. I have prepared an updated form of the membership application/renewal form during the year. Please note that our activity is described in the statute and in the "Incorporated Societies Act 1908".

The question of local and imported Hungarian small goods sold privately on club days emerged during the second part of 2005. I have publicly raised the question in February and we had a brief discussion on this topic. In my opinion, the current contribution (in the form of cooking and gifted goods) from the sellers should be replaced by a say a \$30 contribution per club day. I strongly believe that this is most appropriate format for this type of activity. In addition, in my opinion any member with any financial interest in the club's activity should not be participating in the work of the committee, simply because of conflict of interest.

Depending on demand, the committee held its meetings monthly or every second month recently.

From March 2005 the monthly newsletter and other Hungarian related information is sent out by e-mail, too. The clubs e-mail address is magyarklub@ihug.co.nz.

During the year I have answered to several letters, e-mails to best of my knowledge, representing the interest of The

Auckland Hungarian Club Inc. The question of providing accommodation for newcomers or even for some tourists pops up from time to time. I have accepted the duty of the secretary since February 2006. This happened with regards to the pregnancy of Gyöngyi Spencer.

I was very pleased to accept the help of some of our members to prepare the cultural programme during the year.

The club's Saint Stephen's crown is at Edwards Éva. I think August in every year would be the most appropriate occasion to change the guards of this symbol.

Pap Aranka, the previous president of the club, and Horváth Mária member died in 2005.

Finally I would like to acknowledge the contribution of all of those who have actively participated (and participate) in the work and life of The Auckland Hungarian Club Inc.

Sincerely

Magó Nándor [President]
Auckland, 20 March 2006. □

Annual General Meeting

The Auckland Hungarian Club (Aucklandi Magyar Klub) AGM is to be held on their next Club Day, 9 April 2006, at 4pm (6 Rockridge Ave, Penrose, Auckland). Anyone interested is welcome to attend.

Let's Cook Hungarian!

Easter is nearly upon us! I like to make this special time of year unique not only with the celebrations and festivities we have with family and friends, but also with the food we share. Eggs are symbolic of Easter and so I like to have *Töltött tojás*, (Stuffed Eggs). You can serve this on its own when guests come over or as an entree or as part of your Easter meal with ham and potato salad.

Another traditional recipe that is a favourite for those with a sweet tooth is *Vaníliás kifli*, (Vanilla Crescents). It's easy to make and is like shortbread that melts in your mouth!

Stuffed Eggs (*Töltött tojás*)

6 eggs	250 g sour cream
100 g butter)	1 tbs bread crumbs
100 ml milk) for white sauce	300 gm butter
100 g flour)	salt, ground pepper to taste

Additional choices of flavourings: 150 g sautéed chopped mushrooms; 100 g ground ham; 100 g grated cheese with caraway seeds; finely chopped parsley.

Cook the six eggs until hard boiled, (about 10 minutes). Peel them and cut them in half once they have cooled. Spoon out the yolk from each half into a bowl. Break the yolks with a fork until it is like a smooth paste. Make a white sauce out of the butter, milk and flour. Add this to the yolk and stir in well. Add salt and ground pepper to taste and any other flavourings of your choice. Stuff each egg white with the flavoured yolk. Place these into a baking dish. Stir the sour cream to soften it. Pour it over the eggs and then sprinkle the bread crumbs on to the eggs. Put a tiny bit of butter on the bread crumbs to make them go crisp. Bake in pre-heated oven at 180°C for 30 minutes. This can be served hot or cold.

Vanilla Crescents (*Vaníliás kifli*) (makes 50-60)

250 g flour	200 g butter
80 g icing sugar	60 g ground walnuts
a few drops vanilla essence	extra icing sugar for sprinkling

Place all the ingredients in a large bowl and mix thoroughly by hand until a smooth dough is formed. If the dough is rather soft, place mixture in the fridge as it is easier to work with if and the crescents hold their shape better if the dough is not too soft. Tear a little piece of the ball from the dough, roll between the palms of your hands and make a "sausage shape" about 5-6cm long, then place on a lightly greased tray, making a crescent shape. When the first tray is full (leave a little room for each to grow), bake in pre-heated oven at 180°C for 12-15 minutes or until the crescents are a pale brown. While the first tray is baking continue filling the next tray until all the dough is used up. You will need at least two trays. When the crescents are ready take the tray out of the oven and allow to cool, before sprinkling each crescent with icing sugar using a sieve. *Vaníliás kifli* keep well in an airtight container (if they last that long that is).

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánok! És jó étvágyat!

Klára du Toit

The aim of the Magyar Szó (ISSN 1171-8978) is to serve the interest of Hungarians living in New Zealand, by publicising matters of interest and importance to them, and by documenting the life of the Hungarian community in New Zealand. The first issue was published as a circular for the Hungarian Community in Wellington. Since September 1991 (issue no. 6) the Magyar Szó has nationwide coverage, and is sent only to subscribers. Opinions expressed in this bulletin are not necessarily those of the Magyar Szó, its editors or the Hungarian Consulate-General.

The bulletin is published every third month, commencing in September. The subscription charge (within New Zealand) for twelve months is \$30.00, students and beneficiaries, \$25.00; NZ\$36 to Australia, NZ\$42.00 to other places. Please make your cheque payable to "Magyar Szó" and post it to the publisher.

Founder (Alapító): Paul Szentirmay
Communications to:
PO Box 29-039., Wellington, New Zealand 6030
e-mail: magyarszo@hungarianconsulate.co.nz

Publisher/Editor (Kiadó/Szerkesztő): Klára Szentirmay
tel: 64-4-973-7507 **fax: 64-4-973-7509**
website/honlap: www.hungarianconsulate.co.nz

Következő szám:

A Magyar Szó 2005/2006-ös előfizetésének utolsó, vagyis a 2006. júniusi számhoz beküldendő anyagot kérjük **május 5-i** határidővel a szerkesztőhöz eljuttatni. Bár gépelt, vagy kézírással készült anyagot is szívesen látunk, sok munkamegtakarítást jelent, ha a küldött anyag számítógépen készült, és e-mailen, vagy lemezen (diszken) küldik el.

Next issue:

*The deadline for the last issue of the 2005/2006 subscription year, the June 2006 issue is **5 May**. Where possible contributions are preferred in computer-readable format (i.e. e-mail or disc).*

INDEX to issue 83:

A 13 aradi vértanú	8	Hungarian People, the God-Given Nation - József Csitári	1, 28
A gombóc - Dr. Vámos Lászlóné	23	Húsvét Erdélyben	25
A költészet napja - április 11.	27	I have done my Reckoning - Attila József	27
A magyar nép, az Isten adta nemzet... - Csitári József	1,5	Iván Fischer in NZ	35
Address by President László Sólyom (March 15th)	6-7	Jóízű kifejezések - összegyűjtötte: Rosszcsont Palkó	24
Aim of the Magyar Szó	39	Konzuli közlemény	19
Amikor azt kérdelem, mi lesz még - Makkai Ádám	27	National Song - Sándor Petőfi	8
Auckland Hungarian Club: President's Yearly Summary	38	Nemzetkeverők dala - Gyöngyös Imre	14
Bizony mondom - Petőfi Sándor	8	Let's Cook Hungarian! - Klára Du Toit	39
Buba éneke - Weöres Sándor	26	Levél Magyarországról - Pekár István	3-5
Commemorations planned for 50th Anniversary of 1956	30	Magyar április - Péter Péter	23
Consular News	19	Manifest of the Grand Székely Assembly	9
Cosmopolitan Poetry - János Arany	27	March in Hungarian History - Paul Hellyer	31-32
Csókol apád - Illés Sándor	26	Mi is történt(-ik) valójában a Délvidéken - Csitári József	15-16
Damjanich vörössípkása túramozgalom	10-12	Misunderstood Genius: Béla Bartók	33-34
EuroFest 2006	37	Nemzetbüszkeség - Gyöngyös Imre	27
Government Office for Hungarian Minorities Abroad	13	Népi gyógyászat, természetgyógyászat - Bernád Ilona	20-22
György Kurtag turns 80	28	News about Hungarians in New Zealand	36-38
Hálaadás - Wass Albert	27	Recent News from Hungary (compiled by Paul Hellyer)	35-37
Hazafias leoninusok - Gyöngyös Imre	12	Parliamentary Elections in Hungary	17
Határon Túli Magyarok Hivatala szerepe	13-14	Poetry Day - 11 April	27
Hungarian Connections: Rachel Weisz	32	Székely nagygyűlés kiáltványa	9
Hungarian Contacts in New Zealand	40	Titulus Bibendi—Ok az ivásra - Láczy Pál	24
		Transactional Analysis (T.A.) - Dr Endre Maurer	29-30
		Választások Magyarországon 2006	18

Hungarian Clubs in New Zealand

Auckland Hungarian Club
 President: Nándor Magó
 PO Box 109-138, Newmarket
 Auckland
 Tel: +64 9 535 3527
 Email: mago@ihug.co.nz

Hungarian Society of Wellington
 President: István Szirányi
 PO Box 44-083
 Lower Hutt
 Tel/Fax: +64 4 569-8526
 E-mail: s.i.sziranyi@clear.net.nz

Hungarian Club, Christchurch
 President: István Tóth
 11 Hardy Street
 New Brighton, Christchurch
 Tel: +64 3 355-7448
 Fax: +64 3 355-7458
 E-mail: toth2@xtra.co.nz

FORINT

Rates as of 25 March 2006 . Base currency is HUF.

<u>Currency Unit</u>	<u>HUF/Unit</u>
EUR Euros	263.77
USD United States Dollars	219.20
GBP United Kingdom Pounds	381.91
CAD Canada Dollars	187.66
AUD Australia Dollars	155.85
<u>NZD New Zealand Dollars</u>	<u>133.37</u>
CZK Czech Republic Koruny	9.20
HUF Hungary Forints	1.00
PLN Poland Zlotych	67.73
ROL Romania New Lei	74.80
RUR Russia Rubles	7.87